

ZHOZUWE

SEWE

Sewe wi nawa senre

Zhozuwe sewe wi yen na para malaga nga Izirayeli woolo paa gbɔn ma Kana tara ti shɔ ko senlere to na. Zhozuwe, wo ɲa wila kaa cen wa Moyisi wi yɔnlɔ wo wila pye na pe yege sinni.

Sewe wi senre ti kɔn ma yiri kɔnsaga shyen. Wi kɔnsaga kɔngbannga (1-12), ko yen na para tara nda Yenɲele laa yɔn fɔlɔ le mbe kan pe yeri, malaga nga paa gbɔn mari shɔ mari ta ko senre na. Izirayeli woolo paa Zhuriden gbaan wi kɔn ma yiri, a Yenɲele li pe saga, a pè yawa ta malaga legere na. Paa Zheriko ca ki shɔ maga ta. Wa Gabawɔn ca malaga ki na, paa malaga ki gbɔn ma ya ki ni kafɔnɲɔlɔ legere fannga na. Eɛn fɔ naa Izirayeli woolo paa kaa pe yɔn finliwe pi jɔgo Yenɲele li ni, a pè si pe ya wa Ayi ca malaga ki na (Zhozu 7.1-12).

Wa sewe wi kɔnsaga shyen wogo ki ni (13-24), paa tara ti yeɛle Izirayeli cengele ke ma yiri shyen ke na. Mbe yala Yenɲele li senyoro ti ni, Levi setirige piile poro ce pe sila tara ta ta laga ka na gbɔgoyi, katugu paa pye saraga wɔfenne. Pe yaa jaraga mbe cencen cara ta ni lara lara. Yenɲele laa Zhozuwe wi pye ma yo wi cara ta wɔ ti pye cara nda pe yaa la karafa wa ti ni. Na lere wa ka fara lere ni mboo gbo, wi mbe ya fe sa karafa ki ca ka ni.

Zhozuwe wila pye naa nagawa senre ti taa Yenɲele li yeri gbɔgoyi neɛ ti yuun Izirayeli woolo pe kan. Zhozuwe wila pye na sengbɔrɔ legere yuun Izirayeli woolo pe kan na pe piin peri kagala ke pye. Wila pye na kotogo nii pe ni jaɲgo pe koro sinmbele Yenɲele li ni. Sanni Zhozuwe wi sa ku, wila ki yo Izirayeli woolo pe kan fɔ:

Koni, yaa jaa mbaa tunngo piin yarisunngo nga kan, yege wele yege wo nala...

Eɛn fɔ mi wo na, mi naa na go woolo pe ni, we yaa la tunngo piin Yawe Yenɲele lo kan (24.15).

Sewe wi yen ma kɔnlɔ yege nga na

Izirayeli woolo paa Kana tara ti shɔ mari ta 1--12

Izirayeli woolo paa Kana tara ti yeɛle 13--21

Tara nda tila pye wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga keɛ yeri
13.1-32

Tara nda tila pye wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ tosaɗa kɛɛ yeri 14--19

Cara nda pe yaa la karafa wa ti ni 20.1-9

Levi setirige piile pe cara 21.1-45

Zhozuwe wi kapyegele puɗɗo wogolo 22--24

Cengele ɲegele kàa pye wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga kɛɛ yeri kàa sɔngɔɔ wa ke yeri 22.1-34

Zhozuwe wi senyoro puɗɗo woro 23--24

IZIRAYELI WOULO PAA KANA TARA TI SHO MARI TA

1--12

Moyisi wi kuɗɗɔ

Zhozuwe wila cɛn wa wi yɔnlɔ

1 ¹Yawe Yenɲele li tunmbyee Moyisi wila ku. Kona, a Yawe Yenɲele li sigi yo Nuni pinambyɔ Zhozuwe wi kan, wo ɲa wila pye Moyisi wi sagafɔ we, ma yo fɔ: ²«Na tunmbyee Moyisi wì ku. Koni yiri, mboro naa Izirayeli* woolo pe ni fuun pe ni, ye ki Zhuriden gbaan ɲa wi kɔn ye ye wa tara nda mi yen na kaan ye yeri ti ni. ³Yaga ye yɔngɔɔ ke kan laga o laga ɲga na, mi yaa ki laga ki kan ye yeri, mbe yala yɔn fɔɔ* na mila le Moyisi wi yeri li ni. ⁴Ye tara ti yaa le wa gbinri* wi ni, wa yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri mbe sa gbɔn fɔ wa ki Liban tara nda ti na, wa yɔnlɔparawa kameɲɲe kɛɛ yeri, fɔ wa gbaan gbeɲɲe Efirati wi

na, wa yɔnlɔ yirisaga yeri, naa Heti cɛnle woolo pe tara ti ni fuun ti ni, fɔ sa gbɔn wa Mediterane kɔɔɲe wi na, wa yɔnlɔ tosaɗa yeri†. ⁵Ma yinwege piliye yi ni fuun yi ni, lere se ya yere mbɔɔn sige malaga ni, katugu mi yaa pye ma ni la wele ma na paa yeɲe ɲga na mila pye Moyisi wi ni na wele wi na we. Mi se laga ma na fyew, mi se sɔɔn wa. ⁶Fanɲga le ma yeɲe ni ma kotogo ta, katugu mila wugu ma yo mi yaa tara nda kan ye teleye pe yeri, mboro ma yaa ye ki leele mbele pe ni wa ki tara ti ni, peri ta kɔɔɲɔ†. ⁷Ki cɛ wowi ɲa, ma fanɲga le ma yeɲe ni, ma kotogo ta jɲɲɲe. Lasiri* ɲa na tunmbyee Moyisi wì kan ma yeri, maa tanri wi ni fuun wi na tagawa ni. Maga ka laga wi na mbe kari kɛɛ ka na. Kona, maga kala na fuun pye, li yaa yɔn ma kan. ⁸Maa ki lasiri* sewe ɲa wi senre ti kara suyi, maa sɔnri ti na yɔnlɔ naa yembine, jɲɲɲo kagala ɲegele fuun ke yen ma yɔnlɔɲɔ wa wi ni, maa tanri ke na tagawa ni. Kona pa ma kapyegele ke yaa la yɔngɔ, pa ma

†1.3-4: Dete 11.24-25; 31.6,8; Ebu 13.5.

†1.6: Dete 31.6-7,23.

yaa jiti. ⁹Mi ma mìgi tunngo ñga ki yo ma kan maga ñgban le? Fannga le ma yee ni ma kotogo ta. Maga ka fye, ma sunndo wiga si ka kɔn ma na, katugu mi ña Yawe Yennele, ma Yennele le, mi yaa pye ma ni la wele ma na ma kapyegele ke ni fuun ke ni†.»

**Zhozuwe wila yo
Izirayeli woolo pe pe yee gbegele
pe Zhuriden gbaan wi kɔn**

¹⁰Kona, a Zhozuwe wì sigi senre nda ti yo Izirayeli woolo teele pe kan ma yo fɔ: ¹¹«Ye yanri ye torotoro wa paara yinre censaga* ki ni, yege senre nda ti yo leele pe kan ye pe pye fɔ: «Ye yaakara gbegele ye yee kan, katugu sannì piliye taanri, ye yaa ki Zhuriden gbaan ña wi kɔn mbe yiri wa wi kee ñga na, mbe sa tara nda Yawe Yennele, ye Yennele li yen na kaan we yeri ti sho ti pye ye woro.» »

¹²Ko pungo na, a Zhozuwe wì sigi yo Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo †pe kan ma yo fɔ: ¹³«Yawe Yennele li tunmyee Moyisi wila senre nda yo ye kan, yaa nawa tuun ti na. Wila ye pye fɔ: «Yawe Yennele, ye Yennele ligi tara nda ti kan ye yeri, ma ti a yè cen laga ti ni yeyingge na.» ¹⁴Tara nda Moyisi wì kan ye yeri laga

Zhuriden gbaan wi kee ñga na, ye jeele naa ye piile pe mbe ya koro laga ti ni mbe pinle ye yaayoro ti ni. Een fɔ, yoro nambala mbele fuun ye mbe ya malaga gbɔn, ye yaa ye malingbɔnyaara ti le mbe keli ye sefenne pe yege mbe pe saga, ¹⁵fɔ Yawe Yennele li sa pe kan pe cen yeyingge na paa yege ñga na li ye kan, a yè cen yeyingge na we; fɔ pe sa tara ti ta, nda Yawe Yennele, ye Yennele li yen na kaan pe yeri we. Ko pungo na, tara nda ti yen ye woro, to nda Yawe Yennele li tunmyee Moyisi wila kan ye yeri laga Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri, ye songoro ye sa cen wa ti ni†.»

¹⁶Kona, a pè si Zhozuwe wì yɔn sogo ma yo fɔ: «Ijga fuun mà yo we kan, we yaa ki pye. Maga we tun laga o laga, we yaa kari wa. ¹⁷We yaa la nuru ma yeri kala li ni fuun ni, paa yege ñga na wàa pye na nuru Moyisi wi yeri we. Yawe Yennele, ma Yennele li pye ma ni, laa wele ma na paa yege ñga na làa pye Moyisi wi ni we. ¹⁸Lere o lere ka yiri mbe je mbe yo wi se logo ma yeri konaa na wii yenle mbe tanga ma senyoro ti na, wa kala na fuun ma yaa yo li ni, ko fɔ pe yaa wo gbo. Mboro wo na, fannga le ma yee ni, ma kotogo ta!»

†1.9: Ijga ki yo fɔ: *Mi yaa pye ma ni ma kapyegele ke ni fuun ni*, seweele pele ni, ki yen ma yɔnlɔgɔ wa ma yo fɔ: Laga o laga maga kari, mi yaa pye ma ni.

†1.12: Moyisi wila censaga kan Manase cenle li walaga nungba woolo yeri makɔ wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri, walaga nungba kila koro.

†1.12-15: Nɔmbu 32.28-32; Dete 3.18-20; Zhozu 22.1-6.

Arahabu naa Zhozuwe pitunmbolo pe kala

2¹Kona, maga ta Izirayeli* woolo pàa pye wa Shitimu laga ki na, a Nuni pinambyo Zhozuwe wì si nambala shyen tun larawa, ma pe pye fɔ: «Ye kari ye sa tara ti kagala ke yewe ye ke jen, Zheriko ca wogo ko tende.» Kì kaa pye ma, a pè si kari ma saa gbɔn wa Zheriko ca, mɛɛ ye nanjaa wa go, pàa pye naa yinri Arahabu. A pè si wɔnlɔ wa†. ²A leele pèle si saa ki yo Zheriko ca wunlunaŋa wi kan ma yo fɔ: «Wele, Izirayeli woolo nambala pèle pan laga nala yembinɛ na li ni, mbe pan mbe tara ti kagala ke yewe.» ³Kona, a Zheriko ca wunlunaŋa wì si tunŋo tun wa Arahabu wi yeri maa pye fɔ: «Nambala mbele pè pan wa ma yeri ma tungu wa ma go, pe yirige laga we kan, katugu pè pan mbe tara ti ni fuun ti kagala ke yewe mbe ke jen.»

⁴Ɛɛn fɔ, a Arahabu wì si saa ki nambala shyen pe lara; ko puŋgo na, a wì sho fɔ: «Kaselege ko na, nambala pèle pan laga na yeri, ɛɛn fɔ, mi si pe yirisaga ko jen. ⁵Yembinɛ laa woo sanga ŋa ni, sanni pe sa ca ki mbogo yeyɔngɔ ki tɔn, a pè si yiri ma kari. Mii pe karisaga jen. Ye fyɛɛle ye taga pe na, pa ye yaa sa pe yigi konɔ.»

⁶Ma si yala, wila lugu ki nambala pe ni wa wi go ki naayeri† ma saa pe ni fuun nuŋgba nuŋgba pe lara len* tiire ta sɔgɔwɔ; wila to gbogolo wa go ki naayeri. ⁷A wunlunaŋa wi pitunmbolo pè si yiri ma taga pe na na pe lagajaa. Pàa pye na Zhuriden gbaan wi kɔɔn tɔɔɔ na laga ŋga na ki konɔ lo pàa le. Pe yiringɔlɔ wa ca, a leele pè si ca ki mbogo yeyɔnrɔ ti tɔn wa pe puŋgo na. ⁸Sanni kagala yewefenne pè sa sinle, a Arahabu wì si lugu ma kari pe kɔɔgɔ wa go ki naayeri ⁹ma saa pe pye fɔ: «Migi jen ma yo Yawe Yenŋele ligi tara nda ti kan ye yeri. Ye yege fyɛɛ tì we yigi. Tara woolo pe ni fuun pe sunndo wila kɔɔn pe na yoro kala na. ¹⁰Katugu wège logo ma yo sanga ŋa ni yè yiri wa Ezhipiti tara, Yawe Yenŋele làa Kɔgɔje yɛɛn wi tɔnmɔ pi waga wa ye yege ye ta ye toro. Ŋga yè pye Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo shyen, Sihɔn naa Ɖgi pe na, poro mbele pàa pye wunluwɔ pi na wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri, wège logo, konaa paa yege ŋga na yè pe woolo poro naa pe tara ti tɔngɔ pew we†. ¹¹Male wège kagala ke logo, we sunndo wì kɔn we na. Kotogo si koro we ni naa we yere we ye sige, katugu Yawe Yenŋele, ye Yenŋele le, lo li yen Yenŋele wa naayeri konaa laga tara ti na. ¹²Koni, mi yen na ye yenri fɔ ye wugu yanla

†2.1: Mati 1.5; Ebu 11.31; Zhaki 2.25.

†2.6: Kila pye wa ki tara ti ni, paga go ki kan, pe maga biri, ma lugusaga pye ma kari wa ki naayeri. Lere ma ya ma lugu ma saa cen wa nakoma mbe saa yaara jali wa.

†2.10: Ɛki 14.21; Nɔmbu 21.21-35.

kan Yawe Yenjele li mege ki na, fo kajenge nga mi pye ma ye kan, ye yaa ki yongɔ pye na go woolo pe kan fun. Ye kala la pye paa tegere yen mbege naga fo ye senyoro ti yen kaselege, ¹³ fo ye yaa na to, naa na na, naa na nɔsepiile nambala naa jele, konna pe woolo pe ni fuun pe yaga yinwege na, fo ye se ka ti pe we gbo.»

¹⁴ A nambala pe suu yɔn sogo ma yo fo: «Na mee yenle mbe we kala li yo lere kan fyew, we wugu ki na mbe ku ma yɔnlɔ (na wee we senyoro ti tanga we). Yawe Yenjele liga ki tara nda ti kan we yeri sanga na ni, pa we yaa pye sinmbele ma ni mbe kajenge pye mbɔɔn kan.»

¹⁵ Ki kaa pye ma, a Arahabu wi si pe yirige wa wi fenetiri wi ni ma pe tirige wa funwa na mana na, katugu mbogo nga kila ca ki maga maga fili, wi go kila pye ma kan ma mara ki na. ¹⁶ Pe tirigesaga, a wi si pe pye fo: «Yaa kee wa yanwira ti yeri, jango mbele pe taga ye pungo na, paga ka sa ye yan. Ye sa lara wa piliye taanri, fo pe sa songɔɔ pe pan. Ko pungo na, ye konɔ li le yaa kee.»

¹⁷ A ki nambala pe suu pye fo: «Wuguro nda ma ti a we wugu, we yaa sho ti ni yege nga na, koyi nga yeen: ¹⁸ «Wele, na waga ka ye laga ye tara ti ni sanga na ni, ma we yirige ma we tirige wa funwa na fenetiri na ni, ma ki mana yenle na li po wa wi na. Kona, mee ma to,

naa ma na, naa ma nɔsepiile konna ma go woolo pe ni fuun pe gbogolo laga ma go. ¹⁹ Pe ni, na wa ka ka yiri laga ma go mbe kari wa funwa na, wi gbowo pi yaa ka pye wo ye go kala, pa we se pye kapege pyefenne. Eɛn fo, lere o lere wi yaa ka pye laga go ko ni ma ni, na lere kee ka taga wo wa na, pa wo gbowo po kapege ko yaa pye woro go kala. ²⁰ Yege o yege, na maga we kala li yo mbe lere wa kan, wuguro nda ma ti a we wugu, pa we yaa sho ki wuguro ti ni.»

²¹ A Arahabu wi si pe yɔn sogo ma yo fo: «Mi yere ki na. Ye ti ki pye paa yege nga na yege yo we.» Ko pungo na, a wi si pe yaga, a pe kari. Le ki yongɔɔ nungba ke ni, a wi si mana yenle li po wa fenetiri wi na.

²² A ki nambala shyen pe si kari wa yanwira ti na ma saa lara wa piliye taanri, fo leele mbele paa taga pe pungo na, pe sa songɔɔ. Mbele paa taga pe pungo na, paa saa pe lagaja konɔ li lagapyew ki ni, eɛn fo, pe sila nambala pe yan. ²³ Kona, a ki nambala shyen pe si songɔɔ ma yiri wa yanwira ti na ma tigi, mee saa Zhuriden gbaan wi kon ma kari Nuni pinambyɔ Zhouzuwe wi kɔɔɔɔ. Kagala ngele fuun kaa pye pe na, a pe si ke yege yo maa kan.

²⁴ A pe si Zhouzuwe wi pye fo: «Kaselege ko na, Yawe Yenjele ligi tara ti ni fuun ti le we kee, katugu tara woolo pe ni fuun pe sunndo wila kon pe na makɔ we kala na.»

Izirayeli woolo pàa Zhuriden gbaan wi kòn ma yiri

3¹ Pe karipilige, ki pinliwè pi ni, a Zhozuwe wo naa Izirayeli* woolo pe ni fuun pè si yiri wa Shitimu, wa paara yinre censaga* ki ni, ma kari wa Zhuriden gbaan yòn ki na, mɛɛ saa wònlo lema sanni pe sa gbaan wi kòn pe yiri. ² Piliye taanri torongɔlo, a Izirayeli woolo teelee pè si yanriyanri wa paara yinre censaga ki ni, ³ naga senre nda ti yuun leele pe kan fɔ: «Levi setirige piile*, poro mbele pe yen saraga wɔfenne*, na yaga ka pe yan pe Yawe Yɛnɛɛle, ye Yɛnɛɛle li yòn finliwè kesu* wi tugo sanga ɲa ni, pa ye yiri wa laga ɲga ye yen ma cen ki ni, ye taga wi na. ⁴ Ye culo nunɔba si wo fogo ko yaga yoro naa yòn finliwè kesu wi sɔɔwɔ. Yaga ka yɔngɔ wi tanla mbe wɛ ko na. Ki ka pye ma, ye yaa toro konɔ na ni, pa ye yaa li jen; katugu ye fa toro laga ki konɔ na li ni faa.»

⁵ A Zhozuwe wì si leele pe pye fɔ: «Ye ye yɛɛ pye kpoyi*, katugu goto Yawe Yɛnɛɛle li yaa kafɔnɔngɔlo pye laga ye sɔɔwɔ.»

⁶ Ki goto, a wì si saraga wɔfenne pe pye fɔ: «Ye yòn finliwè kesu wi le ye keli leele pe yɛɛ yaa kee.» A pè suu le ma keli leele pe yɛɛ na tanri. ⁷ A Yawe Yɛnɛɛle li si Zhozuwe wi pye fɔ: «Nala yere mi yaa ki le mbɔɔn mɛɛge ki gbɔɔɔ laga Izirayeli woolo pe yɛɛ sɔɔwɔ, janɔgo pege jen pe yo mi yaa pye ma ni paa yɛɛ ɲga na mila pye Moyisi wi ni we.

⁸ Saraga wɔfenne mbele pe yen na yòn finliwè kesu wi tungu, ki senre nda ti yo pe kan fɔ: «Na yaga sa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi yòn na sanga ɲa ni, mbe ye wa tɔnmɔ pi ni, ye yere le.»

⁹ Kona, a Zhozuwe wì sigi yo Izirayeli woolo pe kan ma yo fɔ: «Ye fulo laga ye Yawe Yɛnɛɛle, ye Yɛnɛɛle li senre ti logo. ¹⁰ Pa ye yaa ki jen yɛɛn mbe yo fɔ Yɛnɛɛle na yinwege wolo li yen laga ye sɔɔwɔ, fɔ li yaa Kana tara fenne, naa Heti cenle woolo, naa Hevi cenle woolo, naa Perezɛ cenle woolo, naa Amɔri cenle woolo konaa Zhebusi cenle woolo pe purɔ mbe pe yirige wa ye yɛɛ kaselege. ¹¹ Ye wele, ɲa wi yen tara ti ni fuun ti Fɔ*, wi yòn finliwè kesu pe yaa keli wi ni ye yɛɛ, mbe Zhuriden gbaan wi kòn mbe yiri. ¹² Koni, ye nambala ke ma yiri shyen wɔ wa Izirayeli cengele ke ma yiri shyen ke ni, naɲa nunɔba mbe yiri cenle nunɔba ni. ¹³ Yawe Yɛnɛɛle na li yen tara ti ni fuun Fɔ, saraga wɔfenne mbele pe yen nali yòn finliwè kesu wi tungu, na paga ka pe yɔngɔlo ke wa wa Zhuriden gbaan wi tɔnmɔ pi ni sanga ɲa ni, pa gbaan wi tɔnmɔ pi yaa kòn shyen. Tɔnmɔ mba pila yinrigi wa go na na fuun na tinri, pi yaa yere mbe gbogolo pi yɛɛ na paa mbogo yen.»

¹⁴ Kona, a leele pè si yiri ma pe paara yinre* ti kɔlɔgi mbe Zhuriden gbaan wi kòn mbe yiri. Saraga wɔfenne mbele pàa pye na yòn

finliwe kesu wi tungu, pàa keli leele pe yege na tanri. ¹⁵Yarilire kònsanga wo lawi. Ki sanga wi ka gbòn, ki ma yala Zhuriden gbaan wì yin fò ma toro wi kòngò ki na. Saraga wòfenne mbele pàa pye na yòn finliwe kesu wi tungu, naa pàa ka saa gbòn wa gbaan wi kòngò na sanga ña ni, ma pe yòngòlò ke wa wa tònmo pi ni, ¹⁶tònmo mba pila pye na yinrigi wa gbaan wi go kèe yeri na fuun na tinri, a pì si yere, mæe gbogolo pi yæe na paa mbogo yen, ma kari lege, maga le wa Adamu ca ki na, wa Zaritan ca ki tanla†. Ma si yala tònmo mba pila pye na fuun na tinri wa Araba* tara kògòje wi yeri, ko kòrò wo yen wa Kògòje kuwo wi yeri, a po si fo ma kari pew. A leele pè si Zhuriden gbaan wi kòn ma yiri wa Zheriko ca ki yesinme yeri. ¹⁷Saraga wòfenne mbele pàa pye na Yawe Yenjele li yòn finliwe kesu wi tungu, a pè si gbegele ma yere jèngge wa lafongologo ñga kila waga ki ni, wa gbaan wi nandogomò, ma yala Izirayeli woolo paa tooro na tanri tawara na, fò a leele pe ni fuun pè saa gbaan wi kòn ma yiri ma kò.

Sinndèere ke ma yiri shyen nda ti kala li yen na nandowo kaan

4 ¹Naa Izirayeli* woolo pe ni fuun pàa kaa Zhuriden gbaan wi kòn ma yiri ma kò, a Yawe Yenjele li si Zhouzuwe wi pye fò: ²«Ye nambala ke ma yiri shyen

wa leele pe sògòwò, cènle nungba naña nungba mbe yiri wa. ³Maga yo pe kan fò pe sa sinndèere ke ma yiri shyen le wa Zhuriden gbaan wi lafongologo ki nandogomò, wa laga ñga saraga wòfenne* pe yen ma yere we. Ye yaa sinle laga ñga na nala yembine na li ni, pe sari tege wa ki laga ki na.»

⁴Nambala ke ma yiri shyen mbele Zhouzuwe wila wò Izirayeli woolo pe sògòwò, cènle nungba naña nungba, a Zhouzuwe wì si pe yeri ⁵mæe pe pye fò: «Ye toro wa Yawe Yenjele, ye Yenjele li yòn finliwe kesu* wi yege, ye kari wa Zhuriden gbaan wi nandogomò. Ye ni fuun nungba nungba, ye sinndèere nungba nungba le wa ye pajoro ti na, jàngo sinndèere nungba mbe pye Izirayeli cènle nungba pyew li wogo. ⁶Ki sinndèere ti yaa koro paa tegere yen laga ye sògòwò. Pungo na, na ye piile paga ka ye yewe mbe yo fò: «Ki sinndèere nda ti kòrò wo yen wiwiin?» ⁷Kona ye pe yòn sogo ye yo fò: «Zhuriden gbaan tònmo pila kòn shyen wa Yawe Yenjele li yòn finliwe kesu wi yege, naa pàa gbaan wi kòn ma yiri wi ni we. Ki sinndèere nda ti yaa ti Izirayeli setirige piile paa nawa tuun ki na sanga pyew, fò Zhuriden gbaan tònmo pila kòn shyen.» »

⁸A Izirayeli woolo pè si ñga Zhouzuwe wila yo ki pye. Pàa sinndèere ke ma yiri shyen le wa

†3.16: Mbege le le laga ñga tònmo pila gbogolo wa Adamu ca ki na mbe sa gbòn wa laga ñga Izirayeli woolo pàa pye, ki fogo ki mbaa we culo nafa ma yiri ke yòn ko na.

Zhuriden gbaan wi nandogomɔ ma yiri, ma yala Izirayeli cengele ke yɔn ki ni, paa yege nga na Yawe Yenjele làa ki yo Zhouwe wi kan we. A pè si kari ti ni wa laga nga pàa wɔnlɔ we, mɛɛ saa ti tɛge wa. ⁹Saraga wɔfenne mbele pàa pye na yɔn finliwe kesu wi tungu, pàa pye ma yere wa Zhuriden gbaan wi nandogomɔ laga nga na, a Zhouwe wì si sinndɛɛre ke ma yiri shyen yerege yerege wa ki laga ki na fun. Ti yen wa ali ma pan ma gbɔn nala.

¹⁰Saraga wɔfenne mbele pàa pye na kesu wi tungu, pàa koro ma yere wa Zhuriden gbaan wi nandogomɔ, fɔ nga Yawe Yenjele làa yo Zhouwe wi kan ma yo wi yo Izirayeli woolo pe kan, a pè saa ki ni fuun ki pye maga yɔn fili. Zhouwe wila tanga ma yala senre nda fuun Moyisi wila yo maa kan ti ni. Izirayeli woolo pàa fyeele ma gbaan wi kɔn ma yiri. ¹¹Naa leele pe ni fuun pàa kaa gbaan wi kɔn ma yiri ma kɔ, a saraga wɔfenne pè si toro ma keli pe yege Yawe Yenjele li yɔn finliwe kesu wi ni. ¹²A Uruben cɛnle woolo, naa Gadi cɛnle woolo konna Manase cɛnle li walaga woolo pè si keli Izirayeli woolo sanmbala pe yege na tanri pe malingbɔnyaara ti ni, ma yala nga Moyisi wila yo pe kan ki ni. ¹³Nambala mbele pàa toro Yawe Yenjele li yege sɔgɔwɔ ma kari wa Zheriko ca ki funwa lara falafala ti yeri, pàa lere waga nafa shyen (40 000) yɔn ko tin. Pàa pe

malingbɔnyaara ti le, ma gbegɛle mbe malaga gbɔn. ¹⁴Ki pilige ki ni, a Yawe Yenjele li si Zhouwe wi mɛge ki gbɔgɔ Izirayeli woolo pe ni fuun pe yege sɔgɔwɔ. A pe nɛɛ wi gbogo paa yege nga na pàa pye na Moyisi wi gbogo wi yinwege piliye yi ni fuun yi ni.

¹⁵Gbaan wi kɔnngɔlɔ, a Yawe Yenjele li si Zhouwe wi pye fɔ: ¹⁶«Saraga wɔfenne mbele paa yɔn finliwe senre kesu wi tungu, ki yo pe kan fɔ pe yiri wi ni wa Zhuriden gbaan wi ni.»

¹⁷A Zhouwe wì si saraga wɔfenne pe pye fɔ: «Ye yiri wa gbaan wi ni.» ¹⁸Saraga wɔfenne mbele pàa pye na Yawe Yenjele li yɔn finliwe kesu wi tungu, naa pàa kaa yiri wa gbaan wi nandogomɔ ma pe yɔngɔlɔ ke kan wa tara ti na sanga nga ni, a gbaan wi tɔnmɔ pì si sɔngɔrɔ wa pi yɔnlɔ kɔngbanna li ni naa, na fuun, ma yin ma toro gbaan wi kɔngo ki ni fuun ki na paa faa wi yen. ¹⁹Izirayeli woolo pàa Zhuriden gbaan wi kɔn ma yiri yele li yenge kɔngbannga ki pilige ke wogo ko ni. A pè si saa pe paara yinre* ti kankan wa Giligali laga ki na, ma wa wa Zheriko ca tara kɔnlɔ li yɔnlɔ yirisaga yeri.

²⁰Sinndɛɛre ke ma yiri shyen nda pàa le wa Zhuriden gbaan wi ni, Zhouwe wila ti tagala ti yee na wa Giligali. ²¹Kona, a wì si Izirayeli woolo pe pye fɔ: «Pungo na, na ye setirige piile paga ka pe teele pe yewe mbe yo ki sinndɛɛre nda to kɔrɔ wo yen wiwiin? ²²Kona yege

yege yo pe kan paa yege nga na Izirayeli woolo paa tanga tawara na maga Zhuriden gbaan na wi kon ma yiri. ²³ Katugu Yawe Yenjele, ye Yenjele li Zhuriden gbaan tonmo pi waga wa ye yege, fo a ye ni fuun ye saa gbaan wi kon ma yiri, paa yege nga na laa Kogje yen wi tonmo pi waga wa we yege, a wo kon ma yiri we. ²⁴ Li ko pye ma, jango tara woolo pe ni fuun pege jen pe yo yawa gbaw yen li ni, jango yoro fun, yaa fye Yawe Yenjele, ye Yenjele li yege sanga pyew.»

5 ¹ Amri cenle woolo mbele paa pye ma cen wa Zhuriden gbaan wi yonlo tosaga yeri pe wunlumbolo poro naa Kana tara fenne mbele paa pye ma cen wa Mediterane kogje yon ki na pe wunlumbolo pe ni fuun paa ki logo ma yo Yawe Yenjele laa Zhuriden gbaan tonmo pi waga wa Izirayeli* woolo pe yege, fo a pe saa gbaan wi kon ma yiri. Ki kaa pye ma, pe sila kotogo ta, kotogo kpe sila koro pe ni naa Izirayeli woolo pe yege sogowa.

Paa Izirayeli setirige piile pe kenrekenre wa Giligali ca

² Ki sanga nungba wi ni, a Yawe Yenjele li sigi yo Zhouwe wi kan ma yo fo: «Walaga sinndere le ma gbegele gbengele, ma Izirayeli setirige piile yirisaga fonngo nga ki yiri ki woolo pe kenrekenre*.»

³ Kona, a Zhouwe wi si walaga sinndere le ma gbegele gbengele, ma Izirayeli woolo pe kenrekenre wa Araloti tinndi wi na. ⁴ Zhouwe wila pe kenrekenre go nga na ki nga: Naa Izirayeli woolo paa yiri wa Ezhipiti tara, nambala mbele fuun pe ye yon kila tin mbe malingbonyaara le, pe ni fuun paa ku wa kon, wa gbinri* wi ni, pe yirigolo wa Ezhipiti tara. ⁵ Nambala mbele fuun paa yiri wa Ezhipiti tara poro la kenrekenre. Ee fo, pinambiile mbele fuun paa se ma pe ta kon wa gbinri wi ni, pe yirigolo wa Ezhipiti tara, wo wa kpe sila kenrekenre. ⁶ Izirayeli woolo paa tanga wa gbinri wi ni ma saa gbaw fo ye nafa shyen. Ki sere woolo pe ni, nambala mbele pe mbaa ya kari malaga na pe yirisanga wi ni wa Ezhipiti tara, pe ni fuun paa ku wa gbinri wi ni ma wo wa; katugu pe sila logo Yawe Yenjele li yeri. Laa wugu ma yon folo* kon we teleye pe yeri mbe tara nda kan pe yeri konaa we yeri, to nda ti yen ma yin nono naa senrege† ni na fuun, Yawe Yenjele laa wugu ma pe kan ma yo pe seri yan yenle ni†. ⁷ A li si pe piile pe tege wa pe yonlo. Poro wele Zhouwe wila kenrekenre, katugu pe sila kenrekenre ma pe ta pe kondangala li na wa gbinri wi ni. ⁸ Naa leele pe ni fuun paa kaa kenrekenre ma ko sanga na ni, a pe

†5.6 Nono naa senrege senre nda ti yo ko yen naga nari ma yo yaayoro ti yaa yon jenge wa ki tara ti ni, naa tire nda ti maa seni ti ni.

†5.6: Nambu 14.28-35.

si koro laga nungba, wa paara yinre censaga* ki ni, fɔ a pè saa sagala.

⁹Ko punḡo na, a Yawe Yenḡele li si Zhouwe wi pye fɔ: «Fere kala na yè yiri li ni wa Ezhipiti tara ma pan, mili laga ye na nala.»

Ko ki tì pe maa ki laga ki yinri Giligali (ko kɔɔ wo yen mbe konḡo) fɔ ali ma pan ma gbɔn nala.

Paki feti konaa yaakara nda pe yinri mane ti kɔwɔ

¹⁰Izirayeli woolo pàa pye ma cen wa pe paara yinre* ti ni wa Giligali laga ki ni. Ma pe ta wa, a pè si Paki* feti wi pye yenḡe ki pilige ke ma yiri tijere wogo ki yɔnlɔkɔḡo ki na, wa Zheriko funwa lara falafala ti ni†. ¹¹Paki feti wi pyenḡɔlɔ, ki goto, a pè sigi tara ti yarilire ta ka, to la pye leve* fu buru konaa yarilire pire nda pàa kala to ta. ¹²Pàa tara ti yarilire ti ka pilige ḡa ni, ki goto, yaakara nda pe yinri mane*, a tì si yere, ta si yiri wa naayeri mbe to naa. Izirayeli woolo pe sila mane wa ta naa, een fɔ, ki yeḡe li ni, Kana tara yarilire to pàa pye na kaa†.

Yenḡele li malingbɔɔnlɔ ḡbelege to wi kala

¹³Pilige ka, Zhouwe wila pye wa Zheriko ca ki tanla. A wì si kaa wi yeḡe ki yirige ma wele, mɛɛ naḡa wa yan teere yeresaga wa wi yeḡe. Wi tokobi wila pye wi keɛ, ma kɔw wa wi wofogo ki ni. A Zhouwe wì si fulu wa wi tanla maa yewe ma

yo fɔ: «Ma yen we ni lee nakoma ma yen we juguye poro ni?» ¹⁴A ki naḡa wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ayoo, mi woro ye ni, mi si woro pe ni. Een fɔ, mi yen Yawe Yenḡele li malingbɔɔnlɔ ḡbelege to. Mi pan fɔɔnfɔɔn ḡa.»

Kona, a Zhouwe wì si to maa yeḡe ki jiile wa tara maa gbɔḡo, mɛɛ wi pye fɔ: «Na tafɔ, mi yen ma tunmbyee, yinḡi maa jaa mbe yo na kan?»

¹⁵A Yawe Yenḡele li malingbɔɔnlɔ ḡbelege to wì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ma sawira ti wɔ wa ma tɔɔɔ ti na, katugu ma yen ma yere laga ḡa na ki yen kpoyi*.»

A Zhouwe wì sigi pye ma.

Izirayeli woolo pàa Zheriko ca ki shɔ maga ta

6 ¹Koni, mbogo ḡa kila Zheriko ca ki maga, pàa ki yeyɔḡo kɔɔɔ ti gbegele mari tɔn jenḡe Izirayeli* woolo pe yeḡe fyere ti kala na. Lere na ya ye wa ca, lere neɛ ya yiri. ²A Yawe Yenḡele li si Zhouwe wi pye fɔ: «Wele, mi Zheriko ca, naa ki wunlunaḡa konaa ki malingbɔɔnlɔ mbele kotogo ni pe le ma keɛ. ³Mboro naa ma malingbɔɔnlɔ pe ni fuun pe ni, ye yaa ca ki maga magasaga nungba pilige pyew sa gbɔn fɔ piliye kɔḡɔlɔni. ⁴Saraga wɔfenne* kolɔshyen yaa keli yɔn finliwe kesu* wi yeḡe simbapene

†5.10: Eki 12.1-13.

†5.12: Eki 16.35.

yeenre mbaanra kolshyen ni pe kee. Pilige kolshyen wogo ki na, ye yaa ca ki maga magasaga kolshyen, saraga wofenne paa mbaanra ti wiin. ⁵Na paga ka simbapene yeenre mbaanra ti win ngbanga mberi tile sanga na ni, leele pe ni fuun pe jorogo ngbanga. Pa kona mbogo nga ki ca ki maga ki yaa toori. Kona leele pe ni fuun pe ye wa ca paa kee yesinme na.»

⁶Ki kaa pye ma, a Nuni pinambyo Zhouwe wi si saraga wofenne pe yeri maga yo pe kan ma yo fo: «Ye yon finliwe kesu wi le wa ye pajoro ti na. Ye ni, kolshyen mbe simbapene yeenre mbaanra kolshyen le pe keli Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi yege paa tanri.»

⁷Ko pungo na, a wi si leele pe pye fo: «Ye yiri, we tanga we ca ki maga. Malingbɔnlɔ pe keli Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi yege.»

⁸A leele pe sigi pye paa yege nga na Zhouwe wila ki yo. Saraga wofenne kolshyen mbele simbapene yeenre mbaanra kolshyen tila pye pe yeri, a pe si toro wa Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi yege na kee, nee pe mbaanra ti wiin. A pe nee paan yon finliwe kesu wi ni pe pungo na. ⁹Nambala mbele paa malingbɔnyaara ti le, paa keli saraga wofenne mbele paa pye na mbaanra ti wiin pe yege. A pungefenne pe si taga yon finliwe kesu wi na. A pe nee tanri na yala mbaanra ti winme pi ni. ¹⁰En fo, Zhouwe wila ki yo leele pe kan

ma yo fo: «Yaga ka jorogo. Yaga ka si kakɔɔ wa. Senpyɔ ka si ka yiri wa yon ye ni, fo sa gbɔn pilige nga mi yaa kaga yo ye kan mbe yo ye jorogo ki na.» ¹¹A Zhouwe wi si ti a pe ca ki maga magasaga nungba yon finliwe kesu wi ni. Ko pungo na, a pe si songoro wa paara yinre censaga* ki ni ma saa wɔnlɔ wa.

¹²Ki goto yirifaga ki na, a Zhouwe wi si yiri. A saraga wofenne pe si Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi le naa wa pe pajoro ti na. ¹³Saraga wofenne mbele simbapene yeenre mbaanra kolshyen tila pye pe yeri, pe si keli Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi yege naa, nee pe mbaanra ti wiin. Nambala mbele paa malingbɔnyaara ti le pe si keli pe yege. A pungefenne pe si taga Yawe Yenjele li yon finliwe kesu wi na. Ma pe ta paa tanri na kee, a saraga wofenne pe nee mbaanra ti wiin. ¹⁴Ki pilige shyen wogo ki na, a pe si ca ki maga magasaga nungba mee songoro ma kari wa pe paara yinre censaga ki ni. Paa ki pye ma fo ma saa gbɔn piliye kogolɔni.

¹⁵Pilige kolshyen wogo ki na, a pe si yiri pinliwe laworo ti ni ma ca ki maga magasaga kolshyen, paa yege nga na paa pye naga piin we. Ko pilige nungba pe ko layi paa ca ki maga magasaga kolshyen. ¹⁶Ki magasaga kolshyen wogo ki na, naa saraga wofenne paa kaa mbanlaga ki win sanga na ni, a Zhouwe wi si leele pe pye fo: «Ye

jɔrɔɔ, katugu Yawe Yenɲele li ca ki le ye kee! ¹⁷Ca konaa ki nawa yaara ti ni ti yaa tege ti ye pew Yawe Yenɲele lo kan mbe tɔngɔ. Nanjaa Arahabu wo nuɲgba wi yaa koro yinwege na, wo naa mbele fuun pe yen wi ni wa wi go pe ni, katugu wila we pitunmbolo pe lara kapege si pe ta. ¹⁸En fɔ, ye ye yee yigi yaara nda ti yaa tege ti ye pew Yawe Yenɲele li kan mbe tɔngɔ ti ni. Yaga ka ka kpe le. Na yaga ka le, pa ye yaa ti jɔɔwɔ naa jɔɔɔ mbe to laga woro Izirayeli woolo we paara yinre censaga ki ni. ¹⁹Warifuwe wi ni fuun, naa te wi ni fuun, konaa yaara nda fuun pɛ gbegele tuguyenre naa tuguwɔrɔ ni, to yaa tege ti ye pew Yawe Yenɲele li kan. Pe yaa kari tege wa laga ŋga pe maa li yarijende ti teri.»

²⁰Kona, a pɛ si mbanlaga ki win. Naa leele paa kaa ki logo, a pɛ si jɔrɔɔ ŋgbanga. Mbogo ŋga kila ca ki maga, a ki si toori. Le ki yɔngɔɔ nuɲgba ke ni, a Izirayeli woolo pɛ si ye wa ca ki ni, pe ni fuun nuɲgba nuɲgba na kee yesinme na, ma ca ki shɔ maga ta†. ²¹Yaraga ŋga fuun kila pye wa ca, nambala naa jeele, piile naa lelele*, naa nere, naa simbaala konaa sofilele pe ni, a pɛ si pe ni fuun pe gbo tokobi ni mberi tege ti ye pew Yawe Yenɲele li kan mberi tɔngɔ.

Izirayeli woolo paa Arahabu naa wi go woolo pe yaga yinwege na

²²Nambala shyen mbele paa saa tara ti kagala ke yewe, Zhouzuwe wila pe pye fɔ: «Ye kari wa nanjaa Arahabu wi go, yoo yirige yoo wɔ wa go ki ni mbe pinle wi woolo pe ni, mbe yala wuguro nda yaa wugu wi kan ti ni.»

²³Ki lefɔnmbɔɔ shyen paa kari ma saa Arahabu, naa wi to, naa wi nɔ, naa wi yarijende, naa wi nɔsepiile nambala naa jeele, konaa wi go woolo sanmbala pe ni fuun pe yirige ma pe wɔ wa go, mee saa pe tege wa Izirayeli woolo pe paara yinre censaga ki puɲgo na. ²⁴Ca ko na, paa ki sogo ko naa ki nawa yaara ti ni fuun ti ni. En fɔ, warifuwe wo naa te wi ni, naa yaara nda pɛ gbegele tuguyenre naa tuguwɔrɔ ni, paa saa to tege wa Yawe Yenɲele li yarijende tegesaga ki ni, wa li go. ²⁵Zhouzuwe wila nanjaa Arahabu wi yaga yinwege na, wo naa wi go woolo pe ni, konaa wi yarijende ti ni fuun ti ni, katugu nambala mbele Zhouzuwe wila tun ma yo pe sa Zheriko ca kagala ke yewe, wila pe lara kapege si pe ta. A Arahabu wɔ si cen wa Izirayeli woolo pe sɔɔwɔ, wi setirige piile pe wa fɔ ma pan ma gbɔn nala†.

²⁶Ki sanga nuɲgba wi ni, a Zhouzuwe wɔ sigi senre nda ti yo ma wugu ma taga ti na, ma yo fɔ:

†6.20: Ebu 11.30.

†6.25: Ebu 11.31.

Lere o lere ka yiri mbe Zheriko
ca ki kan naa fɔnɔɔ,
wo mbe danɔa Yawe Yenɔeɔ li
yege na.

Na wiga ki mbogo ki nɔɔ le,
wi pinambyɔ konɔbanɔa wi yaa
ku.

Na wiga ki yeyɔnɔɔ kɔɔɔ ti le,
wi pinambyɔ shyen woo wi yaa
ku†.

²⁷ Yawe Yenɔeɔ làa pye Zhouzuwe
wi ni, a wi mege kɔ si yiri wa ki tara
ti ni fuun ti ni.

Naɔa ɔa pàa pye na yinri Akan wi kapege kala

7 ¹ Yaara nda Yawe Yenɔeɔ làa
yo pe tege ti ye pew li kan mberi
tɔnɔɔ, Izirayeli* woolo pàa kapege
pye ki yaara ti wogo na. Wa Zhuda
cenle li ni, naɔa ɔa pàa pye na yinri
Karimi wi pinambyɔ Akan wila ki
yaara ta le. A Yawe Yenɔeɔ li si
nawa ɔnɔan Izirayeli woolo pe ni.
Akan wila pye Zabidi naa Zera pe
setirige pyɔ.

² Ma pe ta wa Zheriko ca, a
Zhouzuwe wɔ si nambala pele tun wa
Ayi ca, wa Beti Aveni ca ki tanla,
wa Beteli ca ki yɔnlɔ yirisaga yeri.
Wila pe pye fɔ: «Ye kari ye sa ki tara
ti kagala ke yewe.» A ki nambala pè
si saa Ayi ca kagala ke yewe. ³ Naa
pàa kaa sɔnɔɔ ma pan Zhouzuwe
wi kɔɔɔ, a pè suu pye fɔ: «Go
woro ki na mbe leele pe ni fuun pe
torogo wa. Nambala waga taanri (3 000)
mbe ya Ayi ca ki ya. Maga ka leele

pe te pe kari wa, katugu Ayi ca
fenne pee lege.»

⁴ Kì kaa pye ma, a nambala waga
taanri (3 000) si poro si kari pe ni,
ɛɛn fɔ, a pè si fe Ayi ca fenne pe
yege. ⁵ Ayi ca fenne pàa lere nafa
ma yiri ke ma yiri kɔɔɔni si wo
gbo pe ni, mɛɛ pe purɔ maga le wa
ca ki mbogo yeyɔnɔɔ ki na, fɔ ma
saa gbɔn wa Shebarimu laga ki na,
ma pe gbo wa yanwiga ki tigiwen
pi ni. Kona, a Izirayeli woolo pe
sunndo wɔ si kɔn pe na fɔ a pè
kotogo la.

⁶ A Zhouzuwe wɔ suu yeera
yaripɔɔ ti walagi lawɔɔ ti kala
na, mɛɛ wi yege ki jiile wa tara
Yawe Yenɔeɔ li yɔn finliwe kesu*
wi yege sɔɔɔ, fɔ ma saa gbɔn
ki yɔnlɔkɔɔ. A Izirayeli lelele*
pège kala nɔnɔba li pye ma fun.
Pàa tara koli ma wo wa pe yee
yinre ti na lawɔɔ ti kala na. ⁷ A
Zhouzuwe wɔ sho fɔ: «E! We Fɔ*,
Yawe Yenɔeɔ, yinɔi na, a mà si ti
ki leele mbele pè Zhuriden gbaan
wi kɔn ma yiri, mbe pan mbe we
le Amɔri cenle woolo pe kee pe
we tɔnɔɔ? Ndeɛ ki pye we ja koro
wa gbaan wi kee ɔnɔa na ko mbe
ja mbɔnrɔ. ⁸ Koni mila ma yenri
Yawe Yenɔeɔ, yinɔi mbe ya yo
mbege ta Izirayeli woolo pè fe pe
juguye pe yege we? ⁹ Kana tara
fenne poro naa ki tara nda ti woolo
pe ni fuun pe yaa ki wogo ɔnɔa ki
logo. Pe yaa wa mbe we maga,
mbe we gbo mbe we mege ki kɔ
mbege wɔ laga tara ti ni. Ma mege

†6.26: 1 Wunlu 16.34.

nga kî gbɔɔ, ma yaa ki pye mele leele pee ki jen?»

¹⁰Kona, a Yawe Yenjele li si Zhouwe wi pye fɔ: «Yiri ma yere. Yingi na, a mà si to mɔɔ yege ki jiile wa tara? ¹¹Izirayeli woolo pè kapege pye. Yɔn finliwe* mba mi le pe ni, pòo jɔɔ. Yaara nda tì tɛge ti ye pew mbe tɔngɔ, pège yaara ta le, mari yu, mari lara, mari le wa pe yaara ti ni. ¹²Ki kala na, Izirayeli woolo pe se ya yere mbe pe juguye pe sige, pe yaa la fee pe yege; katugu poro jate mîgi tɛge mbe pe tɔngɔ mbe pe wɔ wa. Mi se koro ye ni naa, mbaa ye sari, fɔ ndɛɛ yaraga nga kî tɛge ki ye pew, mbe tɔngɔ yege tɔngɔ mbege wɔ wa ye yɛɛ sɔɔwɔ. ¹³Koni, yiri ma leele pe pye kpoyi* na yege na. Ma pe pye fɔ: «Ye ye yɛɛ pye kpoyi goto pilige ki mege ni, katugu mi ɲa Yawe Yenjele, yoro Izirayeli woolo Yenjele le, mi yo fɔ: Yoro Izirayeli woolo, yaraga nga kî tɛge ki ye pew na kan mbe tɔngɔ, ki yen wa ye sɔɔwɔ. Ye se ya yere ye juguye pe yege, fɔ ndɛɛ ye ko yaraga ko wɔ wa ye yɛɛ sɔɔwɔ. ¹⁴Goto pinliwe ni, ye pan laga na yege sɔɔwɔ cenle cenle. Mi ɲa Yawe Yenjele, na mi ka cenle na naga, ki woolo pe pan setirige setirige. Mi ka setirige ɲa naga, ki woolo pe pan sege sege. Mi ka sege ɲa naga, ki woolo pe pan nambala nambala. ¹⁵Mi ka ka naɲa ɲa naga mbe yo wo wì yaara nda tì tɛge ti ye pew na kan mbe tɔngɔ ka le, ko fɔ wo naa wi kɛɛ yaara ti

ni fuun ti daga mbe sogo kasɔn ni; katugu mi ɲa Yawe Yenjele wìlan yɔn finliwe pi jɔɔ, ma kajaaga pye laga Izirayeli woolo pe sɔɔwɔ.»

¹⁶Ki goto, a Zhouwe wì si yiri pinliwe pi ni faa, mɛɛ Izirayeli woolo pe pye, a pè pan cenle cenle. Zhuda cenle lo Yawe Yenjele làa naga. ¹⁷A wì si Zhuda cenle woolo pe pye, a pè pan setirige setirige. Zera setirige ko Yawe Yenjele làa naga. A wì si Zera setirige woolo pe pye, a pè pan sege sege. Zabidi sege ko Yawe Yenjele làa naga. ¹⁸A wì si Zabidi sege woolo pe pye, a pè pan nambala nambala. Karimi pinambyɔ Akan wo Yawe Yenjele làa naga. Wila pye Zabidi naa Zera pe setirige pyɔ, ma yiri wa Zhuda cenle li ni. ¹⁹A Zhouwe wì si Akan wì pye fɔ: «Na pinambyɔ, mila ma yenri, Yawe Yenjele, Izirayeli woolo Yenjele li gbɔɔ mali sɔn. Kala na mà pye, li yo na kan, maga kali lara na na.»

²⁰A Akan wì si Zhouwe wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Kaselege ko na, mi kapege pye Yawe Yenjele, Izirayeli woolo Yenjele li na. Kala na mi pye li na. ²¹Mi Sineyari tara† derigbɔɔ tiyɔngɔ ka yan wa yaara nda tì koli ti ni, naa warifuwe pyɔ cenme shyen, konaa te kuru nunɔba ni, wì nuguwɔ pi yen culo walaga. Na yege yiri ti na, a mi siri le. Ti yen ma lara wa tara ti ni, wa na paraga go* ki nandogomɔ, warifuwe wi yen wa ti nɔɔ.»

†7.21: Sineyari tara to nunɔba to pe maa yinri Babilɔni tara.

²²A Zhozuwe wì si leele tun wa Akan wi paraga go ki ni. A pè si fyeele ma kari mée saa ti yan ti yen ma lara wa tara ti ni, wa paraga go ki ni, warifuwe wi ni wa ti nɔɔ. ²³A pè si ti ni fuun ti le ma yiri ti ni, mée pan ti ni Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo sanmbala pe ni fuun pe kɔɔɔ, mée ti tege Yawe Yenjele li yege sɔɔɔ. ²⁴A Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pe ni, pè si Zera pinambyɔ Akan wi yigi, naa warifuwe wo naa derigbɔɔ ko naa te kuru wi ni, naa wi pinambiile, naa wi sumborombiile, naa wi nɛɛ, naa wi sofilele, naa wi simbaala, naa wi paraga go konaa wi kɛɛ yaara ti ni fuun ti ni, mée kari pe ni wa Akɔri gbunlundɛge ki ni. ²⁵A Zhozuwe wì si Akan wi pye fɔ: «Yingi na, a mà si ti jɔɔɔ to we na? Yawe Yenjele li yaa jɔɔɔ wa ma na fun nala.» Kona, a Izirayeli woolo pe ni fuun pè suu wa sinndɛɛɛ ni maa gbo. A pè suu woolo pe wa sinndɛɛɛ ni fun ma pe gbo, mée pe sogo kasɔn ni. ²⁶Ko punɔgo na, a pè si sinndɛɛɛ legere gbogolo Akan wi na. Ti yen wa ali ma pan ma gbɔn nala. Ko pyɛɔɔɔ, a Yawe Yenjele li nangbanwa pì si kɔ. Ko ki ti pe maa ki laga ki yinri Akɔri† gbunlundɛge fɔ ma pan ma gbɔn nala.

**Izirayeli woolo
pàa Ayi ca ki shɔ maga ta**

8 ¹Kona, a Yawe Yenjele lì sigi yo Zhozuwe wi kan ma yo fɔ:

«Maga ka fyɛ, ma sunndo wiga si ka kɔn ma na. Yiri ma malingbɔɔnɔ pe ni fuun pe le ye sa to Ayi ca ki na. Wele, m̀ Ayi ca wunlunaɔa, naa wi ca woolo, naa wi ca konaa wi tara ti ni fuun ti le ma kɛɛ. ²Ɔga mà pye Zheriko ca konaa ki wunlunaɔa wi na, maga nunɔba ki pye Ayi ca konaa ki wunlunaɔa wi na. Ɛɛn fɔ, ye ca ki yarijendɛ naa ki yaayoro ti koli ti pye ye woro. Ma malingbɔɔnɔ pele lara paa malaga ki singi wa ca ki punɔgo na.»

³Kì kaa pye ma, a Zhozuwe wì si yiri wo naa wi malingbɔɔnɔ pe ni mbe sa to Ayi ca ki na. A wì si malingbɔɔnɔ welimbele waga nafa ma yiri kɛ (30 000) wɔ pe ni ma pe torogo, a pè kari yembine li ni. ⁴Wila pe pye fɔ: «Ye kari ye sa lara yaa malaga ki singi wa ca ki punɔgo na. Yaga ka lali ca ki ni jɛɔɔ. Ye ni fuun ye gbɛgele mbe ta mbe ye malaga ki ni. ⁵Mi wo na, leele sanmbala mbele fuun pe yen na ni, mi naa poro ni, we yaa fulo wa ca ki tanla. Na paga yiri mbe we fili malaga ni paa konɔbanɔga wogo ki yen, pa we yaa la fee pe yege. ⁶Pa pe yaa taga we na mbaa we puro, kona we yaa pe nege mbe pe lali ca ki ni; katugu pe yaa laga jate ndɛɛ we yen na fee pe yege paa konɔbanɔga wogo ki yen. ⁷Kona ye fyeele ye yiri wa ye larasaga ki ni, ye ca ki shɔ, katugu Yawe Yenjele, ye Yenjele li yaa ca ki le ye kɛɛ. ⁸Na yaga ca ki shɔ mbege ta sanga ɔa ni, ye kasɔn le ki ni, yege pye

†7.26: Akɔri ko kɔɔ wo yen jɔɔɔ.

paa yege nga na Yawe Yenjele ligi yo we. Senre nda ti yen na yeri mbe yo ye kan tori yeen.»

⁹Kona, a Zhouwe wì si pe torogo paa kee. A pè si kari ma saa lara na singi wa Beteli ca naa Ayi ca sɔgɔwɔ pi ni, wa Ayi ca ki yɔnlɔ tosaga yeri. Eɛn fɔ, a Zhouwe wo si sinle wa leele sanmbala pe ni ki yembinɛ li ni.

¹⁰Ki goto pinliwe pi ni, a Zhouwe wì si yiri faa maa malingbɔɔnlɔ pe welewele na kaa pye pe gbegɛle. Ko pungo na, a wo naa Izirayeli* lelele* pe ni, pè si keli leele pe yege; a pe nɛɛ tanri na kee Ayi ca ki mege ni.

¹¹Malingbɔɔnlɔ mbele fuun pàa pye Zhouwe wi ni, a pè si fulo wa ca ki tanla, mɛɛ malingbɔɔnlɔ censaga kan ma cɛn wa Ayi ca ki yɔnlɔparawa kamɛnge kɛɛ yeri. Yanwira ti gbunlundɛge kila pye poro naa ca ki sɔgɔwɔ. ¹²Zhouwe wila nambala waga kanjurugo (5 000) si poro wɔ ma pe pye ma yo pe lara paa singi wa Beteli ca naa Ayi ca fogo ki ni, wa Ayi ca ki yɔnlɔ tosaga yeri. ¹³Malingbɔɔnlɔ ngbelege nga kila gbɔgɔ ko la pye ma cɛn wa ca ki yɔnlɔparawa kamɛnge kɛɛ yeri, ma si yala leele mbele pàa lara na singi poro la pye wa ca ki yɔnlɔ tosaga yeri. Ki yembinɛ li ni, a Zhouwe wì si kari wa yanwira ti gbunlundɛge ki ni. ¹⁴Ki goto pinliwe pi ni, naa Ayi ca wunlunaɲa wila kaa Izirayeli woolo pe yan ma, a wì suu ca nambala pe ni fuun pe pye a pè

fo ma yiri, mɛɛ fyɛɛle ma yiri wa ca ma kari wa malaga gbɔnsaga, wa Araba* tara ti yeri, mbe sa malaga gbɔn Izirayeli woolo pe ni. Wunlunaɲa wi sila ki jɛn mbe yo leele la pye ma lara na singi wa ca ki pungo na wi mege ni. ¹⁵A Zhouwe wo naa Izirayeli woolo sanmbala pe ni fuun pe ni, pè sigi pye ndɛɛ pè pe ya, a pe nɛɛ fee na kee wa gbinri wi yeri. ¹⁶Pàa Ayi ca woolo nambala pe ni fuun pe yeri ma yo pe yiri pe taga Izirayeli woolo pe pungo na. A pè si yiri ma taga Zhouwe naa Izirayeli woolo pe pungo na, na pe puro fɔ ma lali ca ki ni. ¹⁷Naɲa kpe sila koro wa Ayi ca konna Beteli ca ki ni, ɲa wi sila yiri mbe taga Izirayeli woolo pe na la pe puro. Kì pye ma, a pè si ca ki mbogo yeyɔngɔ ki yaga yelege ma taga Izirayeli woolo pe na, na pe puro.

¹⁸Kona, a Yawe Yenjele lì si Zhouwe wi pye fɔ: «Njanraga nga ki yen ma kɛɛ, ki yirige maga sin wa Ayi ca ki yeri, katugu mi yaa ca ki le ma kɛɛ.» A Zhouwe wì si njanraga ki yirige maga sin wa ca ki yeri. ¹⁹Naa wila kaa wi kɛɛ ki sanga wagati ɲa ni, le ki yɔngɔlɔ nungba ke ni, nambala mbele pàa pye ma lara na singi, a pè si fyɛɛle ma yiri wa pe larasaga, mɛɛ fe ma ye wa ca ki ni maga shɔ, mɛɛ kasɔn le ki ni teere. ²⁰A Ayi ca fɛnnɛ pè si kannga ma wele wa pe pungo na, mɛɛ pe ca ki sogowo wirige ki yan kila yinrigi na kee wa naayeri. Pyelɔmɔ sila pye pe yeri naa pe

fe pe kari kee ka kpe na, katugu Izirayeli woolo mbele paa pye na fee na kee wa gbinri* wi ni paa wa ma kannga pe purofenne pe korogwo ma yere mara na. ²¹ Zhouzuwe wo naa Izirayeli woolo mbele fuun paa pye wi ni, naa paa kaa ki yan leele mbele paa lara na singi pe ca ki sho maga ta sanga nga ni, ma nuru ma ca ki sogowo wirige ki yan kila kee wa naayeri, a pe si songoro ma to Ayi ca fenne pe na. ²² A Izirayeli woolo sanmbala pe si yiri wa ca nawa ma pan ma to pe na fun. A Izirayeli woolo pe si Ayi ca woolo pe jori kee ki ni fuun ki na, mee pe gbo ma pe ko pew. Lere pyo wo sila sho pe ni. ²³ Ayi ca wunlunanga wo na, paa wi yigi wee ma pan wi ni Zhouzuwe wi korogwo. ²⁴ Izirayeli woolo paa Ayi ca woolo pe ni fuun pe gbo ma pe ko wa wasele li ni, wa gbinri* nga paa yiri na Izirayeli woolo pe puro wi ni. Paa pe ni fuun pe gbo tokobi ni fo ma saa ki wa pe pungofwo wi na. Ko pyengolob, a Izirayeli woolo pe ni fuun pe si songoro wa Ayi ca ma saa leele sanmbala pe ni fuun pe gbo. ²⁵ Ki pilige ki ni, leele mbele paa gbo, mbe nambala poro naa jeele pe pinle, paa pye lere waga ke ma yiri shyen (12 000), ko korogwo wo yen Ayi ca fenne pe ni fuun. ²⁶ Zhouzuwe wila wi kee ki yaga yirigesaga njanraga ki ni, wi yen maga sin wa Ayi ca ki yeri, fo a pe saa Ayi ca woolo pe ni fuun pe tongwo pew. ²⁷ Een fo, a

Izirayeli woolo pe si yaayoro to naa yarijende nda tila pye wa ca ki ni ti koli mari ta, ma yala Yawe Yengele laa senre nda yo Zhouzuwe wi kan ti ni. ²⁸ Zhouzuwe wila Ayi ca ki sogo maga yaga kataga, ma pye laga nga lere woro wa fo sanga pyew. Pa ki yen ma, fo ma pan ma gbom nala. ²⁹ Ayi ca wunlunanga wo na, paa wi to tige na, a wi gboo wi koro wa fo ma saa gbom ki yonkorogwo ki na. Naa yonkorob kila kaa na jaa mbe to, a Zhouzuwe wi si konob kan ma yo pe gboo wi tirige poo wo wa tige ki na. A pe suu tirige ma saa wi wa wa ca ki mbogo yeyongwo ki yon na, mee sinndere wulo ma gbogolo wi na. Ti yen wa ali ma pan ma gbom nala.

Paa Yengele li lasiri sewe wi kara wa Ebali yanwiga ki na

³⁰ Kona, a Zhouzuwe wi si saraga wosaga* kan wa Ebali yanwiga ki na, Yawe Yengele, Izirayeli woolo Yengele li kan. ³¹ Wila ki kan ma yala senre nda Yawe Yengele li tunmbyee Moyisi wila yo Izirayeli woolo pe kan ti ni, paa yege nga na ti yen ma yonkorogwo wa Moyisi wi lasiri* sewe wi ni we. Paa ki saraga wosaga ki kan sinndere nda ni, pe sila ti te. Tuguron yaraga sila si tege mbe ka gbom. A pe si saara sogoworo* wo Yawe Yengele li yeri wa ki na konaa nayinme saara* ni†. ³² Lasiri senre nda Moyisi wila yonkorogwo Izirayeli woolo pe yege na, a Zhouzuwe wi siri nungba ti yonkorogwo

†8.31: Eki 20.25.

ki sinndɛɛre ta na†. ³³ Ko sanga wo ni, Izirayeli woolo pe ni fuun, ma pinle pe leleɛɛ, naa pe teele konaa pe kiti kɔnfenne pe ni, nambanɲa o, tara pyɔ o, pe ni fuun pɛ si yere Yawe Yɛnɲele li yɔn finliwɛ kesu* wi kanɲɔɔɔ shyen yi na, wa Levi setirige piile* mbele pàa pye saraga wɔfenne* pe yegɛ sɔɔwɔ, poro mbele pàa pye na yɔn finliwɛ kesu wi tungu we. Leele pe walaga la pye ma yere wa Garizimu yanwiga ki kɛɛ yeri, a walaga sanɲa ki yere wa Ebali yanwiga ki kɛɛ yeri, paa yegɛ ɲga na Yawe Yɛnɲele li tunmbyee Moyisi wila ki yo faa ma yo pe daga mbege pye we, mbe si duwaw wi pye Izirayeli woolo pe kan. ³⁴ Ko pɔnɔ na, a Zhozuwe wì si Yɛnɲele li lasiri* senre ti ni fuun ti kara ɲgbanga, nda ti yen na para duwaw senre na konaa nda ti yen na para danɲa senre na, paa yegɛ ɲga na ti yen ma yɔnɔɔ wa lasiri sɛwe wi ni we. ³⁵ Senre nda fuun Moyisi wila yɔnɔɔ, Zhozuwe wila ti ni fuun ti kara Izirayeli woolo pe ni fuun pe yegɛ na, ta kpe sila koro. Tila kara jeele, naa piile konaa nambanmbala mbele pàa pye ma cɛn wa pe sɔɔwɔ pe yegɛ na†.

**Gabawɔn ca fenne
pàa Izirayeli woolo pe fanla**

9 ¹ Koni, wunlumbolo mbele fuun pàa pye wa tara nda wa

Zhuriden gbaan wi yɔnɔɔ tosaga yeri, yanwira tara wunlumbolo, naa mbele pàa pye wa yanwira tigiwen tara to naa Mediterane kɔɔje yɔn tara ti ni, fɔ ma saa gbɔn wa Liban tara ti na, Heti cɛnle woolo, naa Amɔri cɛnle woolo, naa Kana tara fenne, naa Perezɛ cɛnle woolo, naa Hevi cɛnle woolo konaa Zhebusi cɛnle woolo pe wunlumbolo pàa Ayi ca tɔngɔwɔ pi senre logo. ² Ki kaa pye ma, a pɛ si gbogolo ma yɔn wa nungba mbe sa malaga gbɔn Zhozuwe wo naa Izirayeli* woolo pe ni.

³ ɲga Zhozuwe wila pye Zheriko ca naa Ayi ca woolo pe na, Gabawɔn ca woolo poro fun pàa ki logo, ⁴ mɛɛ tanga tijinliwɛ pee ni. A pɛ si kari paa pitunmbolo yen, ma kasha lere le mari taga pe sofilele pe na, naa duven lefooro lere ni, nda tila walagi, a pèri yɔliyɔli. ⁵ A pɛ si sawira lere lele, nda pàa yaara taga ti na mari yɔliyɔli, ma yaripɔɔ lere le, nda tila kɔɔnɔ. Buru ɲa pàa le pe kondangala yaakara wila waga fɔ na mugumugu. ⁶ A pɛ si kari Zhozuwe wi kɔɔɔ wa paara yinre censaga* ɲga kila pye wa Giligali. A pɛ si saa ki yo wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pe kan fɔ: «Wè yiri taleere ta ni mbe pan mbe ye yenri ye yɔn finliwɛ* le we ni.»

⁷ A Izirayeli woolo pɛ si ki Hevi cɛnle woolo pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Kana ye yen ma cɛn na we tanla

†8.30-32: Dete 27.2-8.

†8.33-35: Dete 11.29; 27.11-14.

tɔɔn. Mele wee yɔn finliwe po le ye ni†?»

⁸A pè si Zhouwe wi pye fɔ: «We yen ma tunmbyeele.» Eɛn fɔ, a Zhouwe wì si pe yewe ma yo fɔ: «Ambene wele yoro? Ye yiri se yeri?»

⁹A pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Woro mbele ma tunmbyeele, wè yiri taleere ta ni ma pan, Yawe Yenjele, ma Yenjele na li mege kì gbɔɔ ki kala na; katugu wèli senre ti logo konaa nga li pye wa Ezhipiti tara ki ni. ¹⁰Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo shyen mbele pàa pye wunluwɔ pi na wa Zhuriden gbaan wi kee nga na, nga li pye pe na wège jen; poro pe yen Eshibɔn ca wunlunaŋa Sihɔn wo naa Bazan tara wunlunaŋa Ōgi wi ni, wo ŋa wila pye ma cen wa Ashitarɔti ca we†. ¹¹Ki kala na, we lelele* poro naa we tara woolo pe ni fuun pège yo we kan ma yo fɔ: «Ye yaakara le ye kondangala li na, ye saga yo Izirayeli woolo pe kan fɔ: We yen na jaa mbe pye ye tunmbyeele, ye yɔn finliwe le we ni.» ¹²Ye we buru wi wele! Pilige ŋga ni wè yiri wa we yinre ti ni mbaa paan laga ye yeri, wàa wi le werewe mboo pye we kondangala yaakara. Koni wì waga na mugumugu. ¹³Yege duven lefooro nda ti wele! Tila pye fɔnndɔ, a wè siri yin duven wi ni. Koni tì walagi. We yaripɔɔ naa we sawira tì lele kondɔnɔɔ ŋga wè tanga ki kala na.»

¹⁴A Izirayeli woolo pè si yenle ma ki leele pe kondangala yaakara ta sho ma ka mbege naga fɔ pè ye pe yee kee, eɛn fɔ, pe sila Yawe Yenjele li yewe ki wogo ki pyewe pi ni. ¹⁵A Zhouwe wì si yeyinŋe le poro naa ki leele pe ni, mee yɔn fɔɔ* kɔn pe yeri ma yo pe yaa koro yinwege na. A Izirayeli woolo teelee pè si yere ki na ma wugu ma taga wa.

¹⁶Pe yɔn fɔɔ li lɛngɔɔ, ki pilige taanri wogo ki na, a Izirayeli woolo pè sigi logo ma yo ki leele pe yen pe cenyeɛnle, fɔ pe yen ma cen wa tara nunŋba ti ni. ¹⁷Kì kaa pye ma, a Izirayeli woolo pè si le nee kee. Piliye taanri toroŋɔɔ, a pè si saa gbɔn wa ki leele pe cara ti na. Pe cara ti mere to lari nda Gabawɔn, naa Kefira, naa Beerɔti, konaa Kiriyaŋti Yeyarimu. ¹⁸Eɛn fɔ, Izirayeli woolo pe sila pe gbo, katugu Izirayeli woolo teelee pàa wugu ma pe kan Yawe Yenjele, Izirayeli woolo Yenjele li mege ki na. A Izirayeli woolo pe ni fuun pe nee kɔngɔri Izirayeli woolo teelee pe na. ¹⁹Izirayeli woolo teelee pè sigi yo Izirayeli woolo pe ni fuun pe kan fɔ: «Wè wugu ma pe kan, Yawe Yenjele, woro Izirayeli woolo Yenjele li mege ki na, ki kala na we se ya kapege pye pe na. ²⁰Eɛn fɔ, we yaa pe pye yege ŋga na ki ŋga: «We yaa pe yaga yinwege na wuguro nda wè wugu ti kala na, jango Yenjele li nanŋbanwa kala liga ka to we na.» ²¹A pè sho

†9.7: Eki 23.32; 34.12; Dete 7.2.

†9.10: Nɔmbu 21.21-35.

naa fɔ: «Ye ti we pe yaga yinwege na. Eɛn fɔ, pe yaa pye kanɲejaala naa tɔnmɔ kofenne woro Izirayeli woolo we ni fuun we kan.»

Izirayeli woolo teele pàa yere ŋga na ko layi yeɛn.

²²A Zhozuwe wì si Gabawɔn ca fenne pe yeri mee pe yewe ma yo fɔ: «Yiŋgi na, a yè si we fanla ma yo yè yiri lalerege na, ma si yala pa ye yen ma cen na we tanla?

²³Koni, yè danɲa, ye se wɔ wa kulowo pi ni naa fyew. Ye yaa pye na Yenɲele li go ki kanɲejaala naa tɔnmɔ kofenne.»

²⁴A Gabawɔn ca fenne pè si Zhozuwe wi yɔn sogo ma yo fɔ: «Wè ko pye ma, katugu pège yo maga filige we kan ma yo Yawe Yenɲele, ma Yenɲele le, làa konɔ kan li tunmbyee Moyisi wi yeri ma yo wigi tara nda ti ni fuun ti kan ye yeri, mbe tara woolo pe ni fuun pe tɔngɔ wa ye yege, na yaga fulo yege sanga o sanga. Ko ki ti na yè kaa pan, a wè si fyɛ ye yege fɔ jɛŋge, we yinwege ŋga ki mbe ka kɔ ki kala na, mee ki pye yeɛn. ²⁵Koni we yen ma keɛ na, ŋga kɔn ndanla, ma sin ma yege na, ta ko piin we na.»

²⁶Pa Zhozuwe wila ki pye ma. Wila pe shɔ Izirayeli woolo pe yeri, pee ta mbe pe gbo. ²⁷Ki pilige nɲɲba ki ni, a Zhozuwe wì si pe pye, a paa kanɲgire jaa, na kori Izirayeli woolo pe ni fuun pe kan konaa Yawe Yenɲele li saraga wɔsaga* ki mege ni, wa laga ŋga li mbaa ka naga ki ni. Pe setirige piile

pe yen naga tunɲo ki piin ali ma pan ma gbɔn nala.

Izirayeli woolo pàa malaga gbɔn Amɔri cenle woolo pe ni ma ya pe ni

10¹Koni, a Zheruzalemu ca wunlunaŋa Adoni Zedeki wì sigi logo ma yo Zhozuwe wila Ayi ca ki shɔ maga ta, maga tɔngɔ pew; fɔ ŋga wila pye Zheriko ca konaa ki wunlunaŋa wi na, ko nɲɲba ko wila pye Ayi ca naa ki wunlunaŋa wi na. Wila ki logo fun ma yo Gabawɔn ca fenne pàa saa yeyinɲe lagaja Izirayeli* woolo pe ni ma cen wa pe sɔgɔwɔ. ²Ki kaa pye ma, a wì si fyɛ fɔ jɛŋge, katugu Gabawɔn ca kila pye kagbɔgɔ yɔn paa wunluwɔ cara tugbɔgɔ ti yen; kila gbɔgɔ ma we Ayi ca ki na. Nambala mbele pàa pye wa pàa pye malingbɔɔnlɔ welimbele. ³Kona, a Zheruzalemu ca wunlunaŋa Adoni Zedeki wì si tunɲo torogo wa Eburɔn ca wunlunaŋa Ohamu wi yeri, naa Yarimuti ca wunlunaŋa Pireyamu, naa Lakishi ca wunlunaŋa Yafiya konaa Egilɔn ca wunlunaŋa Debiri pe yeri, mee pe pye fɔ: ⁴«Ye pan yanla saga we sa to Gabawɔn ca ki na, katugu ki ca woolo pè yeyinɲe lagaja Zhozuwe naa Izirayeli woolo pe ni.»

⁵Ki kaa pye ma, Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo kanɲgurugo wele, Zheruzalemu ca wunlunaŋa, naa Eburɔn ca wunlunaŋa, naa Yarimuti ca wunlunaŋa, naa Lakishi ca wunlunaŋa, konaa

Egilɔn ca wunlunaŋa wi ni, pe ni fuun pè si pe yɛɛ gbogolo mɛɛ kari pe malingbɔɔnɔ ɲgbeleye yi ni ma saa cɛn wa Gabawɔn ca ki tanla mbe malaga gbɔn ki ni. ⁶A Gabawɔn ca fɛnnɛ pè si tunŋgo torogo Zhouwe wi yeri wa paara yinre censaga* ki ni, wa Giligali ca, maa pye fɔ: «Woro mbele ma tunmbyeele, maga ka we wa. Fyɛɛle ma pan we kɔrɔgɔ, ma pan ma we saga, ma we shɔ. Katugu Amɔri cɛnlɛ woolo pe wunlumbolo mbele fuun pe yen ma cɛn wa yanwira laga ki ni, pè pe yɛɛ gbogolo ma yiri we kɔrɔgɔ.»

⁷Ki kaa pye ma, a Zhouwe wì si yiri wa Giligali ma kari wo naa wi malingbɔɔnɔ ɲgbelege ki ni fuun ki ni, konaa wi malingbɔɔnɔ wɛlimbelɛ pe ni. ⁸A Yawe Yɛnɲɛle lɛ si Zhouwe wi pye fɔ: «Maga ka fyɛ ki wunlumbolo mbele pe yɛɛ. Mi yaa pe le ma kɛɛ. Wa kpɛ se ya yere pe ni mbɔɔn sige.»

⁹Zhouwe wo naa wi malingbɔɔnɔ pe ni pàa yiri wa Giligali ca ma tanga yembinɛ li ni fuun li ni, mɛɛ saa pe fo ma to pe na. ¹⁰A Yawe Yɛnɲɛle lɛ si Amɔri cɛnlɛ woolo pe gbɔn ma pe jaraga wa Izirayeli woolo pe yɛɛ. A lɛ si pe legere gbo wa Gabawɔn ca, ma taga pe na ma pe purɔ ma toro wa Beti Horɔn ca yanwiga kologo ki ni, na pe kuun na kee fɔ ma saa gbɔn wa Azeka ca naa Makeda ca

ki na. ¹¹Ma Amɔri cɛnlɛ woolo pe ta pàa pye na fee Izirayeli woolo pe yɛɛ na Beti Horɔn yanwiga ki tingi, a Yawe Yɛnɲɛle lɛ si ti a yaanngumbire tugbɔɔrɔ tisaga yiri wa naayeri ma toori pe na fɔ ma saa gbɔn wa Azeka ca. Yaanngumbire tisaga kila mbele gbo poro la legɛ ma wɛ mbele Izirayeli woolo pàa gbo tokobi ni poro na.

¹²Yawe Yɛnɲɛle làa Amɔri cɛnlɛ woolo pe le Izirayeli woolo pe kɛɛ pilige ɲga ni, a Zhouwe wì sili yenri Izirayeli woolo pe ni fuun pe yɛɛ na, ma para ɲgbanga ma yo fɔ:

Yɔnɔ, sa yere wa Gabawɔn ca ki go na.

Mboro yɛnɲɛ, sa yere wa Ayalɔn ca gbunlundɛgɛ ki go na.

¹³A yɔnɔ kì si yere, a yɛnɲɛ kì yere fɔ Izirayeli woolo pe sa pe juguye pe gbɔn pe ya pe ni. Paa yɛɛ ɲga na ki kala li yen ma yɔnɔgɔ wa Yashari†† sɛwɛ wi ni, fɔ yɔnɔ kila saa gbɔn go na mɛɛ yere ma pilige nunɲba poni si ko pye, kii fyɛɛle mbe to. ¹⁴Malɛ ki wogo ɲga ka fa pye ki pilige ki yɛɛ, ka se si pye ki punɲgo na, ko pilige koyi Yawe Yɛnɲɛle làa logo sɛnwɛ yeri. Lo jate làa pye na malaga ki gbɔɔn Izirayeli woolo pe kan.

¹⁵Ko punɲgo na, a Zhouwe wì si sɔngɔrɔ Izirayeli woolo pe malingbɔɔnɔ ɲgbelege ki ni fuun

†10.13: 2 Sami 1.18.

†10.13: Eburuye senre ti ni maga logo Yashari ko kɔrɔ wo yen fɔ ɲa wì sin. Yashari sɛwɛ wi yaa pye malingbɔɔnɔ pe cew tawa yuuro tila pye wa wi ni, ɲa wila punɲgo.

ki ni wa paara yinre censaga ki ni, wa Giligali ca.

Zhozuwe wila Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo kanɔgurugo pe yigi ma pe gbo

¹⁶Ma si yala, malaga gbɔnsanga wi ni, Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo kanɔgurugo pàa fe ma saa lara wa Makeda ca waliwege ki ni. ¹⁷A pèle si saa ki wunlumbolo kanɔgurugo pe yan pè lara wa ki waliwege ki ni, mɛɛ pan maga yo Zhozuwe wi kan. ¹⁸A Zhozuwe wì si pe pye fɔ: «Ye sa sinndɛɛre tugbɔɔɔ konɔgo ye taga wa waliwege ki yɔn na yege tɔn, ye leele tɛge le paa ki wele. ¹⁹Ɛɛn fɔ, yaga ka mɔ le. Ye taga ye juguye pe na yaa pe puro, ye pe puɔgo kɛɛ ki shɔ pe yeri. Yaga ka ti pe ye wa pe cara ti ni, katugu Yawe Yenɔɔɛle, ye Yenɔɔɛle li pe le ye kɛɛ.»

²⁰A Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni, pè si Amɔri cenle woolo pe tɔngɔ ma ya pe ni pew, kaawɔ pele pàa fe ma shɔ ma saa ye wa pe cara nda pàa malaga sigemboro kan mari maga ti ni. ²¹Ko puɔgo na, a Izirayeli woolo pè si sɔngɔɔ ma pan yinɔge Zhozuwe wi kɔɔɔgo wa paara yinre censaga ki ni, wa Makeda ca. Kona lere kpe si soro naa mbe senre yo Izirayeli woolo pe na.

²²Kona, a Zhozuwe wì si konɔ kan ma yo pe sa waliwege ki yenge pe wunlumbolo kanɔgurugo pe yirige pe pan pe ni wi kan. ²³A pèle si gi pye ma, mɛɛ saa ki wunlumbolo kanɔgurugo pe yirige wa waliwege ki ni ma pan pe ni Zhozuwe wi kan. Poro pàa pye Zheruzalemu ca wunlunɔɔa, naa Eburɔn ca wunlunɔɔa, naa Yarimuti ca wunlunɔɔa, naa Lakishi ca wunlunɔɔa, konaa Egilon ca wunlunɔɔa we. ²⁴Sanga ɔa ni pàa kari sa wunlumbolo pe yirige mbe pan pe ni, a Zhozuwe wì si Izirayeli woolo nambala pe ni fuun pe yeri. Pè kaa pan wunlumbolo pe ni, a wì si gi yo malingbɔɔnɔ teelee mbele pàa malaga ki gbɔn wi ni ja pe kan fɔ: «Ye fulo laga ye ye tɔɔɔ ti tagataga wa ki wunlumbolo mbele pe yɔɔɔ ti na†.»

A malingbɔɔnɔ teelee pè si fulo wa, mɛɛ ki pye ma. ²⁵A Zhozuwe wì si pe pye fɔ: «Yaga ka fyɛ. Ye sunndo wiga si ka kɔn ye na. Ye fanɔga le ye yɛɛ ni, ye kotogo ta, katugu ye yaa malaga ki gbɔn ye juguye mbele fuun ni, pa Yawe Yenɔɔɛle li yaa pe pye yɛɛn.»

²⁶Ko puɔgo na, a Zhozuwe wì si gi wunlumbolo pe gbo, ma ti a pè pe to tire kanɔgurugo na†. A pè koro wa tozaga wa tire ti na, fɔ ma saa gbɔn yɔnɔkɔɔgo ki na. ²⁷Naa yɔnɔ kila kaa na tuun, a Zhozuwe

†10.24: Pe tɔɔɔ nda pàa tagataga wa wunlumbolo pe yɔɔɔ ti na, ko la pye naga nari ma yo pàa ya pe ni pew.

†10.26: Pàa wunlumbolo pe to tige na jaɔgo mbe pe tifaga.

wì si pe pye ma yo pe pe gboolo pe tirige, pe pe wɔ wa tire ti na. Pàa lara waliwege ñga ni, a pè si pe tirige mɛɛ saa pe wa wa ki ni. Ko pɔŋgo na, a pè si waliwege ki yɔn tɔn sinnɔɔɛɛ tɔgbɔɔɔ ta ni. Ti wa bere ali ma pan ma gbɔn nala.

Zhozuwe wila Amɔri cenle woolo pe tara ti yɔnlɔparawa kalige kɛɛ ki shɔ maga ta

²⁸Ki pilige nɔŋgba ki ni, a Zhozuwe wì si Makeda ca ki shɔ maga ta, maga ya tokobi ni, maga wunlunaŋa wi gbo. Wila leele pe ni fuun pe gbo ma pe kɔ. Wi sila lere kpe wo yaga yinwege na. Ñga wila pye Zheriko ca wunlunaŋa wi na, ko nɔŋgba ko wila pye Makeda ca wunlunaŋa wi na.

²⁹Kona, a Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si yiri wa Makeda ma kari wa Libina ca ma saa to ki woolo pe na. ³⁰A Yawe Yenjele lì si Libina ca konaa ki wunlunaŋa wi le fun Izirayeli woolo pe kɛɛ. A pè si ca ki ya tokobi ni ma ca woolo pe ni fuun pe gbo ma pe kɔ, pe sila lere kpe wo yaga yinwege na. Ñga pàa pye Zheriko ca wunlunaŋa wi na, ko nɔŋgba ko pàa pye ki wunlunaŋa wi na fun.

³¹Kona, a Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si yiri wa Libina ca ma kari wa Lakishi ca, ma saa yere malinje na wa ca ki yege, mɛɛ to ki na. ³²A Yawe Yenjele lì si Lakishi ca ki le Izirayeli woolo pe kɛɛ. A pè sigi shɔ maga ta pilige shyen wogo ki na, mɛɛ ki ya

tokobi ni, ma ca woolo pe ni fuun pe gbo ma pe kɔ, paa yege ñga na pàa ki pye Libina ca ki na we. ³³Ki sanga wi ni, a Gezeri ca wunlunaŋa Oramu wì si pan mbe saga Lakishi ca ki na. Ëɛn fɔ, a Zhozuwe wì si wo naa wi malingbɔɔnlɔ pe ni fuun pe gbo. Wi sila wa kpe yaga pe ni yinwege na.

³⁴Kona, a Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si yiri wa Lakishi ca mɛɛ kari wa Egilɔn ca, ma saa yere malinje wi na wa ca ki yege, mɛɛ to ki na. ³⁵A pè si ca ki shɔ maga ta ki pilige nɔŋgba ki ni, maga ya tokobi ni, ma ca woolo pe ni fuun pe gbo ma pe kɔ pilige nɔŋgba ki ni, paa yege ñga na pàa ki pye Lakishi ca ki na we.

³⁶Kona, a Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si yiri wa Egilɔn ca ma kari wa Eburɔn ca ma saa to ki na. ³⁷A pè si ca ki shɔ maga ta, mɛɛ ki wunlunaŋa wi gbo konaa ca woolo pe ni fuun pe ni. Pàa kanŋgara na cara ti shɔ mari ta fun, mari woolo pe ni fuun pe gbo ma pe kɔ. Lere kpe sila koro yinwege na, paa yege ñga na pàa ki pye wa Egilɔn ca we. Zhozuwe wila ca ko naa ca woolo pe ni fuun pe tɔngɔ ma pe kɔ, wi sila wa kpe yaga yinwege na.

³⁸Ko pɔŋgo na, a Zhozuwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pè si sɔngɔɔ ma pan wa Debiri ca, mɛɛ to ki na. ³⁹A pè si ca ki shɔ maga ta ma pinle ki kanŋgara na cara ti ni, mɛɛ wunlunaŋa wi yigi. A pè si cara ti ya tokobi ni, ma cara ti woolo pe

ni fuun pe gbo ma pe kɔ. Pe sila lere kpe yaga yinwege na. Ɗga Zhouwe wila pye Eburɔn naa Libina cara to naa ti wunlumbolo pe na, ko nunɔba ko wila pye Debiri ca naa ki wunlunaɔa wi na.

⁴⁰ Zhouwe wila ya ki tara ti ni fuun ti ni mari shɔ. Wunlumbolo mbele fuun paa pye ma cen wa yanwira tara ti ni, wila pe gbɔn ma ya pe ni, naa mbele paa pye ma cen wa Negevu* tara pe ni, naa yanwira tigiwen tara to naa yanwira tigiwen lara ti na pe ni. Wi sila lere kpe wo yaga yinwege na. Wila yaara nda fuun tila pye yinwege na ti tɔngɔ mari kɔ pew, paa yege ɔga na Yawe Yenɔele, Izirayeli woolo Yenɔele laa ki yo maa kan we. ⁴¹ Wila leele pe gbo maga le wa Kadashi Barineya tara, fɔ ma saa gbɔn wa Gaza ca ki na, naa Gosheni ca† tara ti ni fuun, fɔ ma saa gbɔn wa Gabawɔn ca ki na. ⁴² Zhouwe wila ki wunlumbolo pe ni fuun pe gbɔn ma ya pe ni yɔnlɔ nunɔba, mɛɛ pe tara ti shɔ pe yeri mari ta, katugu Yawe Yenɔele, Izirayeli woolo Yenɔele laa pye na malaga ki gbɔn Izirayeli woolo pe kan. ⁴³ Ko punɔgo na, a Zhouwe wo naa Izirayeli woolo pe ni fuun pɛ si sɔngɔɔ ma kari wa paara yinɛ censaga ki ni, wa Giligali ca.

Zhouwe wila malaga gbɔn ma ya Kana tara ti yɔnlɔparawa kameɔge keɛ wunlumbolo pe ni

11 ¹ Naa Hazɔri ca wunlunaɔa Yabini wila kaa ki logo ma yo Zhouwe wila malaga ki gbɔn ma ya, a wɛ si leele tun wa Madɔ ca wunlunaɔa Yobabu, naa Shimirɔn ca konaa Akishafu ca wunlumbolo pe yeri. ² Wunlumbolo mbele paa pye ma cen wa yanwiga tara ti ni, wa yɔnlɔparawa kameɔge keɛ yeri, konaa wa Araba* tara ti ni, wa Kinereti† lɔgbɔɔ ki yɔnlɔparawa kalige keɛ yeri, naa wa yanwira tigiwen tara ti ni, konaa wa tinndi wi na, wa Dɔri ca ki tanla, wa yɔnlɔ tosaga yeri, wila tun pe yeri fun. ³ Kana tara fenne mbele paa pye ma cen wa yɔnlɔ yirisaga naa yɔnlɔ tosaga yeri, poro naa Amɔri cenle woolo, naa Heti cenle woolo, naa Perezɛ cenle woolo, naa Zhebusi cenle woolo mbele paa pye ma cen wa yanwiga laga ki ni, konaa Hevi cenle woolo mbele paa pye ma cen wa Erimɔ yanwira ti tanla, wa Mizipa tara, wila tun pe yeri fun. ⁴ A ki wunlumbolo pe ni fuun pɛ si yiri pe malingbɔnɔnlɔ pe ni fuun pe ni. Paa lege jɛɔge paa kɔɔje yɔn taambugɔ ki yen. Pe shɔnye naa malaga gbɔnwotoroye paa lege fɔ jɛɔge. ⁵ A ki wunlumbolo pe ni fuun pɛ si gbogolo nunɔba mɛɛ kari ma

†10.41: Gosheni ca ɔga ki senre ti yo laga ki verise ɔa wi ni ki yen ki ye Gosheni tara nda ti senre ti yo wa Ezhɛpiti tara ti ni; Zhene 45.10; 47.1,11,27.

†11.2: Kinereti ɔa senre ti yo laga ki verise ɔa wi ni, pele maa ki jate ma yo ca layi, ɔga kila pye wa lɔgbɔɔ ki yɔn na.

saa yere malinje na wa laga nga pàa pye na yinri Meromu ki tɔnmɔ pi yɔn na, mbe ta mbe to Izirayeli* woolo pe na.

⁶A Yawe Yenjele li si Zhozuwe wi pye fɔ: «Maga ka fyɛ pe yege, katugu goto anme yege, mi yaa pe ni fuun pe le Izirayeli woolo pe kee, pe yaa pye mbe welege mbe ku. Ma pe shɔnye pe pannda ti kɔɔnlɔ, ma pe wotoroye pe sogo.»

⁷Ki pye ma, a Zhozuwe wo naa wi malingbɔɔnlɔ pe ni, pè si kari mɛɛ saa pe juguye pe fo ma to pe na wa Meromu laga tɔnmɔ pi tanla, ma malaga gbɔn pe ni. ⁸A Yawe Yenjele li si pe le Izirayeli woolo pe kee. A Izirayeli woolo pè si pe gbo, ma taga pe na, na pe puro fɔ ma saa gbɔn wa Sidɔn kagbɔgɔ ki na; fɔ wa Misirefɔti Mayimu laga ki na; fɔ ma saa gbɔn wa Mizipe tara gbunlundɛge ki na. A pè si pe gbo ma pe kɔ. Pe sila lere kpe wo yaga pe ni. ⁹Ŋga Yawe Yenjele làa yo Zhozuwe wi kan, a wì sigi pye pe na. Wìla pe shɔnye pe pannda ti kɔɔnlɔ ma pe wotoroye pe sogo.

Zhozuwe wila wunlumbolo mbele pàa gbogolo pe cara ti shɔ mari ta

¹⁰Ki sanga nungba wi ni, Zhozuwe wi sɔngɔɔsaga, a wì si Hazɔri ca ki shɔ maga ta, mɛɛ ki wunlunaŋa wi gbo tokobi ni. Faa ki ca ko kila pye ki lara ti ni fuun ti wunluwɔ ca ye. ¹¹A wì si ti a pè ca woolo pe gbo tokobi ni, ma pe tɔngɔ ma pe kɔ, pe

sila wa kpe yaga. Ko pɔngɔ na, a wì si ca ki sogo. ¹²Wunlumbolo mbele fuun pàa gbogolo, Zhozuwe wila pe cara ti shɔ mari ta, ma wunlumbolo pe gbo tokobi ni. Wìla cara ti woolo pe tɔngɔ pew ma pe kɔ, paa yege nga na Yawe Yenjele li tunmbyee Moyisi wila ki yo we. ¹³Ma si yala, cara nda tila pye wa tinndiye pe na, Izirayeli woolo pe sila ko ka kpe sogo, kaawɔ Hazɔri ca nga Zhozuwe wila ti a pè sogo ko. ¹⁴A Izirayeli woolo pè si ki cara ti yarijende pyew naa ti yaayoro ti koli mari ta, ɛɛn fɔ, pàa leele pe ni fuun pe gbo tokobi ni ma pe kɔ, pe sila lere kpe wo yaga. ¹⁵Senre nda Yawe Yenjele làa yo li tunmbyee Moyisi wi kan, Moyisi wila ti yo Zhozuwe wi kan. A Zhozuwe wì sigi pye ma. Senre nda fuun Yawe Yenjele làa yo Moyisi wi kan, wì sila ta kpe yaga na wii tanga ti na.

Tara nda Zhozuwe wila shɔ ma ta

¹⁶Pa Zhozuwe wila tara ti ni fuun ti shɔ mari ta yɛɛn, to ti yen yanwiga laga ye, naa Negevu* tara ti ni fuun, naa Gosheni tara ti ni fuun, naa yanwira tigiwen tara ti ni, naa Araba tara ti ni, naa Izirayeli yanwira tara ti ni konaa ti funwa lara falafala ti ni, wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri. ¹⁷Wila wunlumbolo pe ni fuun pe yigi ma pe gbo, poro mbele pàa pye ma cen wa tara nda tila le wa Alaki yanwiga ki na, wa Seyiri tara ti tanla, wa yɔnlɔparawa kalige kee

yeri, fɔ ma saa gbɔn wa Baali Gadi tara ti na, wa Liban tara yanwiga ki gbunlundege ki ni, wa Ɛrimɔ yanwira ti tanla, wa yɔnlɔparawa kamɛnge kɛɛ yeri. ¹⁸ Zhouwe wila malaga ki gbɔn ki wunlumbolo pe ni, fɔ ma yegele legere pye ki na. ¹⁹ Ca ka kpe woolo sila yeyingge lagaja Izirayeli woolo pe ni, kaawɔ Hevi cenle woolo mbele paa pye ma cen wa Gabawɔn ca poro. Mbe wɔ ko ca woolo poro ni, Izirayeli woolo paa malaga ki gbɔn ma cara sannda pyew ti shɔ mari ta. ²⁰ Katugu Yawe Yenjele lo jate laa ki tara woolo pe koto ro ti ngban ngban pe na, a paa malaga gbɔn Izirayeli woolo pe ni, jango poro mbe ta pe pe gbo pe pe kɔ. Izirayeli woolo pe pe gbo paga ka pe yinriwe ta, mbe pe kɔ pew mbe pe wɔ wa, paa yege nga na Yawe Yenjele laa ki yo Moyisi wi kan we†.

²¹ Ki sanga nungba wi ni, a Zhouwe wɔ si kari ma saa Anaki setirige piile pe gbo ma pe kɔ, poro la pye ma cen wa yanwira ti na, wa Eburɔn ca, naa Debiri ca, naa Anabu ca konaa wa Zhuda yanwiga naa Izirayeli yanwiga tara ti ni. Zhouwe wila pe gbo ma pe cara ti tɔngɔ pew. ²² Anaki setirige pyɔ wa kpe sila koro wa Izirayeli tara, kaawɔ wa Gaza, naa Gati konaa Asidɔdi cara ti ni. ²³ Ki pye ma, a Zhouwe wɔ si fannga ta ma tara ti ni fuun ti shɔ, paa yege nga na Yawe Yenjele laa ki yo Moyisi wi kan we. A wɔ siri kan Izirayeli

woolo pe yeri kɔrɔgɔ, mari yegele pe cengele ke na, pe ni fuun naa pe tasaga. A malaga kɔ si kɔ wa tara ti ni, a leele paa wogo.

**Wunlumbolo mbele Izirayeli
woolo paa malaga ki gbɔn
ma ya pe ni**

12 ¹ Wunlumbolo mbele Izirayeli* woolo paa malaga ki gbɔn ma ya pe ni wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri, ma pe tara ti shɔ pe yeri, maga le wa Arinɔ lafogo ki na fɔ ma saa gbɔn wa Ɛrimɔ yanwira ti na, ko kɔrɔ wo yen Araba* tara ti ni fuun wa yɔnlɔ yirisaga kɛɛ yeri, pe mere ti nda: ² Wi kongbanna wo lawi na Amɔri cenle woolo pe wunlunana Sihon. Pa wila pye ma cen wa Eshibon ca. Wila pye wunluwo pi na tara nda go na, tila le wa Aroyeri ca ki na, ma pinle Arinɔ gbunlundege ki walaga ni, naa Galaadi tara ti walaga ni, fɔ ma saa gbɔn wa Yaboki lafogo ki na, ko nga kila pye na Amɔ cenle woolo pe tara ti konlo li nari we. ³ Wila pye wunluwo pi na fun Araba tara ti go na wa yɔnlɔ yirisaga kɛɛ yeri, maga le wa Zhenezareti lɔgbɔgɔ ki na, fɔ ma saa gbɔn wa Kɔgɔje kuwo wi na, ma wa wa Beti Yeshimoti ca ki yeri, fɔ ma saa gbɔn wa Pisiga yanwiga ki tigiwen pi na, wa yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri.

⁴ Izirayeli woolo paa Bazan tara wunlunana Dgi wi tara ti shɔ fun.

†11.20: Dete 7.16.

Erefayi cenle woolo mbele pàa koro, wo wa lawi. Pa wila pye ma cen wa Ashitaroti ca konaa Edireyi ca ki ni. ⁵Wila pye wunluwo pi na tara nda go na, to tila pye Erimo yanwira to naa Salika tara, naa Bazan tara ti ni fuun, fo ma saa gbɔn wa Geshuri tara fenne naa Maaka tara fenne pe tara kongolo ke na, naa Galaadi tara ti walaga ni, fo ma saa gbɔn wa Eshibon ca wunlunaja Sihon wi tara konlo li na[†]. ⁶Yawe Yengele li tunmbyee Moyisi wo naa Izirayeli woolo pe ni, paa malaga gbɔn ma ya ki wunlumbolo pe ni. A Moyisi wi si pe tara ti kan Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo pe yeri ti pye pe woro[†].

⁷Wunlumbolo mbele paa pye wa Zhuriden gbaan wi yonlo tosaga yeri, a Zhouwe wo naa Izirayeli woolo pe ni, pe malaga gbɔn ma ya pe ni, poro wele yeen. Pa pe tara tila le wa Baali Gadi ca ki na, wa Liban tara yanwiga gbunlundege ki ni, fo ma saa gbɔn wa Alaki yanwiga ki na, ko nga ki le ma yagara ma kari wa Seyiri tara ti yeri we. A Zhouwe wi sigi tara ti kan Izirayeli cengele ke yeri ti pye ke woro, ma siri yeele cengele ke ni fuun nungba nungba ke na. ⁸Ko tara to tila pye yanwira tara re, naa yanwira tigiwen tara ti ni, naa Araba tara ti ni, naa yanwiga tigiwen lara ti ni, naa Zhuda tara gbinri* wi ni

konaa Negevu* tara ti ni. Heti cenle woolo, naa Amori cenle woolo, naa Kana tara fenne, naa Perezi cenle woolo, naa Hevi cenle woolo konaa Zhebusi cenle woolo pa paa pye ma cen wa ki tara ti ni. ⁹Paa ya wunlumbolo mbele ni, poro la wele Zheriko ca wunlunaja we, naa Ayi ca wunlunaja wi ni, wa Beteli ca ki tanla; ¹⁰naa Zheruzalemu ca wunlunaja wi ni, naa Eburon ca wunlunaja wi ni; ¹¹naa Yarimuti ca wunlunaja wi ni, naa Lakishi ca wunlunaja wi ni; ¹²naa Egilon ca wunlunaja wi ni, naa Gezeri ca wunlunaja wi ni; ¹³naa Debiri ca wunlunaja wi ni, naa Gederi ca wunlunaja wi ni; ¹⁴naa Orima ca wunlunaja wi ni, naa Aradi ca wunlunaja wi ni; ¹⁵naa Libina ca wunlunaja wi ni, naa Adulamu ca wunlunaja wi ni; ¹⁶naa Makeda ca wunlunaja wi ni, naa Beteli ca wunlunaja wi ni; ¹⁷naa Tapuwa ca wunlunaja wi ni, naa Eferi ca wunlunaja wi ni; ¹⁸naa Afeki ca wunlunaja wi ni, naa Lasharon ca wunlunaja wi ni; ¹⁹naa Mado ca wunlunaja wi ni, naa Hazori ca wunlunaja wi ni; ²⁰naa Shimiron Meron ca wunlunaja wi ni, naa Akishafu ca wunlunaja wi ni; ²¹naa Taanaki ca wunlunaja wi ni, naa Megido ca wunlunaja wi ni; ²²naa Kedeshi ca wunlunaja wi ni, naa Yokineyamu ca wunlunaja wi ni, wa Karimeli yanwira ti na; ²³naa Dori ca wunlunaja wi ni,

[†]12.1-5: Nombu 21.21-35; Dete 2.26--3.11.

[†]12.6: Nombu 32.33; Dete 3.12.

wa Dōri tinndi wi na, naa Goyimu ca wunlunaŋa wi ni, wa Giligali† ca ki tanla; ²⁴konaa Tiriza ca wunlunaŋa wi ni. Ki wunlumbolo pe ni fuun pàa pye wunlumbolo nafa ma yiri kē ma yiri nuŋgba.

TARA TI YEĒLEKALA

13--21

Kana tara ti lara nda tila koro Izirayeli woolo peri shō peri ta

13¹Koni Zhouwe wila le fō jenge. Pilige ka, a Yawe Yenjele li suu pye fō: «Wele, mà le yingō fō jenge, ma si yala, tara nda tì koro mbe shō mbe ta bere, tì gbōgō. ²Tara nda tì koro mbe shō mbe ta, to ti yen Filisiti tara fenne pe tara ti ni fuun, naa Geshuri tara fenne pe woro ti ni. ³Pa tì le wa Shikōri gbaan njege ki na, ko ŋga ki maa fuun na toro wa Ezhipiti tara ti yesinme na, fō ma saa gbōn wa Ekirōn ca tara ti na, wa yōnlōparawa kameŋge kēe yeri. Ko tara nda to ti ni fuun to yen na jate paa Kana tara yen. Filisiti tara fenne pe wunlumbolo kanjurugo pàa pye ma cen cara nda ni, pa tila pye wa. To ti yen Gaza, naa Asidōdi, naa Asikalōn naa Gati konaa Ekirōn cara re. Avi cenle woolo pàa pye ma cen wa ti ni fun, wa yōnlōparawa kalige kēe yeri. ⁴Kana tara fenne

pe tara ti ni fuun tì koro mbe shō mbe ta fun, mbege le wa Meyara laga ki na, ko ŋga ki yen Sidōn ca fenne pe wogo, fō sa gbōn wa Afeki ca ki na, wa Amōri cenle woolo pe tara ti kōnlō li na; ⁵mbe pinle Gebali tara woolo pe tara ti ni, naa Liban tara ti yōnlō yirisaga kēe ki ni fuun ki ni, mbege le wa Baali Gadi tara ti na wa Erimō yanwira ti tanla, fō sa gbōn wa Lebo Hamati ca ki na; ⁶konaa yanwira tara nda fuun ti yen Liban tara naa Misirefōti Mayimu lōgō ki ni ti sōgōwō pi ni, to nda Sidōn ca fenne pe yen ma cen wa ti ni we. Sanga o sanga Izirayeli* woolo pe kaa kee yege, mi yaa la ki tara woolo pe puro la pe yinrigi wa pe yege. Ma pete gbōn maga tara ti yeēle Izirayeli woolo pe na gben, ti pye pe kōrōgō, paa yege ŋga na mīgi yo ma kan we†.

⁷«Ki kala na, ki tara nda mari yeēle cengele kōlōjere koro naa Manase cenle li walaga woolo mbele pe fa tara ta ta pe na, ti pye pe woro.»

Tara nda wa Zhuriden gbaan wi yōnlō yirisaga kēe yeri ti yeēlekala

⁸Manase cenle li walaga kōngbanŋga ki woolo poro naa Uruben cenle woolo pe ni, naa Gadi cenle woolo pe ni, pàa tara ta ta kōrōgō makō wa Zhuriden

†12.23: Ki Giligali ca ŋga ki yaa pye ki ye Giligali ca ŋga kila pye wa Zheriko ca ki tanla ki ni. Gireki senre sewe lee wi yen naga nari ma yo ki Giligali ca ŋga ki yaa pye ko kila pye wa Galile tara.

†13.6: Nambu 33.54.

gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri. Yawe Yenjele li tunmbyee Moyisi wo wila ti kan pe yeri†. ⁹Tila le wa Aroyeri ca ki na, wa Arinɔ lafogo ki yɔn na, fɔ ma saa gbɔn wa ca nɔga ki yen wa gbunlundegɛ ki nandogomɔ ki na, konaa Medeba funwa laga falafala ki ni fuun ki ni, fɔ ma saa gbɔn wa Dibɔn ca ki na; ¹⁰konaa Amɔri cɛnle woolo pe wunlunaŋa Sihɔn nɔga wila pye ma cɛn wa Eshibɔn ca wi cara ti ni fuun ti ni, fɔ ma saa gbɔn wa Amɔ cɛnle woolo pe tara kɔnlɔ li na. ¹¹Tila Galaadi tara ti pinle fun, naa Geshuri tara fenne naa Maaka tara fenne pe tara ti ni, naa Erimɔ yanwira to naa Bazan tara ti ni fuun ti ni, fɔ ma saa gbɔn wa Salika tara ti na. ¹²Bazan tara to tila pye wunlunaŋa Ōgi wi tara ti ni fuun. Wo nunɔgba wila koro ma yiri wa Erefayi cɛnle li ni. Wila pye ma cɛn wa Ashitarɔti ca naa Edireyi ca ki ni. Moyisi wila malaga gbɔn ma ya ki wunlumbolo pe ni, mɛɛ pe tara ti shɔ pe yeri. ¹³Konaa ki ni fuun, Izirayeli woolo pe sila Geshuri tara fenne naa Maaka tara fenne pe purɔ mbe pe yirige; ki kala na, pɛ koro ma cɛn wa Izirayeli woolo pe sɔgɔwɔ fɔ ma pan ma gbɔn nala.

¹⁴Levi cɛnle lo nunɔgba laa koro Moyisi wi sila tara kan li yeri kɔrɔgɔ. Eɛn fɔ, saara sogoworo* nda pe ma wɔ Yawe Yenjele, Izirayeli woolo Yenjele li yeri, pa

pe tasaga ki yaa la yinrigi wa ti ni, paa yegɛ nɔga na laa ki yo Moyisi wi kan we†.

Uruben cɛnle woolo pe tara re

¹⁵Tara nda Moyisi wila kan Uruben cɛnle woolo pe yeri ma yala pe setiriye yi ni ¹⁶tila le wa Aroyeri ca ki na, wa yɔnlɔparawa kalige keɛ yeri, wa Arinɔ lafogo ki yɔn na, konaa wa ca nɔga kila pye wa ki gbunlundegɛ ki nandogomɔ ki na; naa funwa laga falafala nɔga fuun kila pye ma Medeba ca ki maga ki ni, ¹⁷naa Eshibɔn ca konaa ki funwa laga falafala ki cara ti ni fuun ti ni. To lari nda Dibɔn, naa Bamɔti Baali, naa Beti Baali Meyɔn, ¹⁸naa Yaza, naa Kedemɔti, naa Mefaati, ¹⁹naa Kiriyaatayimu, naa Sibima, naa Zerɛti Ashahari ca ki ni wa yanwiga ki na, ko nɔga ki yagara ma yiri gbunlundegɛ ki go na we; ²⁰naa Beti Pewɔri, naa Pisiga yanwiga tigiwen lara ti ni konaa Beti Yeshimɔti ca ki ni, ²¹ma pinle cara nda fuun tila pye wa funwa laga falafala ki ni ti ni, naa Amɔri cɛnle woolo pe wunlunaŋa Sihɔn nɔga wila pye ma cɛn wa Eshibɔn ca wi wunluwɔ tara ti ni fuun ti ni. Moyisi wila Sihɔn wi gbo ma pinle Madiyan tara fenne teele mbele paa go sogo maa kan pe ni. Paa pye ma cɛn wa tara ti ni. Poro la wele Evi, naa Erekemu, naa Zuri, naa Huri konaa Ereba. ²²Izirayeli woolo paa leele mbele

†13.8: Nɔmbu 32.33; Dete 3.12.

†13.14: Dete 18.1-2.

gbo tokobi wi ni, Bewəri pinambyo Balaamu ɲa wıla pye na jele, wıla pye pe ni. ²³Uruben setirige piile pe tara ti kɔnɔ lo làa pye Zhuriden gbaan wo naa tara nda tıla pye mari maga ti ni. Tara nda tıla yeele Uruben cɛnle woolo pe na, ma yala pe setiriye yi ni, ma pinle ti cagbɔɔ naa ti kapire ti ni, to lari yeɛn.

Gadi cɛnle woolo pe tara re

²⁴Moyisi wıla Gadi cɛnle woolo pe tasaga kan pe yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ²⁵Tara nda pàa ta to tıla pye Yayeri ca tara re, naa Galaadi tara cara ti ni fuun, konna Amɔ cɛnle pe tara ti walaga ni, fɔ ma saa gbɔn wa Aroyeri ca ki na, wa Araba ca ki tanla. ²⁶Tıla le wa Eshibɔn ca ki na fɔ ma saa gbɔn wa Aramati Mizipe ca ko naa Betonimu ca ki na, konna maga le wa Mahanayimu ca ki na fɔ ma saa gbɔn wa Debiri ca tara ti kɔnɔ li na. ²⁷Wa Zhuriden gbaan gbunlundɛge ki ni, tıla Beti Haramu ca ki pinle, naa Beti Nimira ca, naa Sukɔti ca konna Zafɔn ca ki ni; to tıla pye Eshibɔn ca wunlunaɲa Sihɔn wi wunluwɔ tara ti cara sannda re. Ki tara tıla pye wa Zhuriden gbaan wi yɔnɔ yirisaga yeri, ma pye tara ti kɔnɔ, fɔ ma saa gbɔn wa Zhenezareti lɔgbɔɔ ki na. ²⁸Tara

nda tıla yeele Gadi cɛnle woolo pe na, ma yala pe setiriye yi ni, ma pinle ti cagbɔɔ naa ti kapire ti ni, to lari yeɛn.

Tara nda tıla kan Manase cɛnle li walaga woolo pe yeri

²⁹Moyisi wıla Manase cɛnle li walaga woolo pe tasaga kan pe yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ³⁰Tara nda pàa ta tıla le wa Mahanayimu ca[†] ki na, ma pinle Bazan tara ti ni fuun ti ni, to nda tıla pye Bazan tara wunlunaɲa Ɖgi wi wunluwɔ tara ti ni fuun ti ni we, ma pinle naɲa ɲa pàa pye na yinri Yayiiri wi kapire nafa taanri ti ni, wa Bazan tara; ³¹naa Galaadi tara ti walaga ni, ma pinle Ashitarɔti naa Edireyi cara ti ni, to tıla pye faa Bazan tara wunlunaɲa Ɖgi wi wunluwɔ cagbɔɔ re. Ki tara ti ni fuun tıla kan Manase wi pinambyo Makiri wi setirige piile pe walaga yeri, ma yala pe setiriye yi ni.

³²Ki tara nda to Moyisi wıla yeele, maa ta wa Mowabu tara funwa lara falafala ti ni, wa Zhuriden gbaan wi yɔnɔ yirisaga kee yeri, wa Zheriko ca ki yesinme na. ³³Wi sila tara kan Levi cɛnle woolo poro yeri, ɛɛn fɔ, Yawe Yenɲele, Izirayeli woolo Yenɲele lo làa pye pe kɔɔɔ ye[†].

[†]13.30: Manase cɛnle li walaga ki woolo pàa tara nda ta, Mahanayimu ca ko kila pye ti kɔnɔ le wa yɔnɔparawa kalige kee yeri.

[†]13.33: Yawe Yenɲele lo làa pye pe kɔɔɔ ye, konna saara yaara nda Izirayeli woolo pe yaa la paan ti ni, ti pye pe tasaga: Ko kɔɔ wo yen fɔ pe yaa la tunɲgo piin li kan; Nɔmbu 18.20; Dete 18.2.

Tara nda wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ tosaga kɛɛ yeri ti yeelekala

14¹Tara nda Izirayeli* woolo pàa ta wa Kana tara ti ni kɔrɔgɔ tori nda yɛɛn. Saraga wɔfɔ* Eleyazari wo naa Nuni pinambyɔ Zhouzuwe wi ni, naa Izirayeli cengele ke seye teelee pe ni, poro pàa ti yeele pe na. ²Pàa pɛtɛ gbɔn maga tara ti yeele cengele kɔlɔjɛre naa cɛnle na li walaga ki woolo pe sila pe tasaga ta pe na, paa yɛgɛ n̄ga na Yawe Yɛn̄gɛle làa ki kɔnɔ kan Moyisi wi yeri ma yo pege pye wɛ†. ³Moyisi wila cengele shyen naa cɛnle nungba walaga woolo kan pe kɔrɔgɔ ni makɔ wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri. Eɛn fɔ, wi sila tara kan kɔrɔgɔ Levi setirige piile* poro yeri. ⁴Katugu Zhouzefu pinambiile shyen, Manase naa Efirayimu pàa poro jiri paa cengele shyen yɛn ma pe taga wa. Ki kala na, pe sila tara ta kan Levi setirige piile pe yeri wa Kana tara, kaawɔ cara tari pàa kan pe yeri pe cɛn wa ti ni, ma pinle lara nda tila pye mari maga ti ni, ti pye pe yaayoro ti kasara naa pe yarijende ti tegesara†. ⁵Pa Izirayeli woolo pàa ki pye yɛɛn ma tara ti yeele, paa yɛgɛ n̄ga na Yawe

Yɛn̄gɛle làa ki yo Moyisi wi kan we.

Pàa Eburɔn ca ki kan Kalebu wi yeri

⁶Pilige ka, a Zhuda cɛnle woolo pèle si pan Zhouzuwe wi kɔrɔgɔ wa Giligali ca. A Yefune pinambyɔ Kalebu n̄a wila pye Kenazi setirige pyɔ, wì si Zhouzuwe wi pye fɔ: «N̄ga Yawe Yɛn̄gɛle làa yo li tunmbyee Moyisi wi kan mi naa mboro we sɛnre na, ma we ta wa Kadɛshi Barineya tara, ndɛ màga jen†. ⁷Kila yala mì ta yelee nafa shyen, a Yawe Yɛn̄gɛle li tunmbyee Moyisi wì silan tun ma yiri wa Kadɛshi Barineya tara, mbe pan mbege tara nda yɛɛn ti kagala ke yewe mbe ke jen. Naa mìla kaa sɔngɔrɔ ma kari, kagala n̄gele mìla yan, a mì si ke yɛgɛ yo wi kan nawa jatere jenn̄e ni. ⁸Ma si yala, nambala mbele pàa pinle na ni, pàa leele pe kotogo ki gbo pe na, eɛn fɔ, mì wo na, mì taga Yawe Yɛn̄gɛle, na Yɛn̄gɛle li na, na nawa pi ni fuun pi ni†. ⁹Ki pilige ki ni, a Moyisi wì si wugu ma yo fɔ: «Kaselege ko na, tara nda mà saa yanri mari kagala ke yewe ma ke jen, ti yaa ka pye mboro naa ma setirige piile ye woro fɔ sanga pyew, katugu mà taga Yawe Yɛn̄gɛle, na Yɛn̄gɛle li na, ma nawa

†14.1-2: Nɔmbu 26.52-56; 34.13.

†4.3-4: Levi setirige piile pàa pe jiri ma pe pinle Zhakɔbu pinambiile pe ni, eɛn fɔ naa pàa tara ti yeele pe sila tara ta ta paa kɔrɔgɔ yɛn. Zhouzefu pinambiile Manase naa Efirayimu poro pàa tara ta ta kɔrɔgɔ pe yɔnlɔ; Nɔmbu 32.33; 34.14-15; Dete 3.12-17.

†14.6: Nɔmbu 14.30.

†14.7-8: Nɔmbu 13.1-30.

pi ni fuun pi ni†.› ¹⁰ Koni, kì ta yeŕe nafa shyen ma yiri kaᅅgurugo male lìgi senre ti yo Moyisi wi kan, sanga ᅅa ni woro Izirayeli woolo wàa pye na tanri wa gbinri* wi ni we. Yawe Yenᅅele lìlan yaga yinwege na, ma yala li yon fòl* na làa le na yeri li ni. Wele, mì ta yeŕe nafa tijere ma yiri kaᅅgurugo yingɔ. ¹¹ Mi yen fanᅅga ni bere paa yege ᅅga na mìla pye fanᅅga ni, sanga ᅅa ni Moyisi wìla na tun we. Fanᅅga yen na ni paa faa wi yen, mbe ya mbe malaga gbòn nakoma mbaa kagala ke ni fuun piin. ¹² Ki kala na, yanwiga tara laga ᅅga Yawe Yenᅅele làa yon fòl kòn mbe kan na yeri ki sanga wi ni, ki kan na yeri yingɔ. Ki sanga wi ni, màa sigi logo ma yo letitɔnrɔ, Anaki setirige piile wele, pe yen ma cen wa ki laga ki cagbɔrɔ gbɔrɔ ti ni, to nda malaga sigemboro yen mari maga we. Na Yawe Yenᅅele liga na saga, mi yaa pe purɔ mbe pe yirige wa, paa yege ᅅga na làa ki yo we.»

¹³ Kona, a Zhozuwe wì si duwaw pye Yefune pinambyɔ Kalebu wi kan, mee Eburɔn ca ki kan wi yeri kɔrɔgɔ. ¹⁴ Ki kala na, Yefune pinambyɔ Kalebu ᅅa wìla pye Kenazi setirige pyɔ, Eburɔn ca kì pye wi setirige piile pe kɔrɔgɔ, ali ma pan ma gbòn nala, katugu wìla taga Yawe Yenᅅele, Izirayeli woolo Yenᅅele li na, wi nawa pi ni fuun pi ni. ¹⁵ Faa, pàa pye na Eburɔn ca ki yinri Kiriyaᅅi Ariba. Ariba wo wìla

pye Anaki setirige piile pe ni fuun pe meᅅgbɔgɔfɔ we.

Kona, a malaga kì si kɔ wa tara ti ni.

Zhuda cenle woolo pe tara re

15 ¹ Tara nda pàa pete gbòn ma kan Zhuda cenle woolo pe yeri, ma yala pe setiriye yi ni, tila le ma gbɔgɔ ma kari wa yonlɔparawa kalige kee ki yeri, ma saa gbòn fɔ wa Edomu tara ti kɔnlɔ li na, wa Zen gbinri* wi na, wa yonlɔparawa kalige kee yeri, fɔ wa tara nda wa yonlɔparawa kalige kee yeri ti kɔsaga ki na. ² Pe tara ti kɔnlɔ na wa yonlɔparawa kalige kee yeri, làa le wa tara ti laga ᅅga kì kunnu ma ye wa Kɔgɔje kuwo wi ni ki na, wa yonlɔparawa kalige kee yeri, ³ mee toro ma yiri wa Akirabimu tinndi wi yonlɔparawa kalige kee yeri, ma sin wa Zen gbinri wi ni, ma saa toro wa Kadeshi Barineya tara ti yonlɔparawa kalige kee yeri, mee kari wa Hezirɔn ca ki yeri fɔ ma saa gbòn wa Adari ca ki na; kona mee ke ma kari wa Karika ca ki yeri. ⁴ Mbe le lema, a lì si toro ma yiri wa Azimɔ ca, ma saa gbòn wa Ezhipiti tara lafogo ki na, mee toro ma saa gbòn wa Mediterane kɔgɔje wi na. Pe tara ti kɔnlɔ lo lali yeen wa yonlɔparawa kalige kee ki yeri.

⁵ Wa yonlɔ yirisaga yeri, Kɔgɔje kuwo wo wìla pye tara ti kɔnlɔ le, fɔ ma saa gbòn wa laga ᅅga Zhuriden gbaan wi maa fuun na yiin wa wi ni ki na.

†14.9: Nɔmbu 14.24.

Wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, tara kɔnlɔ lɔa le wa Zhuriden gbaan wo naa Kɔgɔje kuwo wi ni pe filisaga ki na, ⁶mee toro ma kari wa Beti Ogila ca ki yeri, ma saa toro wa Beti Araba ca ki yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, fɔ ma saa gbɔn wa sinndelege ŋga paa pye na yinri Bohan ki na. Bohan wo la pye Uruben setirige pyɔ. ⁷Ko punjo na, a tara ti kɔnlɔ li si le wa Akɔri gbunlundege ki ni ma kari wa Debiri ca ki yeri, mee sin ma kari wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, wa Giligali ca ki yeri, wa tinndi ŋa paa pye na yinri Adumimu wi yesinme na, ma wa lafogo ki yɔnlɔparawa kalige kee yeri. Kona, a li si toro wa Eni Shemeshi ca tɔnmɔ laga ki tanla ma saa gbɔn wa Eni Oroguweli ca ki na, ⁸mee toro wa Beni Hinɔmu gbunlundege ki ni, wa Zhebusi cɛnle woolo pe yanwiga ki tigiwen pi yɔnlɔparawa kalige kee ki yeri, wa laga ŋga Zheruzalemu ca ki yen we. A li si lugu ma kari wa yanwiga ki go na, ma wa Hinɔmu gbunlundege ki yɔnlɔ tosaga yeri, ma saa gbɔn Erefayi cɛnle woolo pe funwa laga falafala ki kɔsaga ki na, wa yɔnlɔparawa kameŋge kee ki yeri. ⁹A tara kɔnlɔ li si le wa ko yanwiga ko go na, ma ke ma kari wa Nefitowa ca puluyo yi yeri, mee saa gbɔn wa cara nda tila pye wa Efirɔn yanwiga ki na ti na, mee jen ma ke ma kari wa Baala ca ki yeri, paa pye naga yinri fun Kiriyati

Yeyarimu. ¹⁰A li si le le Baala mee ke ma kari wa yɔnlɔ tosaga yeri, wa Seyiri yanwiga ki yeri, mee toro wa Yeyarimu yanwiga gbunlundege ki yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, paa pye naga yanwiga ki yinri fun Kesalɔn yanwiga; kona, a li si tigi ma kari wa Beti Shemeshi ca, mee saa toro ma kari wa Timina ca. ¹¹A li si le lema ma kari wa Ekirɔn ca gbunlundege ki yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, mee ke ma kari wa Shikirɔn ca ki yeri, ma saa toro wa Baala yanwiga ki na, mee kari wa Yabineyeli ca, ma saa gbɔn wa Mediterane kɔgɔje wi na.

¹²Wa yɔnlɔ tosaga yeri Mediterane kɔgɔje wo wila pye tara ti kɔnlɔ le.

Tara nda tila kan Zhuda cɛnle woolo pe yeri, ma yala pe setiriye yi ni, pa ti kɔngɔlɔ kaa torotoro yeen.

Kalebu wila wi tara ti sho mari ta

¹³Paa tara ta kan Yefune pinambyɔ Kalebu wi yeri wa Zhuda cɛnle woolo pe tara ti ni, paa yegɛ ŋga na Yawe Yenŋele lɔa ki kɔnɔ kan Zhouwe wi yeri. Eburɔn ca ko paa kan wi yeri, paa pye naga yinri fun Kiriyati Ariba. Ariba wo wila pye Anaki setirige piile pe tele we. ¹⁴A Kalebu wi si saa Anaki setirige piile taanri pe purɔ ma pe yirige wa; pe mere to lari nda Sheshayi, naa Ahima konaa Talimayi†. ¹⁵A wi si kaa yiri lema mee saa to Debiri ca woolo

†15.13-14: Kiti 1.20.

pe na. Faa pàa pye na Debiri ca ki yinri Kiriyati Seferi. ¹⁶ Kona, a Kalebu wì sho fò: «Lere ña ka ya mbe Kiriyati Seferi ca woolo pe purò mbege shò, mi yaa na sumborombyò Akisa wi kan ki fò wi yeri wuu pòri wi jò.» ¹⁷ A Kalebu wi nòsepyò Kenazi wi pinambyò Otiniyeli wì si saa ya ca woolo pe ni maga shò. A Kalebu wì suu sumborombyò Akisa wi kan wi yeri, a wùu pòri. ¹⁸ Naa Akisa wìla ka saa gbòn wa Otiniyeli wi tanla, a wì si Otiniyeli wi pye ma yo wi kere laga ka yenri wi to Kalebu wi yeri. Kona, a Akisa wì si yiri wa wi sofile wi na ma tigi. A wi to Kalebu wì suu yewe ma yo fò: «Yingi maa jaa?» ¹⁹ A wì suu yòn sogo ma yo fò: «Kajenge pye mala kan, ma puluyo ya kan na yeri, katugu tara laga ñga mà kan na yeri wa yònlòparawa kalige kèe ki yeri, tòmò woro wa ti ni.»

Zhuda cènle woolo pe tara cara

Kona, a Kalebu wì si gona puluyo yo naa nògòna puluyo yi kan wi yeri. ²⁰ Tara nda Zhuda cènle woolo pàa ta, ma yala pe setiriye yi ni, to lari nda yèen. ²¹ Cara nda tìla pye wa Zhuda cènle woolo pe tara ti yònlòparawa kalige kèe yeri, wa Edòmu tara kònlò li tanla, to lari nda: Kabiseyeli, naa Ederi, naa Yaguri, ²² naa Kina, naa Dimona, naa Adada, ²³ naa Kedeshi, naa Hazòri, naa Itan, ²⁴ naa Zifu, naa Telèmu, naa Beyalòti, ²⁵ naa Hazòri Hadata, naa Keriyòti Heziròn, pàa

pye naga ca ki yinri naa fun Hazòri, ²⁶ naa Amamu, naa Shema, naa Molada, ²⁷ naa Hazari Gada, naa Eshimò, naa Beti Paleti, ²⁸ naa Hazari Shuwali, naa Berisheba, naa Biziyotiya, ²⁹ naa Baala, naa Iyimu, naa Azèmu, ³⁰ naa Elitoladi, naa Kesili, naa Orima, ³¹ naa Zikilagi, naa Madimana, naa Sansana, ³² naa Lebayòti, naa Shilimu, naa Ayini konaa Irimò. Ki cara ti ni fuun tìla pye nafa ma yiri kòlòjere, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

³³ Cara nda tìla pye wa Shefela tara ti ni, to lari nda: Eshitawòli, naa Zoreya, naa Ashina, ³⁴ naa Zanowa, naa Eni Ganimu, naa Tapuwa, naa Enamu, ³⁵ naa Yarimuti, naa Adulamu, naa Soko, naa Azeka, ³⁶ naa Shaarayimu, naa Aditayimu, naa Gedera konaa Gederotayimu. Ki cara tìla pye ke ma yiri tijere, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

³⁷ Cara nda tìla taga wa naa, to lari nda: Zena, naa Hadasha, naa Migidali Gadi, ³⁸ naa Dileyan, naa Mizipe, naa Yokiteyeli, ³⁹ naa Lakishi, naa Bozikati, naa Egilòn, ⁴⁰ naa Kabòn, naa Lamasi, naa Kitilishi, ⁴¹ naa Gederòti, naa Beti Dagòn, naa Naama konaa Makeda. Ki cara tìla pye ke ma yiri kògòlòni, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁴² Cara nda tìla taga wa naa, to lari nda: Libina, naa Eteri, naa Ashan, ⁴³ naa Yifita, naa Ashina, naa Nezibu, ⁴⁴ naa Keyila, naa Akizibu konaa Maresha. Ki cara tìla

pye kɔɔjere, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁴⁵ Cara nda tɔla taga wa naa, to lari nda: Ekirɔn ca kɔla pye wa fun ma pinle ki kanngara na cara naa ki kapire ti ni. ⁴⁶ Naa Asidɔdi ca ki kanngara na cara ti ni fuun konaa ki kapire ti ni fuun ti ni; tɔla pye Ekirɔn ca ko naa Mediterane kɔɔje wi sɔɔwɔ pi ni. ⁴⁷ Naa Asidɔdi konaa Gaza ma pinle ti cagbɔrɔ naa ti kapire ti ni, fɔ ma saa gbɔn wa Ezhipiti tara gbaan njege ki na, fɔ ma saa gbɔn wa Mediterane kɔɔje wi na, wo ŋa wɔla pye tara ti kɔnɔ le.

⁴⁸ Cara nda tɔla pye wa yanwira tara lara ti ni, to lari nda: Shamiri, naa Yatiri, naa Soko, ⁴⁹ naa Dana, naa Kiriyati Sana, paa pye naga ca ki yinri fun Debiri, ⁵⁰ naa Anabu, naa Eshitemo, naa Animu, ⁵¹ naa Gosheni, naa Olɔn konaa Gilo. Ki cara tɔla pye ke ma yiri nungba, ma pinle ti kapire ti ni.

⁵² Cara nda tɔla taga wa naa, to lari nda: Arabu, naa Duma, naa Esheyan, ⁵³ naa Yanumu, naa Beti Tapuwa, naa Afeka, ⁵⁴ naa Umeta, naa Kiriyati Ariba ca ŋga paa pye na yinri fun Eburɔn konaa Ziyɔri. Ki cara tɔla pye kɔɔjere ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁵⁵ Cara nda tɔla taga wa naa, to lari nda: Mawɔn, naa Karimeli, naa Zifu, naa Yuta, ⁵⁶ naa Zhizireyeli, naa Yokideyamu, naa Zanowa, ⁵⁷ naa Kayen, naa Gibeya konaa

Timina. Ki cara tɔla pye ke, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁵⁸ Cara nda tɔla taga wa naa, to lari nda: Aluli, naa Beti Zuri, naa Gedɔri, ⁵⁹ naa Maarati, naa Beti Anɔti, naa Elitekɔn. Ki cara tɔla pye kɔɔlɔni, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁶⁰ Cara nda tɔla taga wa naa, to lari nda: Kiriyati Baali ca ŋga paa pye na yinri fun Kiriyati Yeyarimu konaa Araba. Ki cara tɔla pye shyen, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁶¹ Cara nda tɔla pye wa gbinri wi ni, to lari nda: Beti Araba, naa Miden, naa Sekaka, ⁶² naa Nibishan, naa Iri Amela konaa Eni Gedi. Ki cara tɔla pye kɔɔlɔni, ma pinle ti kanngara na kapire ti ni.

⁶³ Zhuda setirige piile pe sila ya mbe Zhebusi cenle woolo mbele paa pye ma cen wa Zheruzalemu ca pe purɔ mbe pe yirige. Zhebusi cenle woolo pe yen ma cen wa Zhuda cenle woolo pe ni, wa Zheruzalemu ali ma pan ma gbɔn nala†.

Zhozefu cenle woolo pe tara re

16 ¹ Paa pete wi gbɔn ma tara nda kan Zhozefu setirige piile pe yeri, ti kɔnɔ na laa pye wa yɔnlɔparawa kalige kee yeri, laa le wa Zhuriden gbaan wi na, wa Zheriko ca ki tanla, wa ca ki puluyo yi yɔnlɔ yirisaga yeri. A li si le wa Zheriko ca ki ni, ma lugu yanwiga ki na wa gbinri* wi

†15.63: Kiti 1.21; 2 Sami 5.6; 1 Kuro 11.4-5; wunlunɔŋa Davidi sanga wi na ko Zhuda cenle woolo paa ya ma Zhebusi cenle woolo pe cara ti sho mari ta.

ni, ma wa Beteli ca ki yeri, ²kona mɛɛ lɛ le Beteli ma saa gbɔn wa Luzi ca ki na, mɛɛ toro Ariki cenle woolo pe tara ti kɔnɔ li tanla wa Atarɔti ca. ³Ko punɔgo na, a li si tigi ma kari wa yɔnɔ tosaɔa yeri, wa Yafeleti setirige piile pe tara kɔnɔ li yeri, ma saa gbɔn wa Beti Horɔn ca tara ti na, wa tigiwen pi ni, fɔ ma saa gbɔn wa Gezeri ca ki na, mɛɛ saa kan wa Mediterane kɔɔje wi na. ⁴Tara nda tɪla kan Zhozɛfu pinambiile Manase naa Efirayimu pe setiriye piile pe yeri, to lari yeɛn.

Efirayimu cenle woolo pe tara re

⁵Efirayimu setirige piile pe tara tori nda yeɛn, ma yala pe setiriye yi ni. Pe tara ti yɔnɔ yirisaga yeri, tara ti kɔnɔ lɔa lɛ wa Atarɔti Adari ca ki na, fɔ ma saa gbɔn wa Beti Horɔn ca, wa go na, ⁶fɔ ma saa gbɔn wa Mediterane Kɔɔje wi na. Wa yɔnɔparawa kameɔge keɛ yeri, lɔa toro wa Mikimetati ca mɛɛ ke ma kari yɔnɔ yirisaga keɛ yeri, ma wa Taanati Silo ca ki yeri, mɛɛ yege le wa Yanowa ca ki yeri. ⁷A li si lɛ wa Yanowa mɛɛ tigi ma kari wa Atarɔti ca naa Naara ca ki ni, ma saa gbɔn Zheriko ca ki na, mɛɛ saa gbɔn Zhuriden gbaan wi na. ⁸A li si lɛ wa Tapuwa ca ma kari wa yɔnɔ tosaɔa yeri wa Kana lafogo ki ni, mɛɛ saa gbɔn wa kɔɔje wi na. Efirayimu cenle woolo pe tara to lari yeɛn, ma yala pe setiriye yi ni, ⁹ma pinle ti cagbɔrɔ naa ti kapire ti ni; to la wɔ wa Manase cenle

woolo pe tara ti ni ma kan pe yeri. ¹⁰Efirayimu cenle woolo pe sila ya mbe Kana tara fenne mbele pɔa pye ma cen wa Gezeri ca pe purɔ mbe pe yirige. Ki woolo pɔa koro ma cen wa Efirayimu cenle woolo pe sɔɔwɔ ali ma pan ma gbɔn nala, a Efirayimu cenle woolo pɛ si jɔlɔɔ tunndo kan pe yeri†.

Tara nda tɪla kan Manase cenle li walaga sanɔga ki woolo pe yeri

17 ¹Kona, a pɛ si petɛ gbɔn ma Manase cenle woolo pe tara kan pe yeri. Manase wo wɪla pye Zhozɛfu wi pinambyɔ koɔɔbanɔa we. Manase pinambyɔ koɔɔbanɔa Makiri ɔa wɪla pye Galaadi wi to, konaa ma pye malaga gbɔnfɔ welewe, wo wɪla Galaadi naa Bazan tara ti ta. ²Pɔa tara kan fun Manase setirige piile sanmbala pe yeri ma yala pe setiriye yi ni. Poro wele Abiyɛzeri setirige piile, naa Eleki setirige piile, naa Asiriyeli setirige piile, naa Sishemu setirige piile, naa Eferi setirige piile konaa Shemida setirige piile pe ni. Poro pɔa pye Zhozɛfu wi pinambyɔ Manase wi pinambiile wele.

³Eferi pinambyɔ Zelofadi wo sila pinambiile se. Sumborombiile wɪla se, pe mɛre to lari nda: Mala, naa Nowa, naa Ogila, naa Milika konaa Tiriza. Orima to wo lawi ɔa Galaadi; Galaadi to wo lawi ɔa Makiri; Makiri to wo lawi ɔa Manase. ⁴A ki sumborombiile pɛ si kari ma saa saraga wɔfɔ* Eleyazari

†16.10: Kiti 1.29.

wi yan, naa Nuni pinambyo Zhouwe wo naa Izirayeli* woolo teelee pe ni, mee pe pye fo: «Yawe Yenjele laa ki konɔ kan Moyisi wi yeri ma yo wi tara ta kan we yeri korɔɔ, paa we cenle woolo nambala pe wogo ki yen.»

Ki kaa pye ma, a pe si tara ta kan pe yeri korɔɔ, paa pe to wi nɔsepiile nambala pe wogo ki yen, ma yala Yawe Yenjele laa konɔ na kan li ni†. ⁵Manase cenle woolo paa ta tasaga ke ma taga Galaadi tara naa Bazan tara nda tila pye wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔparawa yirisaga yeri ti ni, ⁶katugu Manase wi setirige piile jeele paa tara ta ta korɔɔ wa wi setirige piile nambala pe sɔɔwɔ. A Galaadi tara to pye Manase wi setirige piile sanmbala poro woro.

⁷Manase tara tila le wa Aseri ca ki na ma saa gbɔn wa Mikimetati ca ki na, wa Sishemu ca ki yesinme na. Kona, a tara ti kɔnlɔ li si kari yɔnlɔparawa kalige kee yeri, mee saa gbɔn wa Eni Tapuwa ca woolo pe na. ⁸Tapuwa tara to la pye Manase setirige piile poro woro, een fo, Tapuwa ca jate, ko nga kila pye wa Manase tara kɔnlɔ li na, paa ki kan Efirayimu setirige piile poro yeri. ⁹Kona, a tara ti kɔnlɔ li si tigi wa lafogo nga paa pye na yinri Kana ki ni, mee kari wa ki yɔnlɔparawa kalige kee konɔ ki yeri. Cara nda tila pye wa ki

laga ki na tila pye Efirayimu cenle woolo poro woro, ma si yala pa tila pye wa Manase cenle woolo pe woro ti sɔɔwɔ. Manase cenle woolo pe tara kɔnlɔ laa toro wa lafogo ki yɔnlɔparawa kameŋge kee ki yeri, mee kari ma saa gbɔn wa Mediterane kɔɔje wi na. ¹⁰Ki pye ma, tara nda tila pye wa yɔnlɔparawa kalige kee yeri, to la pye Efirayimu cenle woolo poro woro, nda tila pye wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, a to pye Manase cenle woolo poro woro. Kɔɔje wo wila pye tara shyen ti kɔnlɔ le. Manase cenle woolo pe tara kɔnlɔ laa saa gbɔn wa Aseri cenle woolo pe tara ti na, wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, ma saa gbɔn wa Isakari cenle woolo pe tara ti na wa yɔnlɔ yirisaga yeri. ¹¹Wa Isakari cenle lo naa Aseri cenle woolo pe tara ti ni, Manase cenle woolo poro paa Beti Sheyan ca ki ta konaa ki kanɔgara na kapire ti ni, ma Yibileyamu ca ki ta konaa ki kanɔgara na kapire ti ni, ma taga Dɔri ca naa ki ca woolo konaa ki kanɔgara na kapire ti ni; naa Eni Dɔri ca naa ki ca woolo konaa ki kanɔgara na kapire ti ni; naa Taanaki ca naa ki ca woolo konaa ki kanɔgara na kapire ti ni; naa Megido ca naa ki ca woolo konaa ki kanɔgara na kapire ti ni, a ti pye tara taanri†. ¹²Ma si yala Manase cenle woolo pe sila ya mbege cara

†17.4: Nɔmbu 27.1-7.

†17.11: Nga ki yo fo: *A ti pye tara taanri*, Eburuye senre ti ni, ki senre ti woro ma filige, ki mbe ya logo fo tara taanri nakoma Nafati Dɔri ca.

ti woolo pe purɔ mbe pe yirige. Ki Kana tara woolo pàa koro ma cɛn wa tara ti ni. ¹³Ali naa Izirayeli woolo pàa kaa fanŋga ta sanga ŋa ni, pe sila Kana tara woolo pe purɔ mbe pe yirige, ɛɛn fɔ, jɔlɔɔ tunndo Izirayeli woolo pàa kan pe yeri†.

¹⁴A Zhozufu setirige piile pè si pan ma Zhozuwe wi pye fɔ: «Yingina, a mà si tara ti laga nuŋgba kan we yeri kɔrɔɔ, woro mbele Yawe Yenŋele li duwaw we na fɔ ma pan ma gbɔn nala, a wè lɛɛ we?»

¹⁵A Zhozuwe wì si pe yɔn sogo ma yo fɔ: «Na kaa pye ye lɛɛ, a Efirayimu yanwira tara tì kologo ye na, ye kari wa Perɛzi cɛnlɛ naa Erefayi cɛnlɛ woolo pe tara kɔrɔ ti ni, ye sa laga ka kɔn ye yɛ kan.»

¹⁶A Zhozufu setirige piile pè sho fɔ: «Ki yɛn kaseleɛ fɔ yanwira tara tì kologo we na, ɛɛn fɔ, Kana tara fenne mbele pe yɛn ma cɛn wa Beti Sheyan ca naa ki kanŋgara na cara ti ni, naa mbele pe yɛn ma cɛn wa Zhizireyeli gbunlundɛɛ ki ni, tugurɔn wotoroye† yɛn pe yeri mbaa malaga gbɔn, we se ya mbe pe purɔ.» ¹⁷Kona, a Zhozuwe wì sigi yo Zhozufu setirige piile pe kan, poro mbele pàa pye Efirayimu naa Manase cɛngele woolo, ma yo fɔ: «Ye yɛn ma lɛɛ konaa ma pye fanŋga ni jɛŋɛ. Ki kala na, laga nuŋgba ma ye yaa ta wa tara ti ni. ¹⁸ɛɛn fɔ, yanwira tara ti yaa pye ye woro, ali mbege ta kɔlɔɔ yi o.

Ye yaa ki kɔn mbe ki ni fuun ki ta, fɔ sa gbɔn wa ki kɔsara ti na. Ye yaa Kana tara fenne pe purɔ mbe pe yirige wa, ali mbege ta tugurɔn wotoroye yɛn pe yeri, konaa ali mbege ta pe yɛn fanŋga ni.»

Tara sannda ti yɛlekalaa cengele kɔlɔshyen sanŋgala ke na

18 ¹Kona, a Izirayeli* gbogolomɔ woolo pe ni fuun pè si gbogolo wa Silo ca. A pè si filisaga paraga go* ki sanga maga kan, katugu pàa fanŋga ta tara ti ni fuun ti na. ²ɛɛn fɔ, cengele kɔlɔshyen la koro wa Izirayeli woolo pe ni, poro sila tara ta ta gben kɔrɔɔ. ³A Zhozuwe wì si Izirayeli woolo pe pye fɔ: «Yawe Yenŋele, we tɛleye Yenŋele li tara nda kan ye yeri, ye yaa la sambalawa piin sa gbɔn wagati wiwiin si jɛn mberi sho mberi ta? ⁴Ye nambala taanrindaanri wɔ cɛnlɛ nuŋgba nuŋgba pyew li ni. Mi yaa pe tun pe sa tara ti yanri peri wele, peri kɔngɔlɔ ke gbɔn mberi yɔnlɔɔ mbe yala pe cengele ke tasara ti ni, ko puŋgo na, pe sɔngɔrɔ pe pan pege yɛɛ naga na na. ⁵Pe yaa tara ti yɛle ti yiri tegesaga kɔlɔshyen. Zhuda cɛnlɛ woolo poro yaa koro wa pe tara ti ni, wa yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri. Zhozufu woolo pe koro wa pe woro ti ni wa yɔnlɔparawa kameŋge kɛɛ yeri. ⁶Ye tara ti kɔngɔlɔ ke

†17.12-13: Kiti 1.27-28.

†17.16: Tugurɔn wotoroye senre nda tì yo ko ki naga ma yo pàa pye na fyere waa Zhozufu setirige piile pe na.

gbɔn yeri yeele ti yiri tegesaga kɔlɔshyen, yeri yɔnlɔgɔ ye pan yeri kan na yeri. Mi yaa pete gbɔn laga Yawe Yenjele, we Yenjele li yege sɔgɔwɔ, mbe cengele ke ni fuun nunɔba nunɔba ke tasaga ki naga. ⁷Ɛen ƒɔ, Levi setirige piile* poro se tara ta ta laga ye sɔgɔwɔ, katugu saraga* wɔgɔtunɔgo nga paa piin Yawe Yenjele li kan, ko ki yen pe tasaga ye. Gadi cenle woolo, naa Uruben cenle woolo konna Manase cenle li walaga woolo poro na, paa pe tasara ta makɔ wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri. Yawe Yenjele li tunmbyee Moyisi wo wila ti kan pe yeri.»

⁸Nambala mbele paa wɔ pe sa tara ti kɔngɔlɔ ke gbɔn, a pè si kari. Sanni pe saa kee, a Zhouwe wì sigi konɔ na li kan pe yeri ma yo ƒɔ: «Ye kari ye sa tara ti yanri yeri kɔngɔlɔ ke gbɔn, ye sɔngɔrɔ ye pan yeri kɔngɔlɔ gbɔnsewe wi kan na yeri. Mi yaa pete gbɔn ti wogo na ye kan, laga Silo ca, Yawe Yenjele li yege sɔgɔwɔ.»

⁹A ki nambala pè si kari ma saa tara ti yanri, mari kɔɔnlɔ, a tì yiri kɔnsaga kɔlɔshyen, mee ti yɔnlɔgɔ sewe wa ni ma yala ti cagbɔrɔ ti ni. Ko punɔgo na, a pè si sɔngɔrɔ ma pan Zhouwe wi kɔrɔgɔ wa paara yinre censaga* ki ni, wa Silo. ¹⁰Kona, a Zhouwe wì si pete gbɔn pe kan Yawe Yenjele li yege sɔgɔwɔ wa Silo, mee tara ti yeele Izirayeli woolo pe na, ma cengele ke ni fuun nunɔba nunɔba ke tasara kan ke yeri.

Tara nda Benzhame cenle woolo paa ta

¹¹Paa pete gbɔn ma tara ti tegesaga kɔngbannga ki kan Benzhame cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. Tara nda paa ta tila pye Zhuda setirige woolo pe woro to naa Zhouzefu setirige woolo pe woro ti sɔgɔwɔ pi ni. ¹²Pe tara ti kɔnlɔ na làa pye wa yɔnlɔparawa kameɔge kee yeri, làa le wa Zhuriden gbaan wi na, mee toro ma kari wa Zheriko ca, wa yɔnlɔparawa kameɔge kee yeri, mee yanwira tara ti kɔn ma yiri wa yɔnlɔ tosaga yeri, ƒɔ ma saa gbɔn wa Beti Aveni gbinri* wi na.

¹³A tara ti kɔnlɔ lè si le lema, ma kari wa Luzi ca ki yeri, pe maa ki ca ki yinri fun Beteli, mee ki sɔlɔgɔ ma toro wa ki yɔnlɔparawa kalige kee yeri; kona, a lè si tigi ma kari wa Atarɔti Adari ca, mee toro wa yanwiga ki go na, wa Beti Horɔn ca nga wa tigiwen pi ni ki yɔnlɔparawa kalige kee yeri.

¹⁴Wa ki yanwiga ki yɔnlɔ tosaga yeri, a tara ti kɔnlɔ lè si ke ma kari yɔnlɔparawa kalige kee yeri, mee saa gbɔn wa Kiriyaati Baali ca ki na, ko ca ko paa pye na yinri fun Kiriyaati Yeyarimu. Ki ca kila pye Zhuda cenle woolo poro wogo. Tara ti kɔnlɔ na làa pye wa yɔnlɔ tosaga yeri, pa làa toro yeen we.

¹⁵Wa yɔnlɔparawa kalige kee yeri, tara ti kɔnlɔ làa le wa Kiriyaati Yeyarimu ca ki na, mee yege le wa yɔnlɔ tosaga yeri, ma saa gbɔn wa

Nefitowa ca pulugo tɔnmɔ pi na. ¹⁶Kona, a lɪ si lɛ lema mɛɛ tigi ma kari wa yanwiga ki tanla, ko ŋga kɪ yagara ma wɛ Beni Hinɔmu gbunlundɛgɛ ki na we, wa Erefayi cɛnlɛ woolo pe gbunlundɛgɛ ki ni, yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri; a lɪ si toro Hinɔmu gbunlundɛgɛ ki tanla, wa Zhebusi tara fɛnnɛ pe tinndi wi tigiwen pi yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri, fɔ ma saa gbɔn Eni Oroguweli pulugo ki na. ¹⁷Kona, a kɔnlɔ lɪ si kɛ ma kari wa yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri, mɛɛ saa gbɔn wa Eni Shemeshi ca ki na, kona mɛɛ kari ma saa gbɔn wa laga ŋga pàa pye na yinri Gelilɔti ki na, wa Adumimu laga ki tinndi wi yesinmɛ na. A lɪ si lɛ lema mɛɛ saa gbɔn wa sinndɛlɛgɛ ŋga pàa pye na yinri Bohan ki na; Bohan wɪla pye Uruben setirige pyɔ. ¹⁸A kɔnlɔ lɪ si toro wa yanwiga ki tigiwen pi ni wa yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri, Araba* tara gbunlundɛgɛ ki yesinmɛ na, mɛɛ tigi wa ki Araba tara gbunlundɛgɛ ki ni. ¹⁹A lɪ si toro wa Beti Ogila ca ki yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri mɛɛ saa gbɔn wa Kɔgɔje kuwo wi kɔsaga ŋga wa yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri ki na, wa laga ŋga Zhuriden gbaan wi maa fuun na yiin wa kɔgɔje wi ni we. Wa yɔnlɔparawa kalige kɛɛ yeri, pa tara ti kɔnlɔ làa toro yɛɛn. ²⁰Zhuriden gbaan wo wɪla pye tara ti kɔnlɔ wa yɔnlɔ yirisaga yeri.

Tara nda tɪla kan Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe yeri ma yala pe setiriye yi

ni, pa ti kɔngɔlɔ kàa pye yɛɛn kɛɛ ki ni fuun ki na.

²¹Cara nda tɪla kan Benzhamɛ cɛnlɛ woolo pe setiriye yi yeri ti nda: Zheriko, naa Beti Ogila, naa Emeki Kezizi, ²²naa Beti Araba, naa Zemarayimu, naa Beteli, ²³naa Avimu, naa Para, naa Ofira, ²⁴naa Kefari Amɔnayi, naa Ofini konaa Geba. Tɪla pye ca kɛ ma yiri shyɛn ma pinle ti kanŋgara na kapire ti ni. ²⁵Naa Gabawɔn, naa Arama, naa Beerɔti, ²⁶naa Mizipe, naa Kefira, naa Moza, ²⁷naa Ereke mu, naa Yiripeyeli, naa Tareyala, ²⁸naa Zela, naa Elefu, naa Zhebusi, ko kɔrɔ wo yɛn Zheruzalɛmu, naa Gibeya konaa Kiriya ti. Tɪla pye ca kɛ ma yiri tijere ma pinle ti kanŋgara na kapire ti ni. To ti ni fuun nda to la pye Benzhamɛ setirige piile pe kɔrɔgɔ, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda Simeyɔn cɛnlɛ woolo pàa ta

19 ¹Pàa pete wi gbɔn tara ti tɛgɛsaga shyɛn wogo ŋga na pàa ki kan Simeyɔn cɛnlɛ woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. Pe tara tɪla pye wa Zhuda cɛnlɛ woolo pe woro ti nandogomɔ. ²Pe tara ti cara to lari nda yɛɛn: Berisheba, naa Sheba, naa Molada, ³naa Hazari Shuwali, naa Bala, naa Azɛmu, ⁴naa Elitoladi, naa Betuli, naa Orima, ⁵naa Zikilagi, naa Beti Marikabɔti, naa Hazari Suza, ⁶naa Beti Lebayɔti konaa Sharuheni. Tɪla pye ca kɛ ma yiri taanri ma pinle

ti kanngara na kapire ti ni. ⁷Naa Ayini, naa Irimo, naa Eteri konaa Ashan. Tila pye ca tijere naa ti kanngara na kapire ti ni; ⁸naa kapire nda tila ki cara ti maga ti ni, fo ma saa gbɔn wa Baalati Beri ca, ko ca ko paa pye na yinri fun Aramati, wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri. To ti ni fuun nda to la pye Simeyɔn cenle woolo poro kɔrɔgo, ma yala pe setiriye yi ni†. ⁹Pe tara pa tila pye wa Zhuda setirige piile pe woro ti nawa, katugu Zhuda setirige piile pe tasaga kila gbɔgo ma we pe na. Ko ki ti Simeyɔn setirige piile pe tara tila pye wa Zhuda woolo pe woro ti nandogomɔ.

Tara nda Zabulɔn cenle woolo paa ta

¹⁰Paa pete wi gbɔn tara ti tegesaga taanri wogo nga na paa ki kan Zabulɔn cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. Pe tara tila le ma saa gbɔn fo wa Saridi ca. ¹¹Mbe le lema, a pe tara ti kɔnlɔ li si kari wa yɔnlɔ tosaga yeri ma saa gbɔn wa Mareyala ca ki na, mee saa gbɔn wa Dabesheti ca ki na konaa wa lafogo nga ki yen wa Yokineyamu ca yesinme na ki na. ¹²A li si le wa Saridi ca mee yege le wa yɔnlɔ yirisaga yeri ma saa gbɔn wa Kisilɔti Tabɔri tara ti na, kona, a li si yege le wa Dabirati ca ki yeri, mee toro ma kari wa Yafiya ca. ¹³Kona, a li si yiri wa mee toro ma kari wa yɔnlɔ yirisaga yeri, fo

ma saa gbɔn wa Gati Eferi ca konaa laga nga paa pye na yinri Eti Kazen ki na, mee toro ma kari wa Irimo ca, ma ke ma saa gbɔn wa Neya ca ki na. ¹⁴Wa yɔnlɔparawa kameŋge kee yeri, tara ti kɔnlɔ laa Hanatɔn ca ki solɔgo ma toro mee saa kan wa Yifita Eli gbunlundege ki na. ¹⁵Tara ti cara tila pye ke ma yiri shyen ma pinle ti kanngara na kapire ti ni. To ta lari nda Katati, naa Nahalali, naa Shimirɔn, naa Yideyali konaa Betileemu. ¹⁶Ki cara nda to naa ti kanngara na kapire ti ni, tila pye Zabulɔn cenle woolo poro kɔrɔgo, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda Isakari cenle woolo paa ta

¹⁷Paa pete wi gbɔn tara ti tegesaga tijere wogo nga na paa ki kan Isakari cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ¹⁸Cara nda tila pye wa pe tara ti ni to lari nda Zhizireyeli, naa Kesulɔti, naa Sunemu, ¹⁹naa Hafarayimu, naa Shiyɔn naa Anaharati, ²⁰naa Arabiti, naa Kishiyɔn, naa Abezi, ²¹naa Eremeti, naa Eni Ganimu, naa Eni Ada konaa Beti Pazezi. ²²Tara ti kɔnlɔ laa saa gbɔn cara nda na to lari nda Tabɔri, naa Shahazima konaa Beti Shemeshi, mee saa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na. Tila pye ca ke ma yiri kɔgɔlɔni ma pinle ti kanngara na kapire ti ni. ²³Ki cara to naa ti kanngara na kapire ti ni, tila pye

†19.2-8: 1 Kuro 4.28-33.

Isakari cenle woolo poro kɔrɔgɔ, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda Aseri cenle woolo pàa ta

²⁴Pàa pete wi gbɔn tara ti tegesaga kanɔurugo wogo nga na pàa ki kan Aseri cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ²⁵Pe tara ti cara to lari nda Elikati, naa Hali, naa Beten, naa Akishafu, ²⁶naa Alameleki, naa Ameyadi konaa Misheyali. Wa yɔnlɔ tosaga yeri, tara ti kɔnlɔ làa saa gbɔn wa Karimeli yanwiga ki na konaa Shikɔri Libinati lafogo ki na. ²⁷Kona, a lɔ si ke ma kari yɔnlɔ yirisaga yeri, wa Beti Dagɔn ca ki yeri, mee saa gbɔn Zabulɔn tara to naa Yifita Eli gbunlundegɛ ki na, wa Beti Emeki ca naa Neyiyeli ca ti yɔnlɔparawa kamɛngɛ kee yeri. Kona, a lɔ si yege kan wa Kabuli ca ki yeri, ma wa kamɛngɛ na, ²⁸mee toro wa Eburɔn, naa Erehɔbu, naa Hamɔ konaa Kana cara ti yeri, fɔ ma saa gbɔn wa Sidɔn kagbɔgɔ ki na. ²⁹Kona, a tara ti kɔnlɔ lɔ si ke ma kari wa Arama ca naa Tiri* ca ki yeri, ko nga pàa malaga sigembogo kan maga maga we. Kona lɔ si yege kan wa Hosa ca ki yeri, ma toro ma yiri wa Mahalebu ca, ma saa toro wa Akizibu tara mee saa gbɔn wa Mediterane kɔgoje wi na. ³⁰Mbe taga wa ko na, làa toro fun wa Uma, naa Afeki konaa Erehɔbu cara ti

ni. Ca nafa ma yiri shyen tila pye wa tara ti ni ma pinle ti kanɔgara na kapire ti ni. ³¹Ki cara to naa ti kanɔgara na kapire ti ni, tila pye Aseri cenle woolo poro kɔrɔgɔ, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda Nefitali cenle woolo pàa ta

³²Pàa pete wi gbɔn tara ti tegesaga kɔgɔlɔni wogo nga na pàa ki kan Nefitali cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ³³Pe tara ti kɔnlɔ làa le wa Elefu ca konaa Zaananimu ca tigbɔgɔ ki na, kona mee toro wa Adami Nekebu ca naa Yabineyeli ca ki ni, ma kari wa Lakumi ca, mee saa gbɔn wa Zhuriden gbaan wi na. ³⁴A lɔ si ke wa yɔnlɔ tosaga yeri ma kari wa Azinɔti Tabɔri ca ki yeri, mee le lema ma yege kan wa Hukɔki ca ki yeri; a lɔ si saa gbɔn Zabulɔn cenle woolo pe tara ti na, wa yɔnlɔparawa kalige kee yeri; konaa ma gbɔn wa Aseri cenle woolo naa Zhuda cenle woolo pe woro ti na, wa yɔnlɔ tosaga yeri. Wa yɔnlɔ yirisaga† yeri, Zhuriden gbaan wo wila pye tara ti kɔnlɔ le. ³⁵Cara nda pàa malaga sigemboro kan mari maga, to lari nda Zidimu, naa Zeri, naa Hamati, naa Arakati, naa Kinereti, ³⁶naa Adama, naa Arama, naa Hazɔri, ³⁷naa Kedeshi, naa Edireyi, naa Eni Hazɔri, ³⁸naa

†19.34: Nga ki yo fɔ: *Wa yɔnlɔ yirisaga kee yeri*, pa to yen ma yɔnlɔgɔ wa Yenɔjele senre sewe lee nga wi yen Gireki senre ni wi ni. Wa Yenɔjele senre sewe nga wi yen Eburuye senre ni wo ni, pège yɔnlɔgɔ wa ma yo fɔ: Wa yɔnlɔ tosaga kee yeri, wa Zhuda tara. Ki senre ti censaga ki woro ma yala laga ki laga nga ki na.

Yireyɔni, naa Migidali Eli, naa Horemu, naa Beti Anati konaa Beti Shemeshi. Tila pye ca ke ma yiri kolɔjere ma pinle ti kanngara na kapire ti ni. ³⁹Ki cara to naa ti kanngara na kapire ti ni tila pye Nefitali cenle woolo poro kɔrɔgɔ, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda Dan cenle woolo pàa ta

⁴⁰Pàa pete wi gbɔn tara ti tegesaga kolɔshyen wogo nga na pàa ki kan Dan cenle woolo poro yeri, ma yala pe setiriye yi ni. ⁴¹Tara nda pàa ta kɔrɔgɔ, cara nda tila pye wa ti ni, to lari nda yeen: Zoreya, naa Eshitawoli, naa Irishemeshi; ⁴²naa Shaalaben, naa Ayalɔn, naa Yitila; ⁴³naa Elɔn, naa Timina, naa Ekirɔn; ⁴⁴naa Eliteke, naa Gibetɔn, naa Baalati; ⁴⁵naa Yehudi, naa Bene Beraki, naa Gati Irimɔ; ⁴⁶naa Yarikɔn lafogo ki ni konaa Arakɔn†, ma pinle tara nda tila pye Zhafa† ca yesinme pi na ti ni. ⁴⁷Ɛen fɔ, a Dan cenle woolo pe tara tì si kaa shɔ pe yeri. Kona, a pè si saa to Leshemu ca ki na maga shɔ maga ta, ma ca woolo pe gbo, mee ki pye pe wogo, ma cen wa ki ni. A pè si pe tele mege ki taga Leshemu ca ki na naga yinri Dan†. ⁴⁸Ki cara nda to naa ti kanngara na kapire ti

ni, tila pye Dan cenle woolo poro kɔrɔgɔ, ma yala pe setiriye yi ni.

Tara nda pàa kan Zhozuwe wi yeri

⁴⁹Naa Izirayeli* woolo pàa kaa tara ti yeele pe ye na mari kɔngɔlɔ ke gbɔn ma kɔ, a pè si tara ta kan Nuni pinambyɔ Zhozuwe wi yeri kɔrɔgɔ wa pe ye sɔgɔwɔ. ⁵⁰Ca nga wila yenri, ko nga pàa pye na yinri Timinati Sera, wa Efirayimu yanwira tara ti ni, a pè sigi kan wi yeri, ma yala Yawe Yenjele li senyoro ti ni. A Zhozuwe wì sigi ca ki kan naa fɔnngɔ, mee cen wa.

⁵¹Saraga wɔfɔ* Eleyazari, naa Nuni pinambyɔ Zhozuwe konaa Izirayeli cengele ke seye teele pe ni, pa pàa pete gbɔn ma tara ti yeele yeen Yawe Yenjele li yege sɔgɔwɔ, wa Silo ca, wa filisaga paraga go* ki yɔn na. Pa pàa tara ti yeele mari kɔ yeen.

Cara kɔgɔlɔni nda Iere mbe ya fe sa karafa ka ni

(*Nambu 35.6-34; Dete 4.41-43; 19.1-13*)

20 ¹Yawe Yenjele làa para Zhozuwe wi ni ma yo ²wigi senre nda ti yo Izirayeli* woolo pe kan fɔ: «Cara nda lere mbe ya fe sa karafa ka ni, yeri wɔ ye ye kan wa ye cara ti sɔgɔwɔ, to nda mla

†**19.46:** Laga ki verise nga wi ni, nga kì yo laga ma yo fɔ: *Naa Yarikɔn lafogo ki ni konaa Arakɔn*, wa Yenjele senre sewe nga wi yen Gireki senre ni wi ni, kì yo wa ma yo fɔ: Wa Yarikɔn lafogo ki yɔnlɔ tosaga kee yeri konaa tara nda ti yen ki yesinme na. Arakɔn mege ko woro wa.

†**19.46:** Zhafa ca ko nungba ko pe yinri Zhope; Kapye 9.36.

†**19.47:** Kiti 18.27-29.

ti senre yo Moyisi wi kan, a wiri yo ye kan we†. ³Na lere ka fara lere ni mboo gbo, na wi sigi siligi, wi mbe ya fe mbe kari wa ki ca ka ni sa karafa wa, pa wi yaa sho ŋa wi yaa kufɔ wi gbowo pi kayanŋa wɔ wi kee. ⁴Ŋa wì lere wi gbo, wi yaa fe mbe kari wa ki ca nunŋba ni, mbe sa yere wa mbogo ŋga kì ca ki maga ki yeyɔngɔ ki na, mboo kala li yege yo ki ca ki lelele* pe kan. Poro yaa ye wi ni pe ye kɔrɔngɔ wa ca, mbe sa cɛnsaga kan wi yeri wi cɛn wa pe ni. ⁵Ŋa wi yaa kufɔ wi gbowo pi kayanŋa wɔ, na wiga taga wi punŋo na sa gbɔn wa, paga ka ŋa wì lere wi gbo wi le wi kee; katugu wi sigi siligi mboo lewee yenle wi gbo, mà jen wi sila wi panra. ⁶Ŋa wì lere wi gbo wi yaa koro wa ki ca ki ni, fɔ lelele gbogolomɔ pi sa wi kiti wi kɔn, konaa fɔ saraga wɔfenne* to ŋa wi yen tunŋo ki na ki wagati wi ni, wi sa ku. Ko punŋo na, wila fe ma yiri ca ŋga ni, wi mbe ya sɔngɔrɔ mbe kari wa ki ni, wa wi go.» ⁷Cara nda Izirayeli woolo pàa wɔ ki wogo ki na, to lari nda yeen: Kedeshi, wa Galile tara, wa Nefitali yanwira tara ti ni, naa Sishemu, wa Efirayimu yanwira tara ti ni, naa Kiriayati Ariba, ko ca ko pàa pye na yinri fun Eburɔn, wa Zhuda yanwira tara ti ni. ⁸Wa Zhuriden gbaan wi kee sanŋa ki

na, wa Zheriko ca ki yɔnlɔ yirisaga yeri, pàa Bezeri ca ki wɔ, kila pye wa Uruben cɛnle woolo pe gbinri* funwa laga falafala ki na; naa Aramoti ca ki ni, wa Galaadi tara, ko ca ko la pye Gadi cɛnle woolo poro wogo; konaa Golan ca ki ni, wa Bazan tara, ko ca ko la pye Manase cɛnle woolo poro wogo. ⁹Pàa ki cara ti wɔ mari tege Izirayeli woolo naa nambanmbala mbele pàa pye ma cɛn wa pe sɔgɔwɔ pe kan, jango na lere ka lere gbo, na wi sigi siligi, wi fe wi sa lara ka ni, pa wi yaa sho ŋa wi yaa kufɔ wi gbowo pi kayanŋa wɔ wi kee, sanni lelele gbogolomɔ pi sa wi kala li yege wɔ.

Cara nda tìla kan Levi setirige piile pe yeri ti kala

(1 Kuro 6.39-66)

21 ¹Koni, Levi setirige piile*† pe seye teele pè si kari ma saa saraga wɔfɔ* Eleyazari, naa Nuni pinambyɔ Zhouzuwe konaa Izirayeli* cengele sanŋala ke seye teele pe yan. ²Wa Silo ca, wa Kana tara, mee pe pye fɔ: «Yawe Yenŋele làa konɔ kan Moyisi wi yeri ma yo wi cara ta kan we yeri we cɛn wa ti ni, mbe pinle ti kanŋara na lara ti ni, we ta waa we yaayoro ti kaan tìla kaa wa.»

†20.2: Nɔmbu 35.6-32; Dete 4.41-43; 19.1-13.

†21.1: Levi pinambiile pàa pye taanri: Gerishɔn, naa Kehati konaa Merari. Saraga wɔfenne to Arɔn pa wila yiri wa Kehati setirige ki ni. Ki Arɔn wi setirige piile poro pàa kaa pye saraga wɔfenne wa Izirayeli tara. Levi setirige piile sanmbala poro la pye na tunndo ta yege piin.

³ Kì kaa pye ma, a Izirayeli woolo pè si cara ta wɔwɔ to naa ti kanɔgara na lara ti ni wa tara nda pàa ta ta kɔrɔɔ ti ni, mberi kan Levi setirige piile pe yeri, ma yala Yawe Yenɔjele li senyoro ti ni.

⁴ A pè si pɛte koŋbanɔa wi gbɔn a wi Kehati setirige seye woolo pe wɔ. Wa pe ni, Levi setirige piile mbele pàa yiri wa saraga wɔfɔ Arɔn* wi setirige ki ni, pàa ta ca ke ma yiri taanri pɛte gbɔngɔ ki fanɔga na. Pa ki cara tìla pye wa Zhuda cɛnle, naa Simeyɔn cɛnle konna Benzhamɛ cɛnle woolo pe tara ti ni. ⁵ Kehati setirige piile sanmbala pàa ta ca ke pɛte gbɔngɔ ki fanɔga na ma yiri wa Efirayimu cɛnle, naa Dan cɛnle konna Manase cɛnle li walaga ki woolo pe tara ti ni. ⁶ Gerishɔn setirige piile pàa ta ca ke ma yiri taanri pɛte gbɔngɔ ki fanɔga na ma yiri wa Isakari cɛnle, naa Aseri cɛnle, naa Nɛfitali cɛnle konna Manase cɛnle li walaga sanɔga ki woolo pe tara ti ni wa Bazan tara. ⁷ Merari setirige piile pàa ta ca ke ma yiri shyen ma yala pe setiriye yi ni. Pa tìla pye wa Uruben cɛnle, naa Gadi cɛnle konna Zabulon cɛnle woolo pe tara ti ni. ⁸ Izirayeli woolo pàa ki cara to naa ti kanɔgara na lara ti kan Levi setirige piile pe yeri pɛte gbɔngɔ ki fanɔga na, paa yege ŋga na Yawe Yenɔjele làa ki yo Moyisi wi kan wigi yo we.

Cara nda tìla kan saraga wɔfɔ Arɔn wi setirige piile pe yeri

⁹ Cara nda pàa wɔ wa Zhuda cɛnle naa Simeyɔn cɛnle woolo pe tara ma kan, ti mɛɛ ti nda. ¹⁰ Tìla pye Arɔn setirige piile poro woro, poro mbele pàa pye Levi pinambyɔ Kehati wi setirige piile pe seye woolo wele. Poro wele pɛte gbɔngɔ koŋbanɔga kila wɔ. ¹¹ A pè si Kiriyati Ariba ca ki kan pe yeri naa ki kanɔgara na lara ti ni, ko ca ko pàa pye na yinri fun Ariba; Ariba wila pye Anaki setirige piile poro tele. Ki ca pàa pye naga yinri fun Eburɔn, kila pye wa Zhuda yanwira tara ti ni. ¹² Ki ca ki kanɔgara na lara naa ki kanɔgara na kapire ti ni pàa ti kan Yefune pinambyɔ Kalebu wo yeri. ¹³ Cara nda pàa kan saraga wɔfɔ Arɔn wi setirige piile pe yeri, ma pinle ti kanɔgara na lara ti ni, to lari nda yɛen: Eburɔn, ko la pye ca ŋga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni, naa Libina ¹⁴ naa Yatiri, naa Eshitemowa ¹⁵ naa Olɔn, naa Debiri, ¹⁶ naa Ayini, naa Yuta konna Beti Shemeshi. Tìla pye ca kɔlɔjɛɛ naa ti kanɔgara na lara ti ni, ma yiri wa Zhuda cɛnle naa Simeyɔn cɛnle woolo pe tara ti ni. ¹⁷ Wa Benzhamɛ cɛnle woolo pe tara ti ni, cara nda pàa ta ma pinle ti kanɔgara na lara ti ni, to lari nda yɛen: Gabawɔn, naa Geba, ¹⁸ naa Anatɔti, konna Alimɔ. Tìla pye ca tijɛɛ. ¹⁹ Saraga wɔfenne mbele pàa pye Arɔn wi setirige piile, cara nda fuun pàa ta, ma pinle ti kanɔgara

na lara ti ni, tìla pye ca ke ma yiri taanri.

Cara nda tìla kan Kehati setirige piile sanmbala pe yeri

²⁰Levi setirige piile sanmbala mbele pàa pye Kehati wi setirige piile pàa cara ta ta pete gbongò ki fannga na, wa Efirayimu cenle woolo pe tara. ²¹Pàa Sishemu ca ki kan pe yeri naa ki kanngara na lara ti ni, ko la pye ca nga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni, wa Efirayimu yanwira tara ti ni, naa Gezeri ca naa ki kanngara na lara ti ni, ²²naa Kibizayimu ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Beti Horon ca naa ki kanngara na lara ti ni. Tìla pye ca tijere. ²³Wa Dan cenle woolo pe tara, cara nda pàa kan pe yeri, to lari nda Eliteke ca naa ki kanngara na lara ti ni, naa Gibeton ca naa ki kanngara na lara ti ni, ²⁴naa Ayalon ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Gati Irimo ca naa ki kanngara na lara ti ni. Tìla pye ca tijere. ²⁵Wa Manase cenle li walaga ki woolo pe tara, cara nda pàa kan pe yeri, to lari nda Taanaki ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Gati Irimo ca naa ki kanngara na lara ti ni. To la pye ca shyen. ²⁶Cara nda fuun Kehati setirige piile sanmbala pe seye yila ta, tìla pye ca ke, ma pinle ti kanngara na lara ti ni.

Cara nda tìla kan Gerishon setirige piile pe yeri

²⁷Levi setirige piile mbele pàa pye Gerishon setirige piile, pàa Golan ca ki kan pe yeri naa ki kanngara na lara ti ni, wa Bazan tara, wa Manase cenle li walaga sannga ki woolo pe tara. Ko la pye ca nga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni, konaa Beeshitira ca naa ki kanngara lara ti ni. Tìla pye ca shyen. ²⁸Wa Isakari cenle woolo pe tara, cara nda pàa kan pe yeri, to lari nda Kishiyon ca naa ki kanngara na lara ti ni, naa Dabirati ca naa ki kanngara na lara ti ni, ²⁹naa Yarimuti ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Eni Ganimu ca naa ki kanngara na lara ti ni. Tìla pye ca tijere. ³⁰Wa Aseri cenle woolo pe tara, cara nda pàa kan pe yeri, to lari nda Misheyali ca naa ki kanngara na lara ti ni, naa Abidon ca naa ki kanngara na lara ti ni, ³¹naa Elikati ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Erehobu ca naa ki kanngara na lara ti ni. Tìla pye ca tijere. ³²Wa Nefitali cenle woolo pe tara, cara nda pàa kan pe yeri, to lari nda Kedeshi ca naa ki kanngara na lara ti ni, wa Galile tara, ko la pye ca nga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni, naa Hamoti Dori ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Karitan ca naa ki kanngara na lara ti ni. Tìla pye ca taanri. ³³Cara nda fuun Gerishon setirige piile pàa ta, ma yala pe setiriye yi ni, tìla pye

ca ke ma yiri taanri, ma pinle ti kanngara na lara ti ni.

Cara nda t̄ila kan

Merari setirige piile pe yeri

³⁴Levi setirige piile sanmbala mbele p̄a pye Merari setirige piile, cara nda p̄a kan pe yeri, wa Zabulon cenle woolo pe tara, to lari nda Yokineyamu ca naa ki kanngara na lara ti ni, naa Karita ca naa ki kanngara na lara ti ni, ³⁵naa Dimina ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Nahalali ca naa ki kanngara na lara ti ni. T̄ila pye ca tijere. ³⁶Wa Uruben cenle woolo pe tara ti ni, cara nda p̄a kan pe yeri, to lari nda Bezeri ca naa ki kanngara na lara ti ni, (ko la pye ca nga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni), naa Yaza ca naa ki kanngara na lara ti ni, ³⁷naa Kedemoti ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Mefaati ca naa ki kanngara na lara ti ni. T̄ila pye ca tijere†. ³⁸Wa Gadi cenle woolo pe tara, cara na p̄a kan pe yeri, to lari nda Aramoti ca naa ki kanngara na lara ti ni, wa Galaadi tara, ko la pye ca nga legboleele pe yaa la karafa wa ki ni, naa Mahanayimu ca naa ki kanngara na lara ti ni, ³⁹naa Eshibon ca naa ki kanngara na lara ti ni konaa Yavezeri ca

naa ki kanngara na lara ti ni. T̄ila pye ca tijere. ⁴⁰Cara nda fuun Levi setirige piile sanmbala mbele p̄a pye Merari setirige piile p̄a ta pete gbongɔ ki fannga na, ma yala pe setiriye yi ni, t̄ila pye ca ke ma yiri shyen.

⁴¹Cara nda fuun Levi setirige piile p̄a ta, ma pinle ti kanngara na lara ti ni wa Izirayeli woolo sanmbala pe tara ti ni, t̄ila pye ca nafa shyen ma yiri kolotaanri. ⁴²Ki cara ti ni fuun nunɔba nunɔba t̄ila kan pe yeri ma pinle ti kanngara na lara ti ni. Ti cenlomɔ p̄ila si pye nunɔba.

⁴³Ki pye ma, tara nda Yawe Yenɔele l̄aa wugu ma yo li yaa kan Izirayeli woolo pe teleye pe yeri, a li si ti ni fuun ti kan Izirayeli woolo pe yeri. A p̄e siri sho mari pye pe woro, mee cen wa ti ni. ⁴⁴A Yawe Yenɔele li si yeyinɔge kan pe yeri pe tara ti kee ki ni fuun ki na, paa yege nga na l̄aa ki yon folɔ* kon pe teleye pe yeri ma wugu pe kan we. L̄aa fannga kan pe yeri, a p̄e ya pe juguye pe ni fuun pe ni. Wa kpe sila ya mbe yere mbe pe sige. ⁴⁵Ki pye ma, yon fɔgɔlɔ ngele fuun Yawe Yenɔele l̄aa le mbe kajenɔge nga fuun pye Izirayeli woolo pe kan, ka kpe sila koro na lii nga pye. Ke ni fuun k̄aa pye ma yon fili.

†21.36-37: Ki veriseye shyen mbele pe senre ti woro wa Yenɔele senre sewe leele mbele pe yen Eburuye senre ni pe ni. Een fɔ pa ti yen wa Yenɔele senre sewe leele mbele pe yen Gireki senre naa laten senre ni pe ni. Ti yen fun wa 1 Kuro 6.63-64 laga ki ni.

ZHOZUWE WI KAPYEGELE PUŊGO WOGOLO WELE

22--24

**Cengele ngele kàa pye
wa Zhuriden gbaan
wi yɔnlɔ yirisaga yeri**

22¹Kona, a Zhozuwe wì si Uruben cɛnlɛ woolo, naa Gadi cɛnlɛ woolo konaa Manase cɛnlɛ walaga ki woolo pe yeri ²mɛɛ pe pye fɔ: «Ŋga fuun Yawe Yɛnɛɛle li tunmbyee Moyisi wìla yo ye kan, ki ni fuun yègɛ pye; a yè logo na yeri ma ŋga fuun m̀̀ yo ye kan ki pye†. ³Maga le wa wagati titɔnlɔwɔ ŋa wì toro wi ni fɔ ma pan ma gbɔn nala, yee je ye sefenne pe na. Ŋga fuun Yawe Yɛnɛɛle, ye Yɛnɛɛle lì yo ye kan, a yè ki ni fuun ki pye. ⁴Koni, lì yeyinŋe kan ye sefenne pe yeri laga tara ti ni paa yɛgɛ ŋga na làa ki yo pe kan we. Ye sɔngɔɔ yaa kee wa ye tara, ye sa cɛn wa ti ni, to nda Yawe Yɛnɛɛle li tunmbyee Moyisi wìla kan ye yeri wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri we. ⁵Ɛɛn fɔ, ŋgasele naa lasiri* ŋa Yawe Yɛnɛɛle li tunmbyee Moyisi wìla yo ye kan, yeri yigi jɛnɛgɛ yaa tanri ti na. Yawe Yɛnɛɛle, ye Yɛnɛɛle li ye ndanla. Yaa tanri li koŋgolo ke ni fuun ke na, yeli ŋgasegele ke yigi yaa tanri ke na, ye mara li na yaa tunŋgo piin li kan ye kotogo ki ni fuun konaa ye nawa pi ni fuun ni.»

⁶Ko puŋgo na, a Zhozuwe wì si duwaw pye pe kan mɛɛ pe torogo. A pè si sɔngɔɔ ma kari wa pe paara yinre* ti ni. ⁷Moyisi wìla tara ta kan Manase cɛnlɛ li walaga koŋgbannɛga ki woolo pe yeri kɔɔgɔ wa Bazan tara. Walaga sanŋga ki woolo poro na, Zhozuwe wìla tara ta kan pe yeri wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ tosaga yeri ma pinle pe sefenne, Izirayeli* woolo sanmbala pe ni. Naa Zhozuwe wìla kaa pe torogo paa kee wa pe paara yinre ti ni, a wì si duwaw pye pe kan. ⁸Wìla pe pye fɔ: «Ye sɔngɔɔ yaa kee ye yarijende legerɛ nda yè ta ti ni: Ye yaayoro ŋgbeleye, naa warifuwe, naa tɛ, naa tuguyenre, naa tuguwɔɔ konaa yariɔɔɔ legerɛ ti ni. Ye juguye pe yaara nda yè koli, yeri yɛɛɛ ye yɛɛ na, yoro naa ye sefenne sanmbala pe ni.»

**Saraga wɔsaga ŋga pàa kan
wa Zhuriden gbaan wi tanla**

⁹Kona, a Uruben cɛnlɛ woolo naa Gadi cɛnlɛ woolo konaa Manase cɛnlɛ li walaga woolo pe ni, poro mbele pàa pye wa yɔnlɔ yirisaga yeri, pè si sɔngɔɔ ma kari wa pe yeri. Pàa yiri wa Izirayeli woolo sanmbala pe tanla wa Silo ca, wa Kana tara, ma kari wa Galaadi tara, to nda pàa ta kɔɔgɔ, ma yala Yawe Yɛnɛɛle li senyoro ti ni Moyisi wi kan. ¹⁰Naa pàa ka saa gbɔn wa Zhuriden gbaan yɔn tara ti ni, ma pe ta wa Kana tara

†22.2: Nɔmbu 32.20-32; Zhozu 1.12-15.

bere, a Uruben cenle woolo naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo pè si kafonno saraga wosaga* gbenge ka kan wa gbaan wi yon na. ¹¹A leele pèle si saa ki yo Izirayeli woolo sanmbala pe kan ma yo fɔ: «Ye wele, Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo mbele pe wa yonlo yirisaga kee yeri pè saraga wosaga ka kan wa Zhuriden gbaan wi yon na, ma wa laga we kee yeri, laga Kana tara.»

¹²Naa Izirayeli woolo paa kaa ki senre ti logo ma, a pè si pe yee gbogolo wa Silo ca, ma pe yee gbegele mbe sa to cengele ngele wa yonlo yirisaga kee yeri ke na mbe malaga gbɔn ke ni. ¹³A pè si saraga wofɔ* Eleyazari wi pinambyɔ Fineyasi wi tun wa Galaadi tara, wa Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo pe yeri. ¹⁴Izirayeli teele ke la pinle wi ni. To nunɔba la yiri seye yi ni fuun nunɔba nunɔba ni wa Izirayeli cengele ke ni fuun ke ni. Pe ni fuun paa pye sege teele. ¹⁵A pè si kari wa Galaadi tara, wa Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo pe yeri ma saa pe pye fɔ: ¹⁶«Ŋga Yawe Yenɔele li gbogolomɔ woolo pè yo ki nɔga fɔ: «Yiŋgi na, a yè sigi kapegbɔɔ nɔga ki pye woro

Izirayeli woolo we Yenɔele li na? Yiŋgi na, a yè si je ma puŋgo le Yawe Yenɔele li ni, ma saraga wosaga ka kan ye yee wogo? Ko ki naga ma yo yè yiri ma je Yawe Yenɔele li na†. ¹⁷Wa Pewɔri laga ki na, waa kapegbɔɔ nɔga pye, ki kapege ki fa wɔ laga we sɔɔwɔ fɔ ma pan ma gbɔn nala, ali maga ta Yawe Yenɔele lãa tifeleɔge yama wa woro mbele li woolo we na. Ko si ye bɔ bere†? ¹⁸Ki nɔga, koni yè je ma yo ye se logo li yeri. Na nala yaga yiri mbe je Yawe Yenɔele li na, goto li yaa nawa nɔban Izirayeli gbogolomɔ woolo pe ni fuun pe ni. ¹⁹Na kaa pye tara nda ti kan ye yeri ti yen fyɔngɔ* ni Yenɔele konɔ li ni ye yege na, ye sɔngɔɔ wa tara nda ti yen Yawe Yenɔele li woro ti ni, to nda li censaga paraga go* ki yen ma kan wa ti ni we, ye cen wa we sɔɔwɔ. Eɛn fɔ, yaga ka yiri mbe je li na, yaga si ka laga we na, mbe saraga wosaga ka kan ye yee kan Yawe Yenɔele li wogo ko puŋgo na. ²⁰Naa Zera setirige pyɔ Akan wila kapegbɔɔ ki pye ma yaara nda tila tege ti ye pew Yawe Yenɔele li kan, mbe tɔngɔ ta le, li nanɔbanwa kala lãa to woro Izirayeli woolo we ni fuun we na. Akan wo nunɔba ma wila ku wi kapege ki kala na†.»

²¹A Uruben cenle woolo naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle li walaga woolo pè si Izirayeli woolo pe yon sogo ma yo fɔ: ²²«Yawe

†22.16: Dete 12.6.

†22.17: Nɔmbu 25.1-9.

†22.20: Zhouzu 7.1-26.

Yenjele lo li yen Yenjele na li yen yawa pi ni fuun fɔ! Ee, lo li yen Yenjele na li yen yawa pi ni fuun fɔ. Kala na li ti a wè sigi pye ma, ligi jen. Yoro Izirayeli woolo sanmbala ye ni fuun ye yaa sigi jen fun. Na kaa pye we yen na jaa mbe yiri mbe je mbe kapege pye Yawe Yenjele li na, ko kala na wège saraga wɔsaga nga ki kan, kona li we gbo fɔɔfɔɔn nga. ²³Na kaa pye waa jaa mbe yiri mbe je li na, ko kala na wège saraga wɔsaga nga ki kan, mbaa saara sogoworo*, naa muwe saara nakoma nayinme saara* woo wa ki na, Yawe Yenjele lo jate li jɔlɔgɔ wa we na. ²⁴Ɛen fɔ, ko ma ki ti wège kan. Wège kan katugu we yen na fyɛ fɔ ye setirige piile paga ka we setirige piile pe pye pilige ka fɔ: «Yingi ki yen yoro naa Yawe Yenjele li ni ye sɔgɔwɔ, lo na li yen woro Izirayeli woolo we Yenjele le? ²⁵Yawe Yenjele lo jate li Zhuriden gbaan wi pye kɔnlɔ woro naa yoro Uruben cenle naa Gadi cenle woolo we sɔgɔwɔ. Yaraga ka woro yoro naa Yawe Yenjele li ni ye sɔgɔwɔ.» Ki ka pye ma, ye setirige piile pe mbe ka ya ti we setirige piile pe se kaa li gbogo. ²⁶Ko kala na wège jate maga saraga wɔsaga nga ki kan. Ɛen fɔ, we sigi kan mbaa saara sogoworo nakoma saara ta yege woo wa ki na. ²⁷Wège kan ki pye paa serefɔ yen woro naa yoro sɔgɔwɔ, mbe ka pye fun paa serefɔ yen we setirige piile poro naa ye setirige piile pe sɔgɔwɔ,

mbaa ki nari fɔ woro fun we maa Yawe Yenjele li gbogo we saara sogoworo ti ni, naa we nayinme saara to naa we saara sannda ti ni. We woro na jaa pilige ka ye setirige piile pe ka we woolo pe pye fɔ: «Yaraga ka woro yoro naa Yawe Yenjele li ni ye sɔgɔwɔ.» »

²⁸Wè we yee pye fɔ: «Pilige nga ni na paga pan mbege senre nda ti yo woro nakoma we setirige piile pe na ma, pa kona we mbe ya mbe pe yɔn sogo mbe yo fɔ: «Ye saraga wɔsaga nga ki wele, we teleye poro paa ki kan, a ki yiri Yawe Yenjele li wogo ki kɔrɔgɔ. Pe sila ki kan mbaa saara sogoworo nakoma saara ta yege woo wa ki na, Ɛen fɔ, paa ki kan janngo ki pye paa serefɔ yen woro naa yoro sɔgɔwɔ. ²⁹We faga jate fyew mbe yiri mbe je Yawe Yenjele li na, mbe laga li na yingɔ, mbe saraga wɔsaga kan mbaa saara sogoworo, naa muwe saara konaa saara ta yege woo wa ki na. We woro na jaa mbaa saara ti woo laga ka yege ni, kaawɔ Yawe Yenjele li saraga wɔsaga nga ki yen ma kan wa li censaga kpoyi* ki yege sɔgɔwɔ ko na.» »

³⁰Saraga wɔfɔ Fineyasi wo naa Izirayeli woolo teepe pe ni, naa Izirayeli setiriye teepe pe ni, naa paa kaa ki senre ti logo Uruben cenle woolo, naa Gadi cenle woolo konaa Manase cenle woolo pe yeri, a pe nawa pì si yingɔ pe na. ³¹A saraga wɔfɔ Eleyazari wi pinambyɔ Fineyasi wì si Uruben cenle woolo naa Gadi cenle woolo

konaa Manase cenle woolo pe pye fɔ: «Koni wège jen ma yo Yawe Yenjele li yen laga we sɔgɔwɔ, katugu yee yiri mbe je li na. Ki pyelɔmɔ nungba pi na ma, woro Izirayeli woolo yè we shɔ li jɔlɔgɔ ki ni.»

³²Ko punɔgo na, a saraga wɔfɔ Eleyazari wi pinambyɔ Fineyasi wo naa Izirayeli woolo teelee pe ni pè si yiri le Uruben cenle woolo poro naa Gadi cenle woolo pe tanla, wa Galaadi tara, ma sɔngɔrɔ wa Kana tara mbe sa kagala ngele kè pye ke yege yo Izirayeli woolo sanmbala pe kan. ³³Naa Izirayeli woolo sanmbala pàa kaa ki senre ti logo, a pe nawa pì si yinngi, a pè si Yenjele li gbɔgɔ. Lere wa sila pye naga sɔnri naa mbe yo pe yiri pe sa to Uruben cenle woolo naa Gadi cenle woolo pe na malaga ni mbe pe tara ti tɔngɔ. ³⁴A Uruben cenle woolo naa Gadi cenle woolo pè si saraga wɔsaga nga pàa kan ki mɛge taga naga yinri «Èdi»†, katugu pàa pye na yuun fɔ: «Ki yen paa serefɔ yen we sɔgɔwɔ mbaa ki nari fɔ Yawe Yenjele lo nungba li yen Yenjele le.»

**Senre punɔgo woro
nda Zhouwe wila yo
Izirayeli woolo teelee pe kan**

23¹Naa Yawe Yenjele làa Izirayeli* woolo pe shɔ pe juguye mbele pàa pye ma pe maga pe kɛɛ, ma pe kan a pè cen yeyinngɛ na, wagati legerɛ la toro.

Kila yala Zhouwe wì le fɔ jɛngɛ. ²A wì si Izirayeli woolo pe ni fuun pe yeri: pe lelele*, naa pe teelee, naa pe kiti kɔnfenne konaa pe malingbɔɔnlɔ teelee pe ni. Wila pe pye fɔ: «Koni m̀ le fɔ jɛngɛ. ³Yoro jate yège yan paa yege nga na Yawe Yenjele, ye Yenjele làa cengele ngele laga tara ti ni ke jɔlɔ ye kala na. Yawe Yenjele lo jate li malaga ki gbɔn ye kan. ⁴Ye wele, cengele ngele wè malaga ki gbɔn ke ni ma ke tɔngɔ, m̀ pete gbɔn ma ke tara ti yele ye cengele ke na kɔrɔgɔ, ma pinle ngele kè koro we malaga gbɔn ke ni ke woro ti ni, maga le wa Zhuriden gbaan wi na, wa yɔnlɔ yirisaga yeri, fɔ ma saa gbɔn wa Mediterane kɔgɔje wi na, wa yɔnlɔ tosaga yeri. ⁵Yawe Yenjele, ye Yenjele lo jate li yaa ki leele pe purɔ mbe pe yirige wa ye yege. Na ye kaa yɔngɔ pe ni, li yaa ti paa fee ye yege. Ye yaa pe tara ti shɔ mberɔ ta kɔrɔgɔ paa yege nga na làa ki yo ye kan we. ⁶Ki kala na, ye bala yaa tanri yaa yala kagala ngele fuun ke yen ma yɔnlɔgɔ wa Moyisi lasiri* sewe wi ni ke ni, yaga ka laga ke na mbe kari kɛɛ ka na. ⁷Yaga ka pinle ki leele mbele pè koro laga ye sɔgɔwɔ bere pe ni. Yaga kaa pe yarisunndo ti mere yinri ti ye saga, yaga kaa wungu ti na, yaga kaa ti gbogo, yaga si kaa fɔli ti yege sɔgɔwɔ mbaa ti gbogo. ⁸Èɛn fɔ, ye koro ye mara Yawe Yenjele, ye Yenjele li na, paa yege nga na

†22.34: Maga logo Eburuye senre ti ni Èdi ko kɔrɔ wo yen serefɔ.

yège pye fɔ ma pan ma gbɔn nala we. ⁹Yawe Yɛnɛle li cɛngele purɔ ma ke yirige wa ye yɛgɛ, ngele kè tugbɔlɔ ma pye fanɲga ni. Ali ma pan ma gbɔn nala, lere fa ya yere mbe ye sige. ¹⁰Ye ni, kila pye lere nunɲba ma ye juguye waga kele (1 000) purɔ, katugu Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle làa pye na malaga ki gbɔn ye kan paa yɛgɛ nɲa na làa ki yo ye kan we†. ¹¹Ki kala na, ye yɛɛ yingiwɛ jɛn jango ye ti Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle le, li ye ndanla. ¹²Ɛɛn fɔ, na yaga je li na mbe gbogolo ki leele mbele pè koro ma cɛn laga ye sɔgɔwɔ pe ni, na ye kaa pɔrɔgɔ piin ye yɛɛ sɔgɔwɔ, na yaga pinle pe ni, ¹³kona yege jɛn ye yo Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle li se koro mbaa ki leele pe puro mbaa pe yinrigi wa ye yege suyi. Ɛɛn fɔ, pe yaa pye paa pɛnɛle naa mɛɛ yɛn mbaa ye yinri, mbe pye paa sapige yɛn mbaa ye gbɔn wa ye pɔgɔlɔ, mbe pye paa wuuro yɛn mbaa ye sugulo wa ye yɛnɛle ke ni, fɔ ye sa ku ye kɔ ye wɔ laga ki tara jɛnde nda ti ni, to nda Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle li kan ye yeri we. ¹⁴Ye wele, na wagati wì gbɔn mbe lagamɛ yaga. Ki daga yege jɛn ye kotogo ki ni fuun ki ni, naa ye jatere wì ni fuun wì ni, fɔ yɔn fɔgɔlɔ ngele Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle li le mbe kajɛnɲɛ nɲa fuun pye ye kan, ka si koro mbapyewe. Li ki ni fuun ki pye ye kan, ka

kpe si koro. ¹⁵Yɔn fɔgɔlɔ ngele fuun Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle li le mbe kajɛnɲɛ nɲa pye, yege nɲa na li ke pye ma ke yɔn fili, ki pyelɔmɔ nunɲba pi na fun, jɔlɔgɔ kagala ngele li yo li yaa wa ye na, li yaa ke wa ye na mbe ke yɔn fili ma fun, fɔ mbe sa ye kɔ mbe ye wɔ laga ki tara jɛnde nda li kan ye yeri ti ni. ¹⁶Yɔn finliwɛ* mba Yawe Yɛnɛle, ye Yɛnɛle li le ye ni, na yaga pi jɔgɔ mbe kari saa yarisunndo ta yege gbogo, mbaa fɔli ti yege sɔgɔwɔ mbaa ti gbogo, tara tiyɔnrɔ nda li kan ye yeri, li yaa nawa nɲban ye ni mbe ye tɔngɔ fyaw mbe ye wɔ wa ti ni.»

**Zhozuwe wila Izirayeli woolo
pe nawa to kagbɔgɔlɔ ngele
Yɛnɛle làa pye pe kan ke ni**

24 ¹Kona, a Zhozuwe wì si Izirayeli* cɛngele ke yeri ma ke gbogolo wa Sishemu ca. Wila Izirayeli lelele*, naa pe teelee, naa kiti kɔnfenne konaa malingbɔnɔlɔ teelee pe yeri, a pè pan wa Yawe Yɛnɛle li yege sɔgɔwɔ. ²A Zhozuwe wì si leele pe pye fɔ: «Yawe Yɛnɛle, woro Izirayeli woolo Yɛnɛle li yo fɔ: «Faa ye teleye, mbe pinle Abirahamu naa Nahɔri pe to Tera wi ni, pàa pye ma cɛn wa Efirati gbaan wi kɛɛ nɲa na, na yarisunndo ta yege gbogo†. ³Ɛɛn fɔ, mɪla ye tele Abirahamu wi yirige wa Efirati gbaan wi kɛɛ nɲa na, ma ti a wì Kana tara ti ni fuun

†23.10: Dete 32.30.

†24.2: Zhɛnɛ 11.27.

ti yanriyanri ma toro. A m̀i setirige piile legere kan wi yeri. M̀ila Izaki wi kan wi yeri, a ẁu se†. ⁴M̀ila Zhakɔbu naa Ezawu pe kan Izaki wi yeri, a ẁi pe se. M̀ila Seyiri yanwiga tara ti kan Ezawu wi yeri, a ẁi cen wa ti ni. Eɛn fɔ, Zhakɔbu naa wi pinambiile poro la kari wa Ezhipiti tara†. ⁵Ko puŋgo na, a m̀i si Moyisi naa Arɔn* pe tun Ezhipiti tara wunlunaŋa wi yeri, mɛɛ jɔlɔgɔ kagbɔgɔlɔ wa Ezhipiti tara woolo pe na. Ko puŋgo na, a m̀i si ye yirige wa tara ti ni†. ⁶Naa m̀ila kaa ye teleye pe yirige wa Ezhipiti tara ti ni, a yè si saa gbɔn wa Kɔgɔje yɛɛn wi na. Eɛn fɔ, Ezhipiti tara fenne pàa taga pe puŋgo na, na pe puro malaga gbɔnwotoroye mbele shɔnye maa tilele pe ni, fɔ ma saa gbɔn wa Kɔgɔje yɛɛn wi na. ⁷A ye teleye pè si gbele ma mi ŋa Yawe Yenjele na yeri mbe pe saga, a m̀i si diwi le ye woolo poro naa Ezhipiti tara fenne pe sɔgɔwɔ. Ko puŋgo na, a m̀i si kɔgɔje tɔnmɔ pi pye, a p̀i toro Ezhipiti tara fenne pe go na ma pe li. Iŋga m̀ila pye Ezhipiti tara woolo pe na ye woolo pàa ki yan yenle ni. Ko pyeŋgɔlɔ, yàa koro wa gbinri* wi ni ma mɔ wa†. ⁸Ko puŋgo na, a m̀i si kari ye ni wa Amɔri cenle woolo pe tara,

poro mbele pàa pye ma cen wa Zhuriden gbaan wi yɔnlɔ yirisaga yeri we. Pàa malaga gbɔn ye ni. Eɛn fɔ, m̀ila pe le ye keɛ, a yè ya pe ni, ma pe tara ti shɔ mari ta, katugu m̀ila pe gbo ma pe wɔ wa ye yege†. ⁹Zipɔri pinambyɔ Balaki* ŋa wila pye Mowabu tara wunlunaŋa wila yiri ma to ye na malaga ni. Wila Bewɔri pinambyɔ Balaamu wi yeri ma yo wi pan wi ye danŋa. ¹⁰Eɛn fɔ, mi sila yenle mbe logo Balaamu wi yeri. Kì kaa pye ma, a ẁi si duwaw pye ye kan, a m̀i si ye shɔ Balaki wi yeri†. ¹¹Kona, a yè si Zhuriden gbaan wi kɔn ma saa gbɔn wa Zheriko ca ki na. A Zheriko ca fenne pè malaga gbɔn ye ni, poro naa Amɔri cenle woolo, naa Perezi cenle woolo, naa Kana tara fenne, naa Heti cenle woolo, naa Girigasi cenle woolo, naa Hevi cenle woolo konaa Zhebusi cenle woolo pe ni. A m̀i pe le ye keɛ, a yè ya pe ni. ¹²M̀ila ndagasere torogo wa ye yege, a t̀i pe puro ma pe yirige wa ye yege, ma pinle Amɔri cenle woolo pe wunlumbolo shyen pe ni. Ko malaga ko sila gbɔn ye tokobi naa ye sandira to ni†. ¹³Kì pye ma, a m̀i si tara kan ye yeri nda ye sila ti kere tunŋo pye, ma cagbɔrɔ gbɔrɔ kan ye yeri nda ye

†24.3: Zhene 12.1-9; 21.1-3.

†24.4: Zhene 25.24-26; 36.8; 46.1-7; Dete 2.5.

†24.5: Eki 3.1-12,42.

†24.6-7: Eki 14.1-31.

†24.8: Nɔmbu 21.21-35.

†24.9-10: Nɔmbu 22.1--24.25.

†24.12: Eki 23.28; Dete 7.20.

sila kan, een fɔ, ye si yen ma cen wa ti ni. Mila erenzen* keere naa oliviye tire keere kan ye yeri nda ye sila ti sanri, een fɔ ye yen nari pire ti kaa†.»

**Izirayeli woolo
pàa yere ki yerewe
mbaa tunngo piin Yenjele li kan**

¹⁴Kona, a Zhouwe wì sigi senre nda ti taga wa ma yo fɔ: «Koni, yaa fye Yawe Yenjele li yege, yaa tunngo piin li kan, ye pye jeregisaga fu naa tagawa ni. Ye teleye pàa pye na yarisunndo nda gbogo wa Efirati gbaan wi kee ngga na konaa wa Ezhipiti tara, yeri wa yaa tunngo piin Yawe Yenjele lo nungba kan. ¹⁵Na kaa pye kii ye ndanla yaa tunngo piin Yawe Yenjele li kan, yaa jaa mbaa tunngo piin yarisunngo ngga kan, yege wele yege wɔ nala. Yarisunndo nda ye teleye pàa pye na gbogo wa Efirati gbaan wi kee ngga na tori o, nakoma Amɔri cenle woolo mbele ye yen ma cen laga pe tara ti ni pe woro to. Een fɔ, mi wo na, mi naa na go woolo pe ni, we yaa la tunngo piin Yawe Yenjele lo kan.»

¹⁶A leele pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «We woro naga jate mbe laga Yawe Yenjele li na, mbaa yarisunndo ta yege gbogo. ¹⁷Katugu Yawe Yenjele, we Yenjele lo li we yirige ma we wɔ wa Ezhipiti tara, ma we wɔ wa kulowo pi ni, woro naa we teleye

pe ni. Làa kafɔngɔlɔ legere pye we yege na, ma we go sige wa we kondangala li ni fuun li ni, konaa ma we go sige wa cengele njele fuun wàa toro wa ke sɔgɔwɔ ke ni. ¹⁸Yawe Yenjele lo làa ki cengele ke ni fuun ke purɔ ma ke yirige wa we yege, konaa Amɔri cenle woolo mbele pàa pye ma cen laga ki tara nda ti ni pe ni. Woro fun we yaa la tunngo piin Yawe Yenjele li kan, katugu lo li yen we Yenjele le.»

¹⁹Kona, a Zhouwe wì si leele pe pye naa fɔ: «Ye se ya mbaa tunngo piin Yawe Yenjele li kan, katugu li yen Yenjele na li yen kpoyi*, li yen Yenjele na laa yenle yenjɔ na. Yaga yiri mbe je li na, li se ye kala yaga, li se si ye kapere ti kala yaga ye na. ²⁰Na yaga li wa mbe saa yarisunndo nambannda ta gbogo, li yaa yiri ye kɔrɔgɔ mbe jɔlɔgɔ wa ye na. Ali mbege ta làa kajenge pye ye kan, li yaa ye tɔngɔ mbe ye kɔ pew.»

²¹A leele pè si Zhouwe wi pye fɔ: «Ayoo, Yawe Yenjele lo we yaa la gbogo.» ²²A Zhouwe wì si pe pye fɔ: «Yoro jate ye yen ye yee serefenne. Katugu yoro jate yège wɔ wa ye yee nawa mbaa tunngo piin Yawe Yenjele li kan» A pè sho fɔ: «Ee, we yen ki serefenne.» ²³A Zhouwe wì si pe pye fɔ: «Kì kaa pye yeen, yarisunndo nambannda nda ti yen laga ye sɔgɔwɔ bere, yeri wa; ye ye yee kan Yawe Yenjele, woro Izirayeli woolo Yenjele li yeri ye kotogo ki ni fuun ni.» ²⁴A leele

†24.13: Dete 6.10-11.

pè suu yɔn sogo ma yo fɔ: «We yaa la tunngo piin Yawe Yenjele lo kan, mbaa nuru li yeri.»

²⁵ A Zhozuwe wì si yɔn finliwɛ* le leele pe kan Yenjele li ni ki pilige ki ni, wa Sishemu ca. Wila ngasegele naa kakɔndɛgɛngɛle tɛgɛ pe kan. ²⁶ A wì sigi kagala ke yɔnlɔgɔ wa Yenjele li lasiri* sɛwɛ wi ni. Ko puŋgo na, terebenti* tige ŋga kila pye wa Yawe Yenjele li censaga paraga go* ki tanla, a wì si sinndeligbɔgɔ ka lɛ maga yerege wa ki nɔgɔ. ²⁷ Kona, a wì si leele pe ni fuun pe pye fɔ: «Ye wele, ki sinndelege ŋga ki yen we sɛrɛfɔ, katugu sɛnrɛ nda fuun Yawe Yenjele lɛ yo ye kan, kɪri logo. Ee, ki yaa pye ye sɛrɛfɔ jaŋgo yaga ka je ye Yenjele li na mbe pye mbasinmbele.»

²⁸ Ko puŋgo na, a Zhozuwe wì si leele pe yaga, a pè sɔngɔɔ, pe ni fuun nuŋgba nuŋgba, wa tara nda pàa ta ta kɔrɔgɔ ti ni.

Zhozuwe wi kunwɔ sɛnrɛ

²⁹ Ki kagala ke puŋgo na, a Nuni pinambyɔ Zhozuwe ŋa wila pye

Yawe Yenjele li tunmbyee wì si ku. Wila ta yele cɛnme naa kɛ (110). ³⁰ A pè suu le wa tara nda wila ta kɔrɔgɔ ti ni, wa Timinati Sera ca, wa Efirayimu yanwira tara ti ni, wa Gaashi yanwiga ki yɔnlɔparawa kamɛngɛ kɛɛ yeri†.

³¹ Izirayeli woolo pàa tunngo pye Yawe Yenjele li kan Zhozuwe wi yinwege piliye yi ni fuun yi ni, konaa lelele mbele pàa koro wi kuŋgɔlɔ pe yinwege piliye yi ni fuun yi ni, poro mbele pàa kagala ŋgele Yawe Yenjele làa pye Izirayeli woolo pe kan ke yan we.

³² Izirayeli woolo pàa Zhozufu gboo kajeere nda lɛ ma yiri wa Ezhipiti tara ma pan, pàa ti le wa Sishemu ca, wa tara laga ŋga Zhakɔbu wila lɔ warifuwe pyɔ cɛnme Amɔri cɛnle woolo pe yeri ki ni. Amɔri wo wila pye Sishemu ca ki kanfɔ we. Ki ca kila kaa pye Zhozufu setirige piile poro kɔrɔgɔ†.

³³ A Arɔn pinambyɔ Eleyazari wì si kaa ku fun, a pòo le wa tinndi ŋa pàa kan wi pinambyɔ Fineyasi wi yeri wi na, wa Efirayimu yanwira tara ti ni.

†24.30: Zhozu 19.49-50.

†24.32: Zhene 50.24-25; Eki 13.19.